

# Jaarverslag 2018

Versie: Definitief 27 mei 2019

Instituut Fysieke Veiligheid  
Postbus 7010  
6801 HA Arnhem  
Kemperbergerweg 783, Arnhem  
[www.ifv.nl](http://www.ifv.nl)  
[info@ifv.nl](mailto:info@ifv.nl)  
026 355 24 00

**Colofon**

Opdrachtgever:

Contactpersoon:

Titel: Jaarverslag 2018

Datum: 27 mei 2019

Status:

Versie:

Auteurs:

Projectleider:

Review:

Eindverantwoordelijk:

# Voorwoord

Het IFV heeft in 2018 belangrijke stappen gezet in zijn ambitie om een toonaangevend en toekomstbestendig kennisinstituut te zijn voor de veiligheidsregio's en hun partners.

In hoofdstuk 1 van dit jaarverslag 2018 geven wij u een korte toelichting op de belangrijkste zaken gedurende het verslagjaar. Hoofdstuk 2 omvat het verslag van het bestuur IFV. Vervolgens schetsen wij in de hoofdstukken 3 t/m 6 de resultaten van het instituut per dienst: Kennisontwikkeling en onderwijs, Informatievoorziening, Materieelbeheer en procurement, Bestuursondersteuning en diensten aan managementraden. Door in te gaan op de resultaten per dienst beogen wij een integraal en herkenbaar overzicht te geven van de in 2018 geleverde producten en diensten aan onze klanten en relaties.

Deze versie van het jaarverslag is vooral gericht op de jaarlijkse verantwoording. Op onze website treft u een publieksversie aan in de vorm van een jaaroverzicht 2018.

Dankzij de inspanningen, betrokkenheid en motivatie van onze medewerkers zijn wij erin geslaagd om in 2018 de in het jaarverslag toegelichte resultaten te bereiken. Ik ben allen hiervoor veel dank verschuldigd.

Graag nodig ik u uit om dit jaarverslag te lezen en kennis te nemen van de resultaten over 2018.

IJ.J. Stelstra  
Algemeen directeur

# Inhoud

|          |                                                                           |           |
|----------|---------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1</b> | <b>Directieverslag</b>                                                    | <b>6</b>  |
| <b>2</b> | <b>Verslag van bestuur IFV</b>                                            | <b>13</b> |
| <b>3</b> | <b>Kennisontwikkeling en onderwijs</b>                                    | <b>14</b> |
| 3.1      | Kennis makelen                                                            | 14        |
| 3.2      | Kennisontwikkeling: kennisborging, onderzoek en contentontwikkeling       | 15        |
| 3.3      | Kennisfuncties: kenniscentrum arbeidsveiligheid, innovatie                | 20        |
| 3.4      | Opleiden                                                                  | 21        |
| 3.5      | Examinering                                                               | 22        |
| 3.6      | Training en bijscholing                                                   | 22        |
| 3.7      | Advies: onderwijscuratorium, advies, LMO (transitie landelijke meldkamer) | 23        |
| 3.8      | Toezicht en certificering                                                 | 25        |
| <b>4</b> | <b>Informatievoorziening</b>                                              | <b>26</b> |
| 4.1      | Beheer LCMS ( landelijk Crisismanagement Systeem)                         | 26        |
| 4.2      | Beheer SIS                                                                | 27        |
| 4.3      | Beheer ELO                                                                | 27        |
| 4.4      | SCL (Adviesloket Special coverage locations C2000)                        | 27        |
| 4.5      | Programma Informatievoorziening                                           | 28        |
| 4.6      | Verkeersplein                                                             | 29        |
| 4.7      | Beheer Geo                                                                | 29        |
| 4.8      | Overig (vervanging C2000 en beheer GMS)                                   | 29        |
| <b>5</b> | <b>Materieelbeheer en procurement</b>                                     | <b>31</b> |
| 5.1      | Materieelbeheer                                                           | 31        |
| 5.2      | Instandhouding voorzieningen                                              | 32        |
| 5.3      | Bovenregionale voorzieningen                                              | 33        |
| 5.4      | Inkoop                                                                    | 34        |
| 5.5      | Standaardisatie                                                           | 35        |
| 5.6      | Kleding dienstverlening                                                   | 35        |
| <b>6</b> | <b>Diensten aan managementraden en bestuur</b>                            | <b>36</b> |
| 6.1      | Bestuursondersteuning                                                     | 36        |
| 6.2      | Diensten aan managementraden                                              | 37        |
| <b>7</b> | <b>Jaarrekening</b>                                                       | <b>40</b> |
| 7.1      | Enkelvoudige jaarrekening                                                 | 40        |
| 7.2      | Geconsolideerde jaarrekening                                              | 63        |
| 7.3      | Overzicht rijksbijdragen, subsidies en gemeenschappelijke taken           | 73        |
| <b>8</b> | <b>Overige gegevens</b>                                                   | <b>75</b> |
| 8.1      | Controleverklaring van de onafhankelijke accountant                       | 75        |
| <b>9</b> | <b>Bijlagen</b>                                                           | <b>80</b> |
| 9.1      | Samenstelling bestuur en management per 31-12-2018                        | 80        |

|           |                                                    |           |
|-----------|----------------------------------------------------|-----------|
| 9.2       | Congressen en bijeenkomsten                        | 82        |
| 9.3       | Onderzoeken 2018 in opdracht                       | 83        |
| 9.4       | Onderzoeken in eigen beheer                        | 84        |
| 9.5       | Kennisdocumenten                                   | 85        |
| 9.6       | Brandweeracademie                                  | 86        |
| 9.7       | GHOR Academie                                      | 87        |
| 9.8       | Crisismanagement Academie                          | 88        |
| 9.9       | Leiderschapsontwikkeling                           | 89        |
| 9.10      | Infopunt Veiligheid/Kennisplein                    | 90        |
| 9.11      | Bureau TEC                                         | 91        |
| 9.12      | Examens                                            | 92        |
| 9.13      | Bezettingsoverzicht eigen personeel per 31-12-2018 | 93        |
| 9.14      | Samenstelling personeel                            | 97        |
| <b>10</b> | <b>Afkortingen</b>                                 | <b>98</b> |

# 1 Directieverslag

## Algemeen

In 2018 heeft het IFV als kennisinstituut voor fysieke veiligheid een verdere ontwikkeling doorgemaakt waarbij op verschillende terreinen essentiële mijlpalen zijn gerealiseerd. In dit directieverslag worden de belangrijkste operationele, organisatorische en financiële resultaten kernachtig weergegeven.

### *Operationele resultaten*

Op het gebied van opleidingen zijn de volgende resultaten bereikt:

- Het aantal cursistdagdelen in 2018 voor het gehele IFV is gestegen met 10% ten opzichte van 2017.
- De zesde leergang voor de opleiding Master of Crisis and Public Order Management (MCPM) is afgerond en alle voorbereidingen zijn getroffen voor een goede start van de 7e leergang MCPM in 2019.
- De deelnemers van de 50e voltijdofficiersopleiding zijn afgezwaaid en in september 2018 is na een landelijke werving en selectie de 51e leergang van start gegaan.
- De leergang Officier van Dienst brandweer is geheel herzien en geïmplementeerd.
- De omzet uit onderzoek en contentontwikkeling is gestegen van € 3,7 miljoen in 2017 naar € 4,4 miljoen in 2018.
- Belangrijke trends en ontwikkelingen van fysieke veiligheid zijn in beeld gebracht in een strategische kennis- en onderzoekagenda.
- Het aantal deelnemers aan congressen is toegenomen van 5.599 in 2017 naar 7.476 in 2018.
- Het aantal deelnemers aan examens is gedaald van 16.835 in 2017 naar 14.464 in 2018.

De ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening hebben tot de volgende resultaten geleid:

- Het IFV heeft een start gemaakt met het Kenniscentrum Data-analyse, een voorziening waarbinnen op structurele basis kwantitatieve data vanuit registraties en onderzoeken voor en door de veiligheidsregio's worden verzameld en geanalyseerd.
- Op het gebied van business intelligence is de ontsluiting van (brandweer-meldkamer) GMS-data op landelijk niveau gerealiseerd in een 'proof of concept'. In 2019 worden de gegevens beschikbaar gesteld aan de veiligheidsregio's.
- Het aantal netcentrisch werkende crisispartners dat gebruik maakt van een specifiek ingerichte omgeving van het LCMS, is verder gegroeid. Drie waterschappen en Rijkswaterstaat zijn live gegaan met netcentrisch werken, ondersteund door het LCMS. Het Geneeskundig netwerk Utrecht en diverse waterschappen hebben hun implementatie afgerond met een positief verlopen go-live oefening. De Nationale politie heeft als voorbereiding op netcentrisch werken het project Informatie Uitwisseling Politie uitgevoerd en de Koninklijke Marechaussee is via het LCMS netcentrisch gaan samenwerken met de veiligheidsregio's. Ook zijn enkele drinkwaterbedrijven gestart met de implementatie van de netcentrische werkwijze.

- In 2018 is het digitale Verkeersplein voor de veiligheidsregio's gerealiseerd als robuust en gesloten netwerk. Het verkeersplein is in beheer genomen, en de landelijke diensten ELO, SIS, GEO4OOV en LCMS zijn aangesloten op het verkeersplein. Deze diensten zijn hiermee met hoge snelheid op een apart netwerk (los van het open internet) te bereiken.

Op het gebied voor programma's voor de brandweer zijn in het programma Uitvoeringsagenda Brandweer en het programma Grootschalig brandweeroptreden en specialistisch optreden (GBO-SO) de volgende stappen gerealiseerd:

- Het IFV heeft de opdracht van de Raad van Brandweercommandanten gekregen om de 36 trajecten van de Uitvoeringsagenda Brandweer te organiseren en daarvoor een programmadirectie in te richten. Deze programmadirectie biedt ondersteuning bij het project, stuurt en monitort de voortgang en zorgt voor samenhang tussen verschillende trajecten. In 2018 zijn diverse trajecten gestart, enkele trajecten zijn reeds afgerond en een groot aantal trajecten zit midden in de uitvoeringsfase.
- Het programma Grootschalig brandweeroptreden en Specialistisch optreden realiseert vier specialismen: Technische hulpverlening (is al een paar jaar operationeel), Logistiek en ondersteuning, Natuurbrandbeheersing en Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen. In 2018 zijn onder meer gerealiseerd: de vaststelling van de visie Logistiek en ondersteuning, de doorontwikkeling van de visie GBO 2.0 en de landelijke beschikking om dag en nacht te mogen vliegen met drones door speciaal daarvoor opgeleide teams. Afgeronde producten zijn de landelijke cursus PC-LOG, de Risico Index Natuurbrand (RIN) en het Natuurbrandverspreidingsmodel 1.0.

#### *Organisatorische en procesmatige resultaten*

In 2018 zijn in de IFV organisatie en processen diverse verbeteringen gerealiseerd.

- Op bestuurlijk gebied is op 1 januari 2018 de splitsing tussen het Veiligheidsberaad en het dagelijks bestuur van het IFV doorgevoerd. De invulling van de formele positie uit de wet is belegd in het nieuwe bestuursreglement dat in maart 2018 is vastgesteld. Het DB van het IFV bestaat uit drie bestuurders, waarbij de voorzitter van het DB tevens voorzitter van het algemeen bestuur IFV is. De focus van het DB lag in 2018 met name op de koers en de ambitie van het IFV. Daarnaast is in 2018 in opdracht van het Veiligheidsberaad de ondersteuning van het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg (LBN) structureel belegd bij het IFV, evenals die van het meer operationele Landelijk Overleg Coördinatoren Bevolkingszorg (LOCB). Beide gremia hebben de ambitie om hun kennis en ervaring op het gebied van bevolkingszorg te verbinden, te verrijken en te verspreiden.
- Voor de interne organisatie is het nieuwe intranet IFVconnect operationeel geworden. Ook is het IFV gestart met de ontwikkeling van een nieuw Examenmanagementsysteem ter vervanging van het huidige MijnIFVexamens.
- Een mijlpaal was het positieve resultaat van de kwaliteits(her)audit door het Centraal Register Kort Beroepsonderwijs (CRKBO). Hiermee is de registratie van het IFV bij het CRKBO voor vier jaar gecontinueerd.
- Op het gebied van personeel hebben vijf aangestelde trainees een waardevolle bijdrage geleverd aan diverse projecten en opdrachten. Ook is een intern leiderschapstraject voor het management IFV afgerond. Ter ondersteuning van het personeel zijn de selfservice faciliteiten voor HR-processen volledig geïmplementeerd.
- Een nieuw financieel systeem is ingevoerd om digitaal facturen te kunnen inlezen en voor te coderen naar grootboekrekening, kostenplaats en project.

- Op het gebied van gegevensbescherming is het AVG-project geïmplementeerd om te voldoen aan nieuwe AVG-wetgeving.
- Op inkoopniveau heeft het IFV diverse diensten ingekocht, waarbij aan de EU-aanbestedingsrichtlijnen is voldaan en de meest effectieve en efficiënte oplossingen voor het IFV zijn gerealiseerd.
- Om klanten en relaties meer parkeerruimte te bieden is op de locatie Arnhem een nieuw parkeerterrein gerealiseerd.

## Financiële resultaten

### Enkelvoudige staat van baten en lasten

#### ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Bedragen in duizenden euro's

|                                                                       | 2018        | IFV Begroting<br>2018 | 2017         |
|-----------------------------------------------------------------------|-------------|-----------------------|--------------|
| Baten                                                                 | 53.550      | 50.901                | 52.870       |
| Lasten                                                                | 53.615      | 50.596                | 52.183       |
| Bedrijfsresultaat                                                     | (66)        | 305                   | 687          |
| Financiële baten & lasten                                             | (7)         | (6)                   | (4)          |
| <b>Saldo uit gewone<br/>bedrijfsuitoefening</b>                       | <b>(73)</b> | <b>299</b>            | <b>683</b>   |
| Bijzondere baten & lasten                                             | 80          | 0                     | 50           |
| Aandeel in resultaat van<br>ondernemingen waarin wordt<br>deelgenomen | 504         | 400                   | 657          |
| <b>Saldo van baten en lasten</b>                                      | <b>511</b>  | <b>699</b>            | <b>1.390</b> |

De baten van het IFV zijn € 2,7 miljoen hoger dan begroot als gevolg van hogere baten uit onderwijs (leergangen brandweermanagement, trainingen en bijscholingen en examinering).

Ook de lasten zijn hoger dan begroot (€ 3,0 miljoen) door de hogere baten en een dotatie aan de voorziening personeel van € 289.000 als gevolg van vaststellingsovereenkomsten met drie medewerkers in 2018.

Het saldo uit de gewone bedrijfsuitoefening van het IFV is hierdoor € 372.000 lager dan begroot. Indien wordt genormaliseerd voor de dotatie aan deze voorziening, dan bedraagt het saldo uit de gewone bedrijfsuitoefening € 216.000.

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen bestaat uit:

- Het aandeel van het IFV in het resultaat 2018 van het NIBHV voor € 408.000. De andere aandeelhouder van het NIBHV is het Oranje Kruis.
- Het resultaat van de 100% deelneming IE Beheer B.V. voor € 97.000.

In de vergadering van het dagelijks bestuur van 22 februari 2019 is een besluit genomen over de reorganisatie van de afdeling Facilitaire Zaken. Omdat dit besluit na de balansdatum van 31-12-2018 is genomen, wordt de voorziening hiervoor (€ 340.000) ten laste van het resultaat 2019 genomen en niet al in deze jaarrekening.

Bij de oprichting van het IFV heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid de boedel aan rijksbreed materieel die het NIFV al beheerde, in eigendom overgedragen aan het IFV. De afgelopen jaren heeft het IFV in overleg met het veld afspraken gemaakt over de wijze waarop deze boedel vervangen dient te worden. De afspraken zijn vastgelegd in een vervangingsplan waarbij een voorziening vervanging materieel wordt gevormd waaraan jaarlijks € 3,0 miljoen wordt toegevoegd met als doel de jaarlijkse vervangingsinvesteringen te kunnen betalen.

Voor een gedetailleerde toelichting op de baten en lasten wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening.

### **Onzekerheid in de verantwoording**

IFV hanteert als uitgangspunt dat sprake is van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting tussen IFV en IE Beheer BV. De Belastingdienst stelt zich vooralsnog op het standpunt dat niet voldaan wordt aan de voorwaarden voor het vormen van een dergelijke fiscale eenheid. Als gevolg van door het IFV aangevoerde argumenten vindt thans nog overleg plaats met de Belastingdienst. De essentie van deze discussie is, of al dan niet sprake is van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting op grond van het criterium economische verwevenheid. Op grond van de aangevoerde argumenten is het IFV en zijn belastingadviseur van mening dat wel degelijk sprake is van een fiscale eenheid.

Indien de Belastingdienst in het gelijk wordt gesteld, bedraagt het financiële effect van een mogelijke naheffing (exclusief rente en boetes) € 1,4 miljoen. Dit betreft de alsnog af te dragen omzetbelasting voor de periode 2014 tot en met 2018.

In de jaarrekening is met deze mogelijke verplichting geen rekening gehouden.

### **Kasstroom, investeringen en financiering**

De kasstroom uit operationele activiteiten kwam in 2018 uit op € 7,6 miljoen. De investeringen gedurende het verslagjaar bedroegen € 2,1 miljoen. Voor een overzicht van de investeringen wordt verwezen naar de toelichting op de balans van de materiële en immateriële vaste activa.

### **Solvabiliteit en liquiditeit**

Het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen bedroeg ultimo 2018 28,5% (2017: 31%). De Current Ratio (vlottende activa gedeeld door vlottende schulden en voorzieningen), een maatstaf voor liquiditeit, was in 2018 1,10 (2017:1,08). Deze waarden geven aan dat het IFV een financieel gezonde organisatie is.

## Vrij besteedbaar vermogen

Bij de voorbereiding van de oprichting van het IFV is door adviesbureau Berenschot een onderzoek gedaan naar de minimaal benodigde solvabiliteit voor een ZBO zoals het IFV. De solvabiliteit is de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen en kan gezien worden als een goede indicator voor het weerstandsvermogen van een organisatie.

Met solvabiliteit wordt aangegeven in hoeverre de organisatie haar financiële verplichtingen aan verschaffers van vreemd vermogen kan nakomen met behulp van alle activa. De solvabiliteit is in feite de buffer om risico's mee op te vangen. Een organisatie met hoge risico's heeft behoefte aan een hogere solvabiliteit dan een organisatie met lage risico's. Een goede solvabiliteit draagt bij aan de financiële gezondheid van een organisatie. De minimaal benodigde solvabiliteit verschilt echter tussen organisaties en is afhankelijk van de risico's die de organisatie loopt.

De solvabiliteit kan worden uitgedrukt in een ratio. Als de ratio laag is, dan heeft het IFV weinig financiële flexibiliteit en kunnen tegenvallers niet goed worden opgevangen. Een hoge ratio betekent dat het IFV financieel gezien zijn risico's kan opvangen. Berenschot adviseert voor een financieel gezonde organisatie een minimaal benodigde solvabiliteit voor het IFV van 25%, waarbij solvabiliteit is gedefinieerd als eigen vermogen uitgedrukt als percentage van het totaal vermogen. Met een solvabiliteit in 2018 van 28,5% voldoet het IFV aan deze norm.

Ook het absolute bedrag van € 18,3 miljoen aan eigen vermogen lijkt een voldoende buffer om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. Echter, dit vermogen is slechts voor een deel vrij besteedbaar.

Bij het IFV worden elk jaar eventuele bedrijfsrisico's gedetecteerd. De belangrijkste risico's van het IFV hebben betrekking op:

- Wijzigingen in de organisatie van het IFV: € 2,0 miljoen;
- Bedrijfsrisico's als gevolg van veranderende marktomstandigheden: € 1,3 miljoen.

Binnen het eigen vermogen is hiervoor een bestemde reserve Bedrijfsrisico's van € 3,3 miljoen gevormd.

Daarnaast zijn de volgende delen van het eigen vermogen niet vrij besteedbaar:

1. De wettelijke reserve van € 1,53 miljoen.  
Het IFV heeft een verplichte wettelijke reserve als tegenhanger van de boekwaarde van de geactiveerde ontwikkelkosten voor de nieuwe E-Synergy omgeving (het ERP-systeem waarmee de werkprocessen van het IFV worden ondersteund), het nieuwe HR-systeem en de gebruikersinterface voor het LCMS.
2. Het bestemmingsfonds brandweerkleding van € 0,562 miljoen.  
Het IFV verzorgt voor Brandweer Nederland de levering van brandweerkleding (uniformkleding, kazernekleding en sportkleding). Het IFV hoeft op de verkoop van deze brandweerkleding geen winst te maken, maar mag er ook geen verlies op maken. Aangezien de verkoopaantallen slecht voorspelbaar zijn, is afgesproken een reserve te vormen bij het IFV om tegenvallers te kunnen opvangen zonder dat direct de verkoopprijzen moeten worden aangepast. Over 2018 heeft het IFV een verlies

gerealiseerd op de verkoop van brandweerkleding van € 33.000. Met dit bedrag is het bestemmingsfonds voor brandweerkleding verlaagd.

Andere risico's zijn:

- Langdurige uitval door ziekte van medewerkers;
- Onvrijwillige beëindigingen van dienstverbanden;
- Indexering van kosten wordt onvoldoende doorberekend in tarieven van geleverde diensten;
- Hanteren van 'verdienmodellen' voor uitvoering van opgedragen gemeenschappelijke werkzaamheden waarbij het risico voor rekening van het IFV is (verkoop brandweerkleding, netcentrisch werken).

Ter afdekking van bepaalde risico's heeft het IFV verschillende verzekeringen afgesloten voor gebouwen, aansprakelijkheid, schade aan materieel en personeel gerelateerde verzekeringen. Het risico veroorzaakt door ziekteverzuim is niet verzekerd.

### Financiële instrumenten

In het Treasury Statuut van het IFV is vastgelegd dat het IFV niet belegt in effecten, obligaties of andere risicovolle waarden. Het IFV sluit alleen valutatermijncontracten af ter dekking van wisselkoersrisico's. In 2018 is hiervan geen gebruik gemaakt. Anders dan kortlopende schulden en vorderingen heeft het IFV geen financiële instrumenten.

### Onderzoek en ontwikkeling

Het IFV houdt zich als kennisinstituut intensief bezig met onderzoek en kennisontwikkeling. De resultaten hiervan worden onder andere gebruikt voor het aanpassen van de les- en leerstof van het IFV naar de meest recente inzichten. Ook wordt deze kennis gedeeld door het geven van bijscholing, de organisatie van congressen en vraagbeantwoording vanuit het Infopunt Veiligheid/Kennisplein. In de hoofdstukken 3 en in de bijlagen is informatie opgenomen over de aard van de onderzoeks- en ontwikkelingswerkzaamheden.

### Financiële ontwikkelingen en begroting/werkplan 2019

Op 14 december 2018 heeft het algemeen bestuur IFV het jaarplan en de begroting 2019 vastgesteld. Enkele belangrijke kengetallen uit dit jaarplan voor 2019 (excl. NIBHV en IE Beheer B.V.) zijn:

bedragen in duizenden euro's

|                                             | <b>Realisatie 2018</b> | <b>Begroting 2019</b> |
|---------------------------------------------|------------------------|-----------------------|
| Omzet                                       | 53.550                 | 53.097                |
| Kosten                                      | 53.622                 | 52.563                |
| <b>Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening</b> | <b>(73)</b>            | <b>534</b>            |

Voor het NIBHV wordt verwacht dat het resultaat 2019 vergelijkbaar is met het in 2018 gerealiseerde resultaat.

Het IFV combineert conform de Wet veiligheidsregio's drie geldstromen die samenhangen met de taken en werkzaamheden die het IFV uitvoert. Het onderscheid in deze geldstromen

bevordert transparantie en verantwoording naar opdrachtgevers en financiers. Zo wordt onderscheid gemaakt in wettelijke taken, uitvoering van opgedragen werkzaamheden voor veiligheidsregio's en contractactiviteiten voor derden. De gescheiden verantwoording van deze drie taken voorkomt kruissubsidiëring tussen de drie geldstromen.

Gemeenten en veiligheidsregio's staan ook voor bezuinigingen en subsidiekortingen vanuit het Rijk. Het IFV wil hieraan tegemoetkomen door waar mogelijk de dienstverlening aan de veiligheidsregio's uit te breiden. Door het uitvoeren van méér werkzaamheden voor de veiligheidsregio's wordt de efficiency vergroot wat leidt tot een besparing van kosten voor de gemeenten en regio's. Door samen met de veiligheidsregio's meer gemeenschappelijke werkzaamheden uit te voeren, nemen ook de uniformiteit en standaardisering verder toe, worden zowel de vergelijkbaarheid als kwaliteit vergroot en ontstaat er meer eenheid tussen de regio's. Dit vraagt wel om een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's en het IFV. Door op deze wijze samen te werken ontwikkelt het IFV zich als dé ondersteunende organisatie voor de veiligheidsregio's en kan er gericht worden geïnvesteerd in ontwikkelingen binnen het domein van de fysieke veiligheid.

Arnhem, 14 juni 2019

IJ.J. Stelstra  
Algemeen directeur

## 2 Verslag van bestuur IFV

Het bestuur IFV is verantwoordelijk voor het instituut en bewaakt de continuïteit van de organisatie. Het bestuur benoemt de directie die de dagelijkse leiding heeft over het IFV. Het bestuur stelt bij reglement regels vast over de inrichting en de werkwijze van het IFV en nadere regels over de taken en bevoegdheden van de directie.

Het bestuur stelt jaarlijks vast: een begroting van de inkomsten en de uitgaven voor het daaropvolgende kalenderjaar, een meerjarenraming van de inkomsten en uitgaven voor de daaropvolgende vier kalenderjaren en de rekening en verantwoording van de inkomsten en uitgaven van het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Deze behoeven de goedkeuring van de minister van JenV.

Het bestuur stelt daarnaast een jaarverslag op van de werkzaamheden, het gevoerde beleid in het algemeen en de doelmatigheid en doeltreffendheid van zijn werkwijze in het bijzonder in het afgelopen kalenderjaar.

Het dagelijks bestuur IFV heeft in 2018 vier vergaderingen gehouden. In deze vergaderingen zijn onder meer de volgende onderwerpen behandeld:

- Jaarrekening 2017;
- Financieel verslag 1<sup>e</sup>, 2<sup>e</sup> en 3<sup>e</sup> kwartaal 2018;
- Forecast 2018;
- Jaarplan 2019;
- Strategische onderwerpen (toekomst IFV, evaluatie Wet veiligheidsregio's)

Het algemeen bestuur heeft drie vergaderingen gehouden. In deze vergaderingen zijn onder meer de volgende onderwerpen behandeld:

- Vaststelling Jaarverslag en Jaarrekening 2017 IFV;
- Bespreking Jaarplan IFV 2019 (vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 december 2018).

Arnhem, 14 juni 2019

G.O. van Veldhuizen

Voorzitter algemeen en dagelijks bestuur IFV

# 3 Kennisontwikkeling en onderwijs

Besteding Kennis en Onderwijs (bedragen in duizenden euro's)

|                            | Realisatie 2017 | Begroting 2018 | Realisatie 2018 |
|----------------------------|-----------------|----------------|-----------------|
| Kennis makelen             | 790             | 1.230          | 728             |
| Kennisontwikkeling         | 5.756           | 5.121          | 5.666           |
| Kennisfuncties             | 1.659           | 1.000          | 1.267           |
| Opleiden                   | 6.953           | 6.702          | 6.819           |
| Examinering                | 3.203           | 2.800          | 3.330           |
| Training en bijscholing    | 3.444           | 3.825          | 4.297           |
| Advies                     | 898             | 971            | 1.158           |
| Toezicht certificering     | 526             | 534            | 733             |
| Overige projectopbrengsten | 1.438           | 666            | 436             |
| <b>Totaal</b>              | <b>24.667</b>   | <b>22.849</b>  | <b>24.435</b>   |

| 2018          |              |              |
|---------------|--------------|--------------|
| Art. 68       | Art 69       | Art 70       |
| 728           | 0            | 0            |
| 2.645         | 1.885        | 1.136        |
| 1.267         | 0            | 0            |
| 4.449         | 2.095        | 274          |
| 3.330         | 0            | 0            |
| 0             | 4.163        | 134          |
| 0             | 497          | 661          |
| 642           | 45           | 47           |
|               |              | 436          |
| <b>13.061</b> | <b>8.685</b> | <b>2.688</b> |

## 3.1 Kennis makelen

Kennis makelen (bedragen in duizenden euro's)

|               | Realisatie 2017 | Begroting 2018 | Realisatie 2018 |
|---------------|-----------------|----------------|-----------------|
| <b>Totaal</b> | <b>790</b>      | <b>1.230</b>   | <b>728</b>      |

| 2018    |        |        |
|---------|--------|--------|
| Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
| 728     |        |        |

### Kennisplein

Het Kennisplein van het IFV is een breed platform voor integrale kennisuitwisseling voor professionals in het fysieke veiligheidsdomein, zowel fysiek als digitaal. In 2018 lag de focus op de samenhang tussen fysieke en digitale kennisdeling.

De online dossiers zijn geactualiseerd en de informatie is zorgvuldig en overzichtelijk gepresenteerd. Omdat de professionals steeds meer zelf online naar informatie zoeken, is het aantal bezoekers van de Kennisplein-website toegenomen. Tegelijkertijd is het aantal vragen vanuit het veld minder geworden. De vragen die gesteld worden, zijn echter complexer en vragen meer verwerkingstijd en inhoudelijke expertise. Denk hierbij aan wet- en regelgevingsvraagstukken.

De digitale samenwerkingsruimtes zijn opgestart en de eerste omgevingen voor klanten zijn ingericht en beschikbaar gekomen. Zij vervangen de virtuele kantoren, die in 2019 worden beëindigd.

Het proces rondom de uitgave van les- en leermiddelen via de webshop is gefinetuned. De verkopen zijn licht gedaald, doordat de middelen steeds meer digitaal worden aangeboden via te downloaden publicaties of de elektronische leeromgeving (ELO).

Zie bijlage 9.10 voor een overzicht van de resultaten van het Kennisplein/Infopunt Veiligheid.

## Kennisevents

Steeds meer mensen in de veiligheidsregio's weten het IFV te vinden als ontmoetingsplaats om kennis te verwerven en informatie te delen. In 2018 heeft het IFV 59 bijeenkomsten georganiseerd met in totaal 7.476 deelnemers. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2017. Ook heeft het IFV inhoudelijk en organisatorisch bijgedragen aan het Brandweercongres door de projectleiding en coördinatie van het plenaire programma voor zijn rekening te nemen. Dit tweedaagse evenement heeft ruim 1200 bezoekers getrokken. Andere succesvolle events waren onder meer:

- Netwerkdag Crisiscommunicatie / Bevolkingszorg;
- IFV Kennissymposium;
- Netwerkdag LOCC;
- Exchange of experts rampengevolgbestrijding;
- Nationale Herdenking bij het Brandweermuseum;
- Kennissessie 'De impact van het Omgevingsrecht'.

Zie bijlage 9.2 voor een overzicht van alle congressen en bijeenkomsten in 2018.

## 3.2 Kennisontwikkeling: kennisborging, onderzoek en contentontwikkeling

Kennisontwikkeling (bedragen in duizenden euro's)

|                                     | Realisatie 2017 | Begroting 2018 | Realisatie 2018 |
|-------------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|
| Kennisborging                       | 804             | 608            | 407             |
| Onderzoek en contentontwikkeling    | 3.695           | 3.348          | 4.376           |
| Publicaties-en leerstofontwikkeling | 1.256           | 1.165          | 884             |
| <b>Totaal</b>                       | <b>5.756</b>    | <b>5.121</b>   | <b>5.666</b>    |

| 2018    |        |        |
|---------|--------|--------|
| Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
| 407     |        |        |
| 2.239   | 1.001  | 1.136  |
|         | 884    |        |
| 2.645   | 1.885  | 1.136  |

### Kennisborging

In 2018 zijn diverse kennisdocumenten geactualiseerd en gepubliceerd zoals de Handreiking Voorbereiding bestrijding buisleidingincidenten, de Handreiking aanpak asbestincidenten en het Procesmodel evenementenveiligheid. Daarnaast is ook een aantal nieuwe documenten toegevoegd aan de lijst van kennisdocumenten die het IFV namens en voor het werkveld beheert. Een voorbeeld hiervan is het Handboek C2000 en de Meldkamerstandaarden.

Begin 2018 is via een enquête de bekendheid en het gebruik van een groot aantal kennisdocumenten onderzocht. Dit biedt inzicht in de wensen van onze doelgroepen. Daarnaast is in samenwerking met onder andere de Haagse Hogeschool onderzocht hoe de kennis uit kennisdocumenten beter onder de doelgroepen kan worden verspreid.

Om goed voorbereid te zijn op de toekomst heeft het IFV in 2018 belangrijke trends en ontwikkelingen van fysieke veiligheid in beeld gebracht in een strategische kennis- en onderzoeksagenda. De strategische kennis- en onderzoeksagenda is een dynamisch document dat jaarlijks bijgesteld wordt aan de hand van actuele ontwikkelingen, additionele wensen vanuit de veiligheidsregio's en de vakinhoudelijke ontwikkelingen op het terrein van de lectoraten.

In 2018 is een start gemaakt met het Kenniscentrum Data-analyse, een voorziening waarbinnen op structurele basis kwantitatieve data vanuit registraties en onderzoeken voor

en door de veiligheidsregio's in samenhang worden verzameld en geanalyseerd. Als eerste stap is een samenwerkingsovereenkomst met het Centraal Bureau voor de Statistiek getekend voor het delen van kennis en expertise. Daarnaast is een begin gemaakt met de vernieuwing van de incidentenstatistiek.

## Onderzoek en contentontwikkeling

### Lectoraat Brandweerkunde

Vanuit het lectoraat Brandweerkunde lag in 2018 de nadruk op de 'Hernieuwde kijk op brandbestrijding'. In deze 'Hernieuwde kijk op brandbestrijding' komen de bevindingen uit onderzoeken op het gebied van de offensieve binneninzet, vuistregels voor brand- en koelend vermogen en de situationele commandovoering samen. Samen met experts uit het brandweerveld is de theorie over brandbestrijding, gericht op toepassing in de praktijk, vereenvoudigd tot een helder handelingsperspectief voor een veilige en effectieve brandbestrijding. In 2018 is met presentaties op congressen en in het veld de 'Hernieuwde kijk op brandbestrijding' gedeeld en is een bijscholing ontwikkeld.

Voor de verdere uitwerking van het kwadrantenmodel is een handelingsperspectief ontwikkeld voor de defensieve buiteninzet. Daarnaast is het eindrapport van het databaseonderzoek Grootschalig brandweeroptreden verschenen. Ook de energietransitie is een belangrijk aandachtspunt geweest voor het lectoraat. Samen met het lectoraat Transportveiligheid, deskundigen van de brandweer, bedrijven en andere kennisinstituten is kennis ontwikkeld in 'communities of practice' op het gebied van 'battery packs' en waterstof.

In 2018 zijn de resultaten van het leren van incidenten bij waterongevallenbeheersing gepubliceerd. Daarnaast is in samenwerking met vier veiligheidsregio's een actie-onderzoek uitgevoerd in het kader van situationele commandovoering. De resultaten van dit onderzoek worden gepubliceerd in 2019.

Vanuit het lectoraat Brandweerkunde is in 2018 gestart met het project Firefront. Het project is gericht op 'situational awareness' en wordt uitgevoerd in het kader van een EU-samenwerkingsverband.

### Lectoraat Brandpreventie

Sinds 2008 wordt door het lectoraat Brandpreventie het onderzoek Fatale woningbranden uitgevoerd. Na tien jaar is een trendanalyse gepubliceerd, waaruit bleek dat steeds meer ouderen en steeds meer beperkt of niet-zelfredzame personen slachtoffer zijn van een brand. Roken waardoor een stoel, bank of matras vlamvat, vormt de belangrijkste oorzaak van brand. Brandveiligheid bij ouderen en het terugdringen van de brandbaarheid van bekleed meubilair stonden daarom ook in 2018 als belangrijke onderwerpen op de agenda. Daarnaast is voor de eerste keer een onderzoek verricht naar fatale woningbranden in Europa.

In het onderzoek naar de maatschappelijke impact van branden is ingegaan op de vraag welke risico's als gevolg van brand maatschappelijk acceptabel worden gevonden en welke beslist niet. Hiermee wil het lectoraat op de eerste plaats aanzetten tot discussie over de problematiek.

In opdracht van Brandweer Nederland is het onderzoek gecontinueerd naar de relatie tussen verward gedrag en risico's op het gebied van brandveiligheid. Het resultaat was het 'actorenschema Brandveiligheid in relatie tot personen met verward gedrag'. Daarnaast is samengewerkt met Brandweer Nederland en de Federation of the European Union Fire Officer Associations (FEU) op het gebied van brandveilig meubilair.

In opdracht van de Inspectie van het ministerie van JenV heeft het IFV geparticipeerd in het onderzoek naar de brand in de Urbanuskerk in Amstelveen die plaatsvond in september 2018. Verder worden in 2019 worden praktijkexperimenten gehouden die zijn gericht op de rookverspreiding in woongebouwen. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart in 2018. Dit project wordt medegefinancierd door het ministerie van JenV.

### **Lectoraat Transportveiligheid**

De veilige energietransitie is in 2018 het belangrijkste onderwerp voor het lectoraat Transportveiligheid geweest. Er is een onderzoek uitgevoerd naar de maatregelen die in andere landen worden genomen voor een veilige energietransitie (publicatie in 2019). Daarnaast is samen met het lectoraat Brandweerkunde in 'communities of practice' kennis ontwikkeld die moet leiden tot handelingsperspectieven. Ook is door participatie in projecten van derden, presentaties op congressen, beleidsinitiatieven en communicatie via Kennisplein aandacht gevraagd voor de veilige energietransitie.

Het lectoraat heeft verder geadviseerd over een aantal infrastructurele projecten (weg en spoor, tunnels) en heeft bijgedragen aan de voorbereiding op de consequenties en implementatie van de nieuwe Omgevingswet in de veiligheidsregio's.

In het kader van het programma Samenwerken aan veilig spoor heeft het lectoraat Transportveiligheid het programmamanagement en een vakbekwaamheidsadvies verzorgd. Verder is in opdracht van de Veiligheidsregio Brabant Noord een onderzoek gedaan naar de implicaties van spoorongevallen op het traject Meeteren-Boxtel en zijn in opdracht van de Veiligheidsregio Groningen Infobladen ontwikkeld voor de energietransitie.

Het lectoraat Transportveiligheid heeft in 2018 diverse opdrachten uitgevoerd op het gebied van omgevingsveiligheid, alternatieve brandstoffen (kennistafels) en tunnelveiligheid. Vanuit het lectoraat is een projectleider ingezet bij de gemeente Vlaardingen die nauw betrokken is bij de voorbereiding op de incidentbestrijding bij de Blankenburgtunnel.

### **Lectoraat Crisisbeheersing**

In 2018 heeft het lectoraat Crisisbeheersing aandacht besteed aan het zesde jaarboek 'Lessen uit crises en minicrises 2017' (publicatie februari 2019). Hiermee komt het aantal cases inmiddels op 99. 'Opzet' (fipronil-casus, maar ook de cyberaanval op Maersk en de Friese actievoerders die de anti-zwartepietenlobby een halt wilden toeroepen) en 'timing van maatregelen' (orkaan Irma en de sluiting en ontruiming van camping Fort Oranje) zijn de meest opvallende rode draden.

Het lectoraat Crisisbeheersing heeft in 2018 diverse incidentonderzoeken verricht. Het ging hierbij om evaluaties in het kader van de ontruiming van camping Fort Oranje en de aanvaring van de olietanker Bow Jubail met een steiger in de Rotterdamse haven.

In opdracht van het Veiligheidsberaad heeft het lectoraat twee onderzoeken uitgevoerd: Verkenning regionale risicoprofielen (deel 2) en Verminderde zelfredzaamheid. Daarnaast is

in opdracht van het ministerie van JenV kennis ontwikkeld en gedeeld in het kader van terrorismegevolgbestrijding. In opdracht van ministeries zijn twee incidentonderzoeken uitgevoerd: de evaluatie van het crisismanagement tijdens de orkaan Irma en het sprinklerincident in de vuurwerkopslag in Ulicoten.

### **Kenniscentrum Natuurbranden**

De werkzaamheden van het Kenniscentrum Natuurbranden stonden in 2018 in het teken van het samenwerken in grootschalig brandweer optreden en specialistisch optreden. Belangrijke resultaten zijn de vegetatiekaarten op basis van satellietdata, nieuwe versies van het natuurbrandverspreidingsmodel en de risicoindex natuurbranden. Er is nauw samengewerkt met deskundigen van de brandweer, innovatieve bedrijven en ministeries. Kennis is verspreid via presentaties op congressen en symposia en via les- en leerstof. De droogte in de zomer van 2018 zorgde voor een groot beroep op de deskundigheid van het Kenniscentrum.

### **Kenniscentrum Voorrangsvoertuigen**

Het Kenniscentrum Voorrangsvoertuigen richt zich op de verbetering van de veiligheid en de doorstroming tijdens het rijden met voorrangsvoertuigen met optische en geluidsignalen. In 2018 is wederom onderzoek verricht naar de ongevallen met voorrangsvoertuigen en is het overzicht Ongevallenstatistiek 2016/2017 gepubliceerd. In het onderzoek naar het gebruik van optische en geluidsignalen in de nacht is onderzocht in hoeverre chauffeurs van hulpverleningsvoertuigen zich 's nachts aan het wettelijk kader met betrekking tot het gebruik van optische en geluidsignalen houden en hoe dit zich verhoudt tot ervaren hinder van geluidsignalen in de nacht door burgers.

### **Kennisprogramma Bevolkingszorg**

Het doel van het kennisprogramma Bevolkingszorg is versterking van de kennispositie van de kolom Bevolkingszorg. Het programma is inhoudelijk afgestemd met vertegenwoordigers uit het veld van bevolkingszorg en is gericht op maatschappelijke thema's als burgerhulpverlening (leerpunten uit incidenten en oefeningen, ook internationaal) en lokale minicrises. In 2018 zijn in het kader van dit programma drie rapporten gepubliceerd: Maatschappelijke onrust en de rol van de gemeente (aan de hand van cases is ingegaan op de gemeentelijke processen, de interne opschaling, de afstemming met externe partijen en de afwegingen binnen de gemeentelijke organisatie om de lokale onrust te beteugelen), een eerste inventarisatie van de inzet van NL-Alert (publicatie januari 2018) en een kennispublicatie over psychosociale impact bij ingrijpende gebeurtenissen.

### **Landelijk Expertisecentrum BRZO**

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en het IFV hebben wederom samen invulling gegeven aan het Landelijk Expertisecentrum Brandweer BRZO. Vanuit het IFV zijn voor dit expertisecentrum de volgende resultaten opgeleverd:

- Het organiseren van twee netwerkdagen en een 'haardvuursessie';
- Het beheer van de website en het onderhoud van kennisdossiers via Infopunt Veiligheid;
- Een eerste verkenning voor het inrichten van interactieve documenten in de bibliotheek;
- Het actualiseren van de opleiding Specialist industriële veiligheid in samenwerking met Brandweeracademie.

## **Uitvoeringsagenda Brandweer**

De Uitvoeringsagenda Brandweer is gebaseerd op de Landelijke agenda Brandweezorg 2018-2022, waarin de RBC heeft aangegeven wat de brandweer de komende jaren samen wil oppakken om de ambities voor de toekomst te realiseren. De Uitvoeringsagenda Brandweer kan dan ook worden gezien als de ontwikkelagenda voor Brandweer Nederland voor de periode 2018 – 2020.

In 2018 heeft het IFV van de RBC de opdracht gekregen de 36 trajecten van de uitvoeringsagenda mede te gaan organiseren. Het IFV heeft hiervoor een programmadirectie ingericht. Deze programmadirectie draagt zorg voor een adequate start van de trajecten, biedt ondersteuning bij het werken aan de trajecten, stuurt en monitort de voortgang en bewaakt de samenhang tussen de verschillende trajecten. Elk traject heeft inmiddels een portefeuillehouder vanuit de RBC en projectleiders of programmamanagers zijn aangetrokken om de verschillende ambities uit de uitvoeringsagenda te realiseren. Voor trajecten in de opstartfase is gewerkt aan een goed plan van aanpak. Zo is gewerkt aan het opstellen van een programmaplan voor vrijwilligheid, diversiteit, arbeidsrelatiearrangementen en brandveilig leven.

Alle trajecten van de uitvoeringsagenda zijn in gang gezet. Op veel trajecten is vooruitgang geboekt, waarbij enkele trajecten reeds zijn afgerond. Eén van de ontwikkelopgaven voor de brandweer in Nederland betreft het schoon en veilig werken om brandweermensen te beschermen tegen werkgerelateerde risico's. Daartoe zijn in deze agenda vijf trajecten opgestart. Vier trajecten zijn inmiddels afgerond: de vaststelling van het meerjarenonderzoeksprogramma arbeidsveiligheid, de beschikbaarheid van de digitale Arbocatalogus Brandweer, een opgestelde branche-RI&E en een uitgewerkt voorstel voor een gezondheidsmonitor. Tenslotte is het Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO) geëvalueerd (vijfde traject).

Ook zijn diverse resultaten geboekt binnen het programma Rembrand. Dit programma beoogt de bevordering van de brandveiligheid door samen met partners zwakke schakels in de keten te versterken. Inmiddels zijn de trajecten 'versterken rol gemeenten brandveiligheid' en 'rookmelders' afgerond. In 2019 wordt gewerkt aan de invoering van gebiedsgerichte opkomsttijden, ondersteund door een uniforme methodiek voor dekkingsplannen. Hiervoor wordt een handreiking opgesteld ter ondersteuning van de regio's bij de implementatie.

Aan het thema vrijwilligheid is een behoorlijke impuls gegeven. In het programma worden twee sporen onderscheiden. Het eerste spoor richt zich op het verbeteren van de inzet van vrijwilligers bij de brandweer. Het tweede spoor richt zich op de toekomst waarin wordt toegewerkt naar een nieuw brandweerstelsel met ruimte voor vrijwilligheid. Het is een programma van vier jaar dus ook in 2019 en verder wordt hieraan de nodige aandacht besteed.

Op het gebied van incidentbestrijding is er in 2018 veel gebeurd. Naast de werkzaamheden voor het programma GBO-SO is hard gewerkt aan een nieuw kader voor regionaal bluswaterbeleid. Op basis van een landelijke inventarisatie is de projectgroep aan de slag gegaan met het schrijven van een handreiking bluswatervoorziening. De projectgroep werkt toe naar een oplevering van de handreiking in de eerste helft van 2019.

In 2019 krijgen de volgende thema's uit de Uitvoeringsagenda Brandweer de nodige aandacht: Diversiteit, Omgevingswet, Uitrust op maat, Vakbekwaamheid, Business intelligence Brandweer.

### Publicaties en leerstofontwikkeling

Diverse leergangen en opleidingen zijn herzien en bijgesteld en er is een aantal kortere digitale leertrajecten ontwikkeld. Zo zijn er bijscholingsmodules ontwikkeld voor Gebouwbrandbestrijding, Mentale veerkracht en 'Je brein onder druk'. De leergang Hoofd informatie geneeskundige zorg en de basismodule GHOR zijn herzien. Er is een opleidingstraject ontwikkeld voor de Peletonscommandant Logistiek. Daarnaast is er een start gemaakt met de herziening van de opleiding tot instructeur. Deze zal in 2019 worden opgeleverd en geïmplementeerd. Bij de decanaten Didactiek, GHOR en Risicomanagement is veel aandacht besteed aan het ontwikkelen van toekomstgerichte flexibele onderwijsconcepten om aan te sluiten bij de wens tot een leven lang ontwikkelen. In 2018 zijn de opleidingen tot chauffeur en instructeur samen met de regio's geïmplementeerd. Er heeft een evaluatie plaatsgevonden voor de leergang Manschap die gemiddeld een 7 scoorde.

## 3.3 Kennisfuncties: kenniscentrum arbeidsveiligheid, innovatie

| Kennisfuncties (bedragen in duizenden euro's) |                 |                |                 | 2018    |        |        |
|-----------------------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|---------|--------|--------|
|                                               | Realisatie 2017 | Begroting 2018 | Realisatie 2018 | Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
| Kenniscentrum Arbeidsveiligheid               | 980             | 700            | 882             | 882     |        |        |
| Innovatie                                     | 679             | 300            | 385             | 385     |        |        |
| <b>Totaal</b>                                 | 1.659           | 1.000          | 1.267           | 1.267   |        |        |

### Kenniscentrum Arbeidsveiligheid

Het Kenniscentrum Arbeidsveiligheid heeft onderzoek verricht naar de vraag wat er moet worden gedaan om de blootstelling aan toxische stoffen voorafgaand aan, tijdens en na afloop van de brandbestrijding door brandweerpersoneel te minimaliseren, zodat de kans op eventuele (latere) gezondheidsschade zo veel mogelijk wordt beperkt. Om deze vraag te kunnen beantwoorden was al eerder gestart met een aantal deelonderzoeken. In een overzichtsrapportage zijn deze onderzoeken naar blootstellingsroutes, vervuiling en reiniging van uitrustkleding en de barrièrefunctie van de huid, in samenhang gepresenteerd.

### Innovatie

Het IFV heeft een innovatieagenda opgesteld die aansluit op de kennis- en onderzoeksagenda en inzicht geeft in nationale en internationale samenwerking op verschillende thema's. Daarnaast is deelgenomen aan een Europese call voor de ontwikkeling van 'virtual reality' en 'augmented reality' systemen om innovaties te kunnen toetsen en trainingen op afstand te kunnen verzorgen binnen Europa. De internationale contacten met de diverse directoraten-generaal binnen de Europese Unie zijn versterkt om meer invloed te kunnen uitoefenen op de programmaontwikkeling.

Om meer vraaggericht te kunnen innoveren is een traject ontwikkeld voor het versterken van de publiek private samenwerking. Het IFV heeft verder samen met drie veiligheidsregio's, het ministerie van Justitie en Veiligheid, de Meldkamer Noord Nederland en het innovatieplatform iNowIT een event georganiseerd over het co-creëren en delen van gevalideerde gegevens tijdens een ramp en het stimuleren van het delen van informatie over gevaarlijke stoffen. Ook heeft het IFV deelgenomen aan een door het ministerie van Jen V georganiseerde samenwerking met hogescholen om studenten te betrekken bij innovatie voor het IFV.

### 3.4 Opleiden

Het Centraal Register Kort Beroepsonderwijs (CRKBO) heeft een kwaliteits(her)audit verricht met een positief resultaat. Hiermee is de registratie van het IFV bij het CRKBO voor vier jaar gecontinueerd.

Opleiden (bedragen in duizenden euro's)

|                                | Realisatie<br>2017 | Begroting<br>2018 | Realisatie<br>2018 |
|--------------------------------|--------------------|-------------------|--------------------|
| Leergangen brandweermanagement | 3.177              | 2.852             | 3.984              |
| Overige brandweeropleidingen   | 1.010              | 630               | 888                |
| Multi opleidingen              | 1.888              | 2.470             | 1.448              |
| GHOR opleidingen               | 878                | 750               | 498                |
| <b>Totaal</b>                  | <b>6.953</b>       | <b>6.702</b>      | <b>6.819</b>       |

| 2018    |        |        |
|---------|--------|--------|
| Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
| 3.984   |        |        |
| 43      | 833    | 12     |
| 422     | 780    | 246    |
|         | 482    | 16     |
| 4.449   | 2.095  | 274    |

#### Leergangen brandweermanagement

De omzet voor de leergangen brandweermanagement in 2018 was fors hoger dan begroot en ook hoger dan in 2017 doordat er veel leergangen, waaronder de 51e voltijdofficiersopleiding zijn gestart in 2018 en de bezetting van die leergangen qua deelnemersaantal goed was. Ook de deelname van buiten de veiligheidsregio's nam toe.

De deelnemers van de 50e voltijdofficiersopleiding zijn afgezwaaaid en in september 2018 is na een landelijke werving en selectie de 51e leergang van start gegaan. De leergang Officier van Dienst brandweer is herzien en geïmplementeerd.

#### Overige brandweeropleidingen

Het gemiddeld aantal deelnemers aan diverse leergangen en cursussen nam toe waardoor de omzet hoger uitviel dan begroot.

#### Multi-opleidingen

De zesde MCPM leergang is afgerond en alle voorbereidingen zijn getroffen voor een goede start van de 7e leergang MCPM in 2019. Er zijn diverse trainingen en bijscholingen verzorgd, waarbij het trainen van de crisisorganisatie van de gemeente Groningen ter voorbereiding op Koningsdag succesvol is verlopen.

De vervangingsvraag van de functionarissen in het multidomein blijkt enigszins kleiner dan op basis van de initiële vraag werd ingeschat. Daarnaast konden niet alle aanvragen worden ingewilligd wegens een tekort aan docenten/trainers. Dit tekort is inmiddels weggewerkt.

## GHOR-opleidingen

De vraag naar GHOR-opleidingen bleef achter bij de verwachtingen. Wellicht speelt hier de toegenomen concurrentie een rol. Met het veld wordt onderzocht in hoeverre er nog beter op de wensen van de opdrachtgevers kan worden ingespeeld. In dit kader zal een deel van de opleidingen in 2019 door het IFV zelf in huis worden verzorgd.

## 3.5 Examinering

Examinering (bedragen in duizenden euro's)

|        | Realisatie<br>2017 | Begroting<br>2018 | Realisatie<br>2018 |
|--------|--------------------|-------------------|--------------------|
| Totaal | 3.203              | 2.800             | 3.330              |

| 2018    |        |        |
|---------|--------|--------|
| Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
| 3.330   |        |        |

In 2018 is het IFV gestart met de ontwikkeling van een nieuw Examenmanagementsysteem ter vervanging van het huidige MijnIFVexamens. De vernieuwing is noodzakelijk voor de waarborging van de continuïteit van het examenproces, omdat het huidige systeem technisch verouderd is en niet meer aansluit op de eisen en wensen van deze tijd. Het nieuwe systeem beoogt de gebruiksvriendelijkheid te vergroten en de administratie van het examenproces in overeenstemming te brengen met recente privacywetgeving. De oplevering van het Examenmanagementsysteem is voorzien in het najaar van 2019.

## 3.6 Training en bijscholing

Training en bijscholing (bedragen in duizenden euro's)

|                                 | Realisatie<br>2017 | Begroting<br>2018 | Realisatie<br>2018 |
|---------------------------------|--------------------|-------------------|--------------------|
| Leiderschapsontwikkeling        | 1.184              | 1.635             | 878                |
| Overige training en bijscholing | 2.260              | 2.190             | 3.419              |
| Totaal                          | 3.444              | 3.825             | 4.297              |

| 2018    |        |        |
|---------|--------|--------|
| Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
|         | 868    | 10     |
|         | 3.295  | 124    |
|         | 4.163  | 134    |

## Leiderschapsontwikkeling

Voor leiderschapsontwikkeling heeft het IFV het programma Creëren met Toekomst ontwikkeld. Dit programma is de opvolger van Talent voor de Top en is in samenwerking met Nyenrode Business Universiteit aangeboden aan twintig deelnemers. Daarnaast zijn twee leertrajecten ontwikkeld over inzetbaarheid en vitaliteit, namelijk Aandacht voor je veerkracht en Vitaal leiderschap. Beide trajecten worden in 2019 aangeboden. Voor zes veiligheidsregio's heeft het IFV maatwerktrajecten uitgevoerd op het gebied van (persoonlijk) leiderschap, projectmatig creëren en het voeren van ontwikkelgesprekken.

Ook heeft het IFV een aantal bijeenkomsten georganiseerd over de netwerkorganisatie, coachen/eigenaarschap en mentale vitaliteit. Organisatorisch en inhoudelijk heeft het IFV bijgedragen verschillende netwerken zoals het netwerk hoofden HR, Bevolkingszorg/LOCB en VR Jong.

Zie bijlage 9.9 voor een overzicht van programma's, workshops en bijeenkomsten in 2018.

## Training en bijscholing

Het IFV heeft in 2018 bijna 60 bijscholingen georganiseerd. De implementatie van de Hernieuwde kijk op brandbestrijding, zoals ontwikkeld door het lectoraat Brandweerkunde, heeft in vrijwel alle veiligheidsregio's aandacht gekregen. Deze bijscholing is het resultaat van een hechte samenwerking tussen onderzoek en vakbekwaamheid. Met de bijscholing Instructeur Bevelvoerder heeft het IFV de regionale opleidingscentra geholpen met de implementatie van een nieuwe leergang door hun instructeurs bij te scholen in de thema's die in die leergang nieuw zijn. Dat deed het IFV al op didactisch gebied (blended learning en ELO-trainingen), maar nu ook vakinhoudelijk. Daarnaast is het project Actieleren met O-bundels afgerond, met als resultaat een e-module (Werken met O-bundels) en een kennispublicatie over actieleren.

Het IFV heeft daarnaast de operationele training Situationele commandovoering Officier van Dienst verzorgd evenals diverse trainingen en bijscholingen op de BES-eilanden, zoals het bijscholen van instructeurs.

Diverse trainingen Terrorisme gevolgbestrijding voor OVD-GHOR hebben plaatsgevonden. Tevens heeft het IFV een gezamenlijk onderwijsdeel ontwikkeld voor het Hoofd Informatie in de verschillende actiecentra, zodat het Hoofd Informatie van bijvoorbeeld Bevolkingszorg en GHOR vanuit eenzelfde basis en op een gelijkwaardige manier opgeleid wordt.

## 3.7 Advies: onderwijscuratorium, advies, LMO (transitie landelijke meldkamer)

| Advies (bedragen in duizenden euro's) |                 |                |                 | 2018    |            |            |
|---------------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|---------|------------|------------|
|                                       | Realisatie 2017 | Begroting 2018 | Realisatie 2018 | Art. 68 | Art 69     | Art 70     |
| Onderwijscuratorium                   | 39              | 50             | 19              |         | 19         |            |
| Advies                                | 178             | 140            | 478             |         | 478        |            |
| LMO ( transitie landelijke meldkamer) | 680             | 781            | 661             |         |            | 661        |
| <b>Totaal</b>                         | <b>898</b>      | <b>971</b>     | <b>1.158</b>    |         | <b>497</b> | <b>661</b> |

### Advies

Het IFV heeft voor diverse opdrachtgevers adviesopdrachten uitgevoerd zoals voor de Nederlandse Brandwondenstichting.

### Onderwijscuratorium

Het IFV Onderwijscuratorium heeft drie overlegmomenten gekend in 2018. Twee bijeenkomsten waren gericht op advisering over de auditsystematiek Kwaliteit Aanbieders Brandweeropleidingen. Centrale onderwerpen hierbij waren de wijze van rapporteren, de positie van de audit van de commissie Toezicht Lokale Toetsing en de auditsystematiek bij her-accreditatie vanaf 2020. Daarnaast heeft er een themabijeenkomst plaatsgevonden over de doorontwikkeling van het brandweeronderwijs in relatie tot de ontwikkelingen van het politieonderwijs en de koppeling van maatschappelijke trends versus handelingsperspectief en onderwijsontwikkeling.

## **Landelijke meldkamerorganisatie naar Landelijke meldkamer samenwerking**

Vanuit het programma Meldkamer brandweer en multi-opscaling (MBMO) zijn in 2018 diverse activiteiten ontplooid in de realisatie van de nieuwe meldkamers. Het accent lag op de consultatie van de Wijzigingswet meldkamers, de ontwikkeling van de multidisciplinaire governance en de voorbereiding van de overdracht van het beheer naar de politie.

Eind 2018 is de Wijzigingswet meldkamers aangeboden aan de Tweede Kamer. Vooruitlopend op de definitieve vaststelling hiervan, is gestart met het opstellen van een multidisciplinaire governance voor het landelijk beheer van de meldkamers. Het beheer van de meldkamers komt te liggen bij een apart onderdeel van de politie, de Landelijke meldkamer samenwerking (LMS).

Het programma heeft gefungeerd als kennismakelaar en vraagbaak voor het harmoniseren van werkprocessen en de invoering van de landelijke IV/ICT-voorzieningen. De 'best practices' voor de regionale samenvoegingen zijn geïnterviewd en met de meldkamerlocaties gedeeld. Door uitstel van de implementatie van de vernieuwing C2000 zijn de geplande samenvoegingen van de meldkamers Den Bosch en Haarlem uitgesteld.

De marktconsultatie van het nieuwe meldkamersysteem is in 2018 afgerond. Daarnaast heeft het programma bijgedragen aan de ontwikkeling van het 112-dossier, de uitwerking van een landelijke visie op continuïteit van de meldkamers en een innovatie-agenda.

### **Activiteiten voor meldkamerfunctie brandweer en multi-opscaling**

De borging, het beheer en de ontsluiting van de ontwikkelde standaarden zijn ondergebracht bij het IFV. De standaarden zijn beschikbaar via de website van het IFV. De volgende onderdelen uit het Programmaplan 2015-2018 en het daarvan afgeleide activiteitenplan 2018, zijn uitgewerkt:

- Actualisering landelijke meldingsclassificaties en uitfasering van regionale waarden;
- Ontwikkeling van een visie op het brandweerdeel uitvraagprotocol (uitwerking kwaliteitsverbetering intake);
- Prioriteitsbepaling voor inzet van brandweereenheden;
- Standaard voor objecttypering (kernregistratie objecten) ;
- Ontwikkeling meldings- en alarmeringsregeling;
- Ontwikkeling alarmeren op maat meldkamer brandweer;
- Doorontwikkeling en implementatie van werkzaamheden voor calamiteitencoördinatie en vakbekwaamheid;
- Implementatie van advies over alarmering hoofdstructuur;
- Multidisciplinaire functietypering;
- Kernregistratie van incidenten;
- Versterking van vakbekwaamheid en start actualiseren van kwalificatiedossier voor brandweercentralist.

Het programmateam monitort jaarlijks de invoering van de ontwikkelde standaarden. Het merendeel van de regio's heeft de standaarden conform voorstel ingevoerd. Enkele regio's ondervonden technische problemen bij de invoering en zijn daarbij geholpen.

Het programma is betrokken geweest bij verschillende meldkamerontwikkelingen. Dit resulteerde in een gezamenlijk beeld over de doelstellingen en taakopvatting van de

meldkamer in de incidentbestrijding. Door de aansluiting bij het digitale Verkeersplein is de gegevensuitwisseling tussen veiligheidsregio's gemakkelijker geworden.

### 3.8 Toezicht en certificering

| Toezicht certificering (bedragen in duizenden euro's) |                    |                   |                    | 2018    |        |        |
|-------------------------------------------------------|--------------------|-------------------|--------------------|---------|--------|--------|
|                                                       | Realisatie<br>2017 | Begroting<br>2018 | Realisatie<br>2018 | Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
| Totaal                                                | 526                | 534               | 733                | 642     | 45     | 47     |

Het Bureau Toezicht Examinering en Certificering (TEC) heeft vanuit zijn onafhankelijke rol toezicht uitgevoerd op examinering en certificering. Naast de uitvoering van de standaardkerntaken zijn in 2018 de volgende activiteiten gerealiseerd:

- De actualisering van het werkproces en het bestand van geaccrediteerde examenlocaties, organisatoren en benoemde examinatoren.
- De uitvoering van meerdere audits bij opleidingsinstituten en enkele commissies Toezicht Lokale Toetsing op basis van het waarderingskader Kwaliteit Aanbieders Brandweeropleidingen en het protocol erkenning opleidingsinstellingen werken onder overdruk.
- De aanpassing van auditprocessen in de bijbehorende handleidingen en reglementen.
- Als certificerende instelling (CI-IFV) voor werken onder overdruk: bijdrage aan het opnemen van aanpassingen in de wet om duiken met een service supplied system (SSE) mogelijk te maken binnen de brandweer, de implementatie van een nieuw wettelijk certificatieschema voor duikarbeid, het opstellen van wettelijke certificatieschema's onder accreditatie voor werken onder overdruk (afronding 2019).

Zie bijlage 9.11 voor een overzicht van de overige resultaten van Bureau TEC.

## 4 Informatievoorziening

besteding Informatievoorziening (bedragen in duizenden euro's)

|                                 | Realisatie<br>2017 | Begroting<br>2018 | Realisatie<br>2018 |
|---------------------------------|--------------------|-------------------|--------------------|
| Beheer LCMS                     | 3.798              | 3.996             | 4.003              |
| Beheer SIS                      | 525                | 454               | 496                |
| Beheer ELO                      | 341                | 366               | 371                |
| SCL                             | 145                | 145               | 145                |
| Programma informatievoorziening | 698                | 1.203             | 733                |
| Verkeersplein                   | 0                  | 0                 | 248                |
| Beheer Geo                      | 642                | 620               | 663                |
| Overig ( o.a. vervanging C2000) | 208                | 150               | 146                |
| <b>Totaal</b>                   | <b>6.357</b>       | <b>6.935</b>      | <b>6.805</b>       |

| 2018    |        |        |
|---------|--------|--------|
| Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
|         | 3.086  | 917    |
|         | 496    |        |
|         | 371    |        |
|         |        | 145    |
| 666     | 68     |        |
|         | 248    |        |
|         | 663    |        |
|         |        | 146    |
| 666     | 4.931  | 1.208  |

### 4.1 Beheer LCMS (Landelijk Crisis Management Systeem)

De wijze van netcentrisch werken heeft zich in Nederland in 2018 verder ontwikkeld. Informatiemanagement-functionarissen en -processen hebben een vanzelfsprekende plaats verworven en de meerwaarde ervan wordt algemeen erkend. Binnen de veiligheidsregio's is mede dankzij landelijke opleidingen en werkaafspraken een interregionaal uitwisselbare werkwijze verder geborgd.

Het LOCC heeft veelgebruikte landelijke situatiebeelden beschikbaar gesteld aan veiligheidsregio's en stappen ondernomen om deze ook te ontsluiten naar de crisispartners. De netcentrische werkwijze is inmiddels niet alleen reactief toegepast bij grootschalig optreden, maar in toenemende mate ook ter ondersteuning van risicobeheersing op basis van 'actuele risicobeelden'. Daarnaast hebben veiligheidsregio's de multidisciplinaire planvorming steeds vaker digitaal beschikbaar gesteld in de vorm van 'voorbereide activiteiten'.

Het aantal netcentrisch werkende crisispartners dat gebruik maakt van een voor hen specifiek ingerichte omgeving van het LCMS, is in 2018 verder gegroeid. In het eerste kwartaal 2018 zijn drie waterschappen live gegaan met netcentrisch werken, ondersteund door het LCMS: het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden, het Waterschap Rijn en IJssel en het Waterschap Drents Overijsselse Delta. Een andere belangrijke crisispartner voor de veiligheidsregio's, Rijkswaterstaat, is in september 2018 live gegaan met de netcentrische werkwijze en het LCMS. Het Geneeskundig netwerk Utrecht en diverse waterschappen hebben eind 2018 hun implementatie afgerond met een positief verlopen go-live oefening. De Nationale politie heeft als voorbereiding op netcentrisch werken het project Informatie Uitwisseling Politie uitgevoerd met een nulmeting bij de eenheden en een eerste pilot. De Koninklijke Marechaussee is gestart met netcentrisch werken in de vorm van een structurele aansluiting en werkt via het LCMS inmiddels netcentrisch samen met de veiligheidsregio's. Ook is een aantal drinkwaterbedrijven in 2018 gestart met de implementatie van de netcentrische werkwijze.

## 4.2 Beheer SIS

SIS staat voor slachtofferinformatiesystematiek. SIS is een landelijke aanpak die bij een incident met veel slachtoffers zorgt voor snelle en zorgvuldige informatie aan ongeruste verwanten. Verwanten kunnen dan bellen naar Verwantencontact (088 269 00 00). Binnen SIS werken gemeenten, veiligheidsregio's, geneeskundige zorg en politie samen. De borging van SIS is ondergebracht bij het IFV.

In 2018 is een nieuw informatiesysteem voor de landelijke voorziening SIS in gebruik genomen. Het nieuwe systeem ondersteunt nu beter de werkprocessen van de frontoffice en backoffice. Bij de implementatie is ook aandacht besteed aan nadere afspraken in het kader van de AVG.

In 2018 is SIS ingezet bij een grote brand in een woonzorgcomplex voor senioren in Breukelen. Verder zijn er twee landelijke SIS-oefeningen gehouden samen met de Veiligheidsregio's Gelderland-Zuid en Zeeland. De landelijke voorziening SIS heeft zelf vier keer geoefend met het nieuwe informatiesysteem. Om het bekend worden en het bekend blijven met SIS te stimuleren, zijn de veiligheidsregio's met diverse activiteiten gefaciliteerd, waaronder trainingen, workshops en een netwerkdag.

## 4.3 Beheer ELO

Het gebruik van de Elektronische leeromgeving (ELO) op landelijk en regionaal niveau is nog altijd groeiende. De performance-problemen die waren ontstaan in 2017, waaronder traagheid van het systeem, zijn begin 2018 samen met de leverancier definitief opgelost. Door toename van gebruikers en gebruikersgroepen, inmiddels zijn er meer dan 30.000 accounts uitgegeven, sloten oude werkwijzen bij het landelijk beheer niet meer aan bij de hoeveelheid en de aard van de vragen. Om hier beter aan tegemoet te komen, zijn de eerste stappen gezet om het landelijk beheer van de ELO beter te structureren. Zo is in 2018 een service desk tool geïntroduceerd en zijn interne werkprocessen aangescherpt, waaronder wijzigingsbeheer en incidentenbeheer.

## 4.4 SCL (Adviesloket Special coverage locations C2000)

Het landelijk SCL-loket is vanaf 1 juni 2017 organisatorisch ondergebracht bij het IFV. In 2018 is het loket betrokken geweest bij de vernieuwing van C2000 en heeft het bijgedragen aan de voorbereidingen van de veiligheidsregio's om op het nieuwe C2000-netwerk over te gaan. Tijdens de landelijke contactdagen over de migratie is vanuit het loket aandacht besteed aan nieuwe mogelijkheden voor het monitoren van de special coverage locations (stadions, stations, tunnels, etc.). Een speciaal project in 2018 was de Noord-Zuidlijn van de metro in Amsterdam, waar diverse C2000-veldsterktemetingen zijn uitgevoerd. Bij complexe dossiers zoals Schiphol Airport, de verhuizing van de Eerste en Tweede Kamer en Lelystad Airport heeft het landelijk SCL-loket diverse betrokken partijen van advies voorzien.

## 4.5 Programma Informatievoorziening

Vanuit het programma Informatievoorziening Veiligheidsregio's 2015-2020 is de ondersteuning en advisering van de veiligheidsregio's op het onderwerp informatievoorziening verzorgd. Optimale aansluiting op de werkprocessen en behoeften van de regio's stond hierbij centraal. Samen met medewerkers van de veiligheidsregio's zijn in 2018 de onderstaande activiteiten en projecten uitgevoerd, aan de hand van vijf speerpunten.

### **Speerpunt Informatiebeveiliging**

De veiligheidsregio's hebben gezamenlijk maatregelen ontwikkeld op het gebied van Informatiebeveiliging voor implementatie in de interne bedrijfsvoeringsprocessen van de regio's. Om de voortgang daarvan te monitoren hebben de veiligheidsregio's elkaar onderling getoetst volgens een landelijk afgestemde systematiek waarvoor eigen personeel is opgeleid en getraind. De rapportage van de toetsing over 2017 is halverwege 2018 opgeleverd en gedeeld met de besturen van de regio's. In 2019 wordt de volgende toetsing voorbereid en uitgevoerd.

Een toenemende dreiging van cybercriminaliteit stelt nieuwe eisen aan de interne kennis van informatiebeveiliging. Daarom is er vanuit dit programma een onderzoek gestart naar de mogelijkheden en consequenties van een ontwikkeling van de huidige vakgroep informatieveiligheid naar een 'information sharing and analysis centre' (ISAC) om de digitale weerbaarheid van de sector te vergroten.

### **Speerpunt Kernregistraties**

De eerste versies van de kernregistratie objecten (KRO), personeel (KRP), incident (KRI), zaaktypen (KRZ), natuurband en zorg zijn opgeleverd. Dit houdt in dat er definities zijn afgesproken met inhoudelijke experts van bepaalde begrippen (bijvoorbeeld: wat verstaan we precies onder een vrijwilliger of welke kenmerken heeft een kantoorlocatie of een industriële locatie). Daarnaast is het borgen van het beheer van de inhoud opgepakt door de inhoud te beleggen bij de juiste vakspecialisten en door het beschikbaar stellen van de definities door middel van een digitaal systeem (Gegevensboek VR). Het IFV heeft de veiligheidsregio's begeleid bij het doorvoeren van de definities in hun systemen en processen.

### **Speerpunt Landelijke ICT**

Vanuit dit speerpunt van het programma is in 2018 de realisatiefase van het zogenaamde 'Verkeersplein' gestart. Dit is de technische voorziening waarmee de veiligheidsregio's en het IFV op infrastructureel niveau verbonden zijn met een landelijk robuust en beveiligd knooppunt (zie verder paragraaf 4.6). In 2018 is het netwerk geconfigureerd en zijn de eerste regio's en het IFV hiermee verbonden, in 2019 volgen de resterende veiligheidsregio's. Afgelopen jaar is ook verkend welke koppeling we verder willen realiseren met ketenpartners, zoals het netwerk van GGD GHOR en het meldkamerdomein. Ook is onderzoek gedaan naar 'Landelijk koppelvlak'-functionaliteit om in de toekomst eenmalig en eenduidig applicaties en databases via het Verkeersplein te ontsluiten voor nieuwe toepassingen.

### **Speerpunt Business Intelligence**

In 2018 is de ontsluiting van (brandweermeldkamer) GMS-data op landelijk niveau gerealiseerd in een 'proof of concept'. In 2019 worden de gegevens via het bovengenoemde Verkeersplein beschikbaar gesteld aan de veiligheidsregio's. Dit opent veel mogelijkheden voor onderzoek en data-analyse. In 2019 wordt hieraan verdere invulling gegeven door het ondersteunen van strategische projecten (Strategisch Personeels Inzicht, Rembrand, Brandweerddata), de samenwerking met het CBS, het landelijk onderzoek van het IFV en mogelijke voorzieningen voor risicobeoordeling en crisisbeheersing.

### **Speerpunt Gemeenschappelijke applicaties**

Om inzicht te krijgen in de applicaties die de veiligheidsregio's gebruiken, is de 'Softwarecatalogus Veiligheidsregio's' in 2018 gevuld en online beschikbaar gekomen. Met behulp van deze softwarecatalogus is samenwerking bij aanschaf van software of beoordeling van leveranciers gemakkelijker geworden. De verdere doorontwikkeling van deze catalogus naar kennisdeling, leveranciersmanagement en architectuurplanning staat voor 2019 op de agenda.

## **4.6 Verkeersplein**

In 2018 is het digitale Verkeersplein voor de veiligheidsregio's gerealiseerd als robuust en gesloten netwerk. Het Verkeersplein is in beheer genomen, en de landelijke diensten ELO, SIS, GEO4OOV en LCMS zijn aangesloten op het verkeersplein. Deze diensten zijn hiermee met hoge snelheid op een apart netwerk (los van het open internet) te bereiken. Ook is beheersbaar wie toegang heeft tot dit netwerk. Het aantal aangesloten regio's was eind 2018 opgelopen tot tien; de verwachting is dat in 2019 de resterende regio's aangesloten zijn. Ook zal het aantal diensten toenemen dat primair dit netwerk gebruikt (en internet als secundaire route heeft). Hiermee is ook de robuustheid van bestaande landelijke voorzieningen voor de veiligheidsregio's versterkt door de dubbele uitvoering in het ontwerp.

## **4.7 Beheer Geo**

Het Programma Geo heeft, in nauwe samenwerking met de Vakgroep Geo en Basisregistraties, het aantal datasets verder uitgebreid om het ruimtelijk georiënteerd werken in de veiligheidsregio's te ondersteunen. Daarnaast hebben belangrijke technische verbeteringen plaatsgevonden aan de zogeheten Geo4OOV-omgeving. Samen met de Vakgroep Geo en Basisregistraties zijn in werkgroepen verschillende onderwerpen opgepakt. De werkgroep Repressieve objectinformatie heeft het informatiemodel Digitale bereikbaarheidskaart opnieuw vormgegeven. Dit model wordt in 2019 geïmplementeerd en stapsgewijs verder doorontwikkeld.

## **4.8 Overig (vervanging C2000 en beheer GMS)**

Sinds 2016 ondersteunt het IFV de veiligheidsregio's bij de overgang naar het nieuwe C2000-netwerk en het gebruik ervan. Hiervoor heeft het IFV informatiesessies georganiseerd, de inzet van experts in werkgroepen gecoördineerd en de belangen van de veiligheidsregio's in de projectorganisatie ingebracht. In 2018 is de voorgenomen migratie

helaas uitgesteld. Er zijn bovendien aanpassingen geweest in het migratieplan, de planning, de opleiding van de centralisten en de migratie van de SCL-locaties. De migratie is nu voorzien voor 2019.

Het IFV heeft de financiële middelen beheerd voor de ondersteuning van de veiligheidsregio's bij het gebruik van GMS. Ook is met specialisten afstemming geweest over de standaardisatie van het proces op de meldkamers en het functioneel beheer van GMS. Het IFV heeft verder secretariële, administratieve en logistieke ondersteuning geleverd en de veiligheidsregio's inhoudelijk geadviseerd op strategisch en tactisch niveau.

# 5 Materieelbeheer en procurement

besteding Materieelbeheer en Procurement (bedragen in duizenden euro's)

|                                      | Realisatie<br>2017 | Begroting<br>2018 | Realisatie<br>2018 |
|--------------------------------------|--------------------|-------------------|--------------------|
| Materieelbeheer                      | 7.996              | 8.279             | 8.563              |
| Instandhouding voorzieningen (multi) | 8.323              | 7.191             | 7.567              |
| Bovenregionale voorzieningen         | 2.272              | 3.915             | 2.793              |
| Inkoop                               | 1.425              | 1.500             | 1.767              |
| Standaardisatie                      | 738                | 680               | 879                |
| Kleding dienstverlening              | 2.915              | 2.200             | 2.190              |
| <b>Totaal</b>                        | <b>23.670</b>      | <b>23.765</b>     | <b>23.760</b>      |

| 2018    |        |        |
|---------|--------|--------|
| Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
| 8.379   | 0      | 184    |
| 6.969   | 0      | 598    |
| 2.532   | 262    | 0      |
| 1.029   | 739    | 0      |
| 879     | 0      | 0      |
| 0       | 2.190  | 0      |
| 19.787  | 3.190  | 782    |

## 5.1 Materieelbeheer

Materieelbeheer (bedragen in duizenden euro's)

|                                                                                                          | Realisatie<br>2017 | Begroting<br>2018 | Realisatie<br>2018 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------|--------------------|
| Materieelbeheer veiligheidsregio's                                                                       | 826                | 633               | 992                |
| Dotatie aan voorziening vervanging materieel                                                             | 2.961              | 3.096             | 2.961              |
| Materieelbeheer politie                                                                                  | 3.919              | 4.150             | 4.425              |
| Diverse opdrachten vanuit ministeries/ overheden<br>(voormalig vtsPN, rouwregisters, kaliumjodide, etc.) | 290                | 400               | 184                |
| <b>Totaal</b>                                                                                            | <b>7.996</b>       | <b>8.279</b>      | <b>8.563</b>       |

| 2018    |        |        |
|---------|--------|--------|
| Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
| 992     |        |        |
| 2.961   |        |        |
| 4.425   |        |        |
|         |        | 184    |
| 8.379   | 0      | 184    |

### Materieelbeheer veiligheidsregio's

Het IFV heeft als taak om landelijke ondersteuning te bieden op het gebied van materieel voor rampen en crises. Dit betekent een ingerichte piketorganisatie en een strikte registratie van beschikbaar materieel. De piketorganisatie is regelmatig ingezet voor de noodstroomvoorziening voor het operationeel houden van het verbindingsnetwerk C2000. Een bijzondere inzet was het leveren van logistieke voorzieningen vanwege een grote olie lekkage in de haven van Rotterdam.

De brandweer heeft materieel voor landelijk specialistisch optreden in bruikleen van het IFV. Het IFV heeft dit materieel in beheer. Voorbeelden hiervan zijn haakarmvoertuigen, haakarmcontainers voor Specialisme Technische Hulpverlening (STH), Grootschalige Ontsmettings Eenheden (GOE), Radiologische meetapparatuur en beschermende kleding Nationaal Plan Kernongevallen (NPK), 'bobcats' (terreinvaardige voertuigen voor logistiek in ruw terrein) en 'high capacity pumps'. Het materieel is ingezet door de betreffende steunpuntregio's in het land.

### Dotaties aan voorziening vervanging materieel

Voor de vervanging van het bovenregionale en landelijke materieel voor rampen en crises gebruikt het IFV een meerjareninvesteringsplan 2018-2038. Omdat investeringen over de jaren heen sterk variëren, is een voorziening gecreëerd waaraan een jaarlijkse dotatie wordt gedaan van € 3 miljoen. Investerings worden uit deze voorziening betaald. Jaarlijks worden het investeringsplan en de dotatie herijkt.

### Materieelbeheer politie

Voor de politie heeft het IFV groot materieel beheerd, zoals bewakingscontainers, gepantserde voertuigen voor verscherpt rijdend toezicht, waterwerpers, C2000 mobile opstel punten (MOB), C2000-noodstroomaggregaten, bewakingscamera's en opnameapparatuur. Door de terreurdreiging zijn de meeste van deze middelen frequent ingezet. Ook voor deze middelen staat de piketorganisatie 24/7 klaar. Er zijn onder meer 98 inzetten geweest met het plaatsen van noodstroomaggregaten vanwege stroomuitval in wijken en stadsdelen in Nederland.

### Diverse opdrachten vanuit ministeries/overheden

In opdracht van het ministerie van VWS voert het IFV het beheer over de voorraden van kaliumjodide, inclusief de ondersteuning van de pre-distributie van deze pillen binnen 100 km zones rondom kerncentrales. De voorraad van kaliumjodide is gebleven op het niveau van de landelijke calamiteitenvoorraad.

## 5.2 Instandhouding voorzieningen

Instandhouding voorzieningen (multi) (bedragen in duizenden euro's)

|                                | Realisatie<br>2017 | Begroting<br>2018 | Realisatie<br>2018 |
|--------------------------------|--------------------|-------------------|--------------------|
| USAR                           | 2.388              | 1.854             | 1.778              |
| Beheer WAS                     | 3.412              | 3.577             | 3.870              |
| Beheer NCV                     | 1.265              | 1.300             | 1.172              |
| Landelijke logistieke voorraad | 417                | 260               | 241                |
| Derden                         | 841                | 200               | 506                |
| <b>Totaal</b>                  | <b>8.323</b>       | <b>7.191</b>      | <b>7.567</b>       |

| 2018    |        |        |
|---------|--------|--------|
| Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
| 1.686   |        | 92     |
| 3.870   |        |        |
| 1.172   |        |        |
| 241     |        |        |
|         |        | 506    |
| 6.969   |        | 598    |

### USAR

Het IFV verzorgt de instandhouding van het reddingsteam USAR.NL. Dit betreft de inzetbaarheid van de teamleden, het beheer en in bruikleen geven van het materieel. Het IFV heeft voor dit materieel en materiaal het beheer uitgevoerd en gezorgd voor logistieke ondersteuning bij opleiden, trainen en oefenen. Bij een inzet zorgt de piketorganisatie ervoor dat dit 24/7 beschikbaar is.

Het USAR-team heeft geen bijzondere reddingsoperaties verricht in 2018, maar heeft wel het nodige werk verzet voor het weer operationeel worden na de inzet eind 2017 op Sint Maarten als gevolg van de orkaan Irma.

### Beheer Was

Voor het Waarschuwing- en alarmeringssysteem (WAS) heeft het IFV in 2018 de algehele coördinatie en kwaliteitsborging richting leveranciers geregeld. De nadruk lag hierbij op preventief en correctief onderhoud, de stroomvoorziening en de administratie. In

samenwerking met het ministerie van JenV is er een businesscase geschreven over het voorgenomen besluit om per 1 januari 2020 het stelsel uit te faseren.

### Beheer NCV

Het administratieve beheer van de Noodcommunicatievoorziening is in 2018 conform begroting verlopen. Daarnaast heeft het IFV van het ministerie van JenV de opdracht gekregen om alle analoge apparatuur in de loop van 2019 te vervangen voor de digitale variant.

### Landelijke logistieke voorraad

Het IFV heeft zorg gedragen voor het beheer en de opslag van de landelijke logistieke voorraad, zoals veldbedden, slaapsets, dekens, aggregaten, waterpompen, zandzakken, rampterreinverlichtingsets, etc. Deze voorraden worden in opdracht van het ministerie van JenV beschikbaar gehouden en gefinancierd vanuit de rijksbijdrage ter ondersteuning bij rampen, calamiteiten en humanitaire hulpverlening naar aanleiding van nationale en internationale hulpvragen die via het LOCC bij het IFV binnenkomen.

### Derden

Het IFV heeft voor ProRail de veiligheidstesters beheerd die in de veiligheidsregio's door de brandweer worden gebruikt. Voor Rijkswaterstaat heeft het IFV een montagehandleiding geschreven voor het beplakken van hun huisstijl op de calamiteitenvoertuigen.

## 5.3 Bovenregionale voorzieningen

Bovenregionale voorzieningen (multi) (bedragen in duizenden euro's)

|                                        | Realisatie<br>2017 | Begroting<br>2018 | Realisatie<br>2018 |
|----------------------------------------|--------------------|-------------------|--------------------|
| GBO/SO                                 | 1.401              | 3.060             | 2.071              |
| GGB                                    | 571                | 525               | 460                |
| Ondersteuning landelijke reddingsvloot | 300                | 330               | 262                |
| <b>Totaal</b>                          | <b>2.272</b>       | <b>3.915</b>      | <b>2.793</b>       |

| 2018    |         |         |
|---------|---------|---------|
| Art. 68 | Art. 69 | Art. 70 |
| 2.071   |         |         |
| 525     |         |         |
|         | 262     |         |
| 2.596   | 262     |         |

### GBO-SO

Voor het programma GBO-SO (Grootschalig brandweer optreden en specialistisch optreden) zijn belangrijke resultaten geboekt zoals de vaststelling van de visie Logistiek en ondersteuning, de doorontwikkeling van de visie GBO 2.0 en de landelijke beschikking om dag en nacht te mogen vliegen met drones door speciaal daarvoor opgeleide teams. Afgeronde producten zijn landelijke cursus PC-LOG, de Risico Index Natuurbrand (RIN) en het Natuurbrandverspreidingsmodel 1.0.

In 2018 zijn diverse deelprojecten voor incidentbestrijding gevaarlijke stoffen gestart zoals schuiminzet, bronbestrijdingsteams brandweer en ontsmetting en bepalen effectgebied. Het specialisme Technische hulpverlening was het eerste landelijke specialisme GBO-SO dat geïmplementeerd is. Sinds de implementatie in 2016 zijn de STH-teams al meerdere keren ingezet en 2018 stond dan ook in het teken van de doorontwikkeling van het specialisme en de start van de ontwikkeling van de landelijke visie voor technische hulpverlening. Hiervoor is een landelijk coördinator aangesteld. Alle specialismen hebben straks een landelijk coördinator. De coördinator heeft als taak om in de beheerfase vraag en aanbod te

koppelen, kennis te borgen en daarmee te zorgen voor een goede doorontwikkeling van het specialisme.

Het programma GBO-SO is van en voor de brandweer en heeft daarom veel gedaan aan de communicatie in het land om de zichtbaarheid en daarmee de bekendheid te vergroten. GBO-SO verzorgde onder andere een geslaagde demo op de eRIC-beurs en organiseerde een drukbezocht symposium GBO-SO op Papendal en een stand met workshops op het Brandweercongres.

Kijk voor meer informatie over alle (deel)projecten GBO-SO op:

<https://www.brandweer.nl/ons-werk/grootschalig-en-specialistisch-optreden>

## GGB

De grootschalige geneeskundige bijstand (GGB) is gedurende het hele jaar operationeel geweest. In 2018 is de GGB van de Waddeneilanden operationeel geworden op het gebied van bemensing en uitrusting.

De Regionale Ambulance Voorziening en het Rode Kruis hebben materieel van het IFV in bruikleen gekregen. Zo heeft het IFV het beheer gevoerd over haakarmbakken met medisch materiaal en Rode Kruis-hulpvoertuigen. De noodhulpteams van het Rode Kruis zijn preventief ingezet bij grote bijeenkomsten.

## Ondersteuning landelijk reddingsvloot

In juni 2018 heeft de Raad Directeuren Veiligheidsregio (RDVR) besloten tot herinrichting van de Nationale Reddingsvloot en tot de instelling van een Landelijke voorziening reddingsvloot (LVR). De LVR werkt in opdracht van het IFV en is organisatorisch ondergebracht bij de Reddingsbrigade Nederland. Met ingang van 2018 zijn 22 veiligheidsregio's met een overstromingsrisicoprofiel verantwoordelijk voor de organisatie en inrichting van een regionale en landelijk opschaalbare reddingsgroep, die bestaat uit in totaal 88 reddingseenheden (vier eenheden per regio). De regionale reddingsgroepen omvatten vaartuigen van de brandweer of de reddingsbrigade of een combinatie van beide. De taken van de Landelijk voorziening reddingsvloot zijn onder meer het organiseren van een driejaarlijkse pelotonsoefening, het fungeren als loketfunctie voor de regio's, het borgen van inzet van reddingsbrigade-eenheden en het beheren en verspreiden van reddingsvesten voor evacués in de warme fase. Het IFV is in 2018 als gedelegeerd opdrachtgever namens de regio's gestart met het maken van afspraken met Reddingsbrigade Nederland over de dienstverlening van de Landelijke voorziening reddingsvloot. In 2019 worden deze afspraken vastgelegd.

## 5.4 Inkoop

Inkoop (bedragen in duizenden euro's)

|        | Realisatie<br>2017 | Begroting<br>2018 | Realisatie<br>2018 |
|--------|--------------------|-------------------|--------------------|
| Totaal | 1.425              | 1.500             | 1.767              |

| 2018    |        |        |
|---------|--------|--------|
| Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
| 1.029   | 739    |        |

Voor de veiligheidsregio's en het IFV is het nuttig en efficiënt gebleken om samen te werken op het gebied van inkoop en aanbestedingen. Het IFV heeft deze samenwerking in 2018 uitgevoerd door kennisbundeling en kennisdeling, doorontwikkeling van een dynamische landelijke inkoopkalender en ondersteuning bij diverse aanbestedingen met of voor veiligheidsregio's. Deze werkvorm wordt in 2019 verder uitgebreid.

## 5.5 Standaardisatie

Standaardisatie (bedragen in duizenden euro's)

|               | Realisatie<br>2017 | Begroting<br>2018 | Realisatie<br>2018 |
|---------------|--------------------|-------------------|--------------------|
| <b>Totaal</b> | 738                | 680               | 879                |

| 2018    |        |        |
|---------|--------|--------|
| Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
| 879     |        |        |

In opdracht van de Staat heeft het IFV gezorgd voor het beheer en de handhaving van de OOV-stripping, zoals voor politie, brandweer, ambulance, KMar, defensie en reddingsbrigade. Daarnaast heeft het IFV als eigenaar van de huisstijl van de brandweer het beheer en de handhaving op zich genomen.

## 5.6 Kleding dienstverlening

Kleding dienstverlening (bedragen in duizenden euro's)

|               | Realisatie<br>2017 | Begroting<br>2018 | Realisatie<br>2018 |
|---------------|--------------------|-------------------|--------------------|
| <b>Totaal</b> | 2.915              | 2.200             | 2.190              |

| 2018    |        |        |
|---------|--------|--------|
| Art. 68 | Art 69 | Art 70 |
|         | 2.190  |        |

Het IFV heeft als kledingleverancier van de brandweer, geregistreerde bedrijfsbrandweer, defensie brandweer en brandweer BES gezorgd voor de verwerving, productie, voorraadbeheer en uitlevering van het ceremonieel uniform, kazernekleding, jeugdbrandweerkleding en sportkleding. Deze service is bereikbaar via een professionele webshop. In 2018 zijn er 81.251 artikelen geleverd, een afname van 19% ten opzichte van 2017. De afname wordt met name veroorzaakt door minder vervangingstrajecten in de veiligheidsregio's.

Het IFV heeft ook een ceremoniële uniform kleding voorraad in beheer voor aanvragen bij een ceremoniële inzet bij plechtigheden namens de brandweer. Deze voorraad wordt ter beschikking gesteld voor leden van de brandweer die geen eigen uniform bezitten maar aanwezig zijn bij uitvaarten of andere officiële plechtigheden. In 2018 heeft het IFV 28 inzetten ondersteund.

## 6 Diensten aan managementraden en bestuur

Diensten aan managementraden en bestuur (bedragen in duizenden euro's)

|                              | Realisatie 2017 | Begroting 2018 | Realisatie 2018 |
|------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|
| Bestuursondersteuning        | 1.955           | 1.695          | 1.572           |
| Diensten aan managementraden | 3.784           | 3.812          | 4.748           |
| <b>Totaal</b>                | <b>5.739</b>    | <b>5.507</b>   | <b>6.320</b>    |

| 2018    |         |         |
|---------|---------|---------|
| Art. 68 | Art. 69 | Art. 70 |
|         | 1.572   |         |
|         | 4.606   | 142     |
|         | 6.320   |         |

### 6.1 Bestuursondersteuning

Het IFV ondersteunt de vergaderingen van het Veiligheidsberaad en het algemeen en dagelijks bestuur IFV. Daarnaast worden ook de portefeuillehouders van het Veiligheidsberaad ondersteund bij hun afstemmingsoverleggen met diverse ambtelijke en bestuurlijke gremia (bestuurlijk adviescommissies, agendaoverleg Veiligheidsberaad, overleg met de minister van JenV).

#### Nieuwe werkwijze Veiligheidsberaad

In 2018 is het Veiligheidsberaad gestart met een nieuwe werkwijze, waarmee het op 15 december 2017 heeft ingestemd. Het Veiligheidsberaad werkt voortaan op basis van een strategische agenda en voert tweemaal per jaar overleg met de minister van JenV. Ook is een ambtelijk multidisciplinair afstemmingsoverleg (MDA) ingesteld. Dit overlegorgaan fungeert als aanspreekpunt voor het Veiligheidsberaad, voorziet het Veiligheidsberaad van integrale adviezen en coördineert de uitvoering van bestuurlijke opdrachten. Daarnaast is ervoor gekozen niet meer te werken met een dagelijks bestuur. Via het Agendaoverleg wordt met de vaste portefeuillehouders de vergadering voorbereid.

Deze nieuwe werkwijze heeft ertoe geleid dat de portefeuilles van het Veiligheidsberaad bij meer bestuurders dan voorheen zijn belegd. Hierdoor wordt een groter beroep gedaan op de bestuursondersteuning vanuit het IFV. Daarnaast is ook de ondersteuning van het multidisciplinair afstemmingsoverleg (MDA) belegd bij de bestuursondersteuning.

#### Strategische agenda Veiligheidsberaad

Op 8 juni 2018 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met de Strategische Agenda Veiligheidsberaad. De Strategische Agenda Veiligheidsberaad heeft tot doel om de vergaderingen van het Veiligheidsberaad meer strategisch en bestuurlijk in te richten. De agenda bestaat uit de volgende thema's:

- Taak- en rolopvatting veiligheidsregio's in relatie tot evaluatie Wet veiligheidsregio's;
- Kansen en bedreigingen van de informatie- en datagestuurde maatschappij;
- Gezamenlijke aanpak bij ongekende crises;
- Vrijwilligheid in multidisciplinair perspectief.

Het Veiligheidsberaad is voortvarend aan de slag gegaan met deze thema's. Dit heeft ertoe geleid dat in het najaar 2018 het Veiligheidsberaad (en het algemeen bestuur van het IFV) op verzoek van de minister thema's heeft aangedragen voor de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Ook zijn de voorbereidingen gestart voor een bestuurlijk programma over de rol van de veiligheidsregio's bij digitale ontwrichting en heeft een eerste verkenning plaatsgevonden van het onderwerp presterend vermogen veiligheidsregio's, mede in relatie tot de wetsevaluatie.

### **Vrijwilligers**

In 2018 heeft het Veiligheidsberaad aandacht besteed aan het thema vrijwilligheid. Begin 2018 is het onderzoek 'Brandweerstatie en beleving brandweerpersoneel' opgeleverd. Dit onderzoek is in opdracht van het Veiligheidsberaad uitgevoerd onder repressief brandweerpersoneel. Uit het onderzoek bleek onder meer dat het werven van nieuwe vrijwilligers steeds meer inspanning vraagt.

In juni 2018 heeft het Veiligheidsberaad het thema Vrijwilligheid in multidisciplinair perspectief toegevoegd aan de strategische agenda, op basis van de constatering dat diverse maatschappelijke, demografische en juridische ontwikkelingen ertoe kunnen leiden dat de robuustheid en toekomstbestendigheid van het stelsel van vrijwilligheid worden ondermijnd. Ook heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met het programmaplan Vrijwilligheid, waarin een spoor voor de korte en voor de lange termijn is opgenomen. In 2019 worden oplossingen verkend vanuit ontwikkelingen op het gebied van (Europese) regelgeving en werkgeverschap.

### **Ondersteuning Bestuur IFV**

Op 1 januari 2018 is de knip tussen het Veiligheidsberaad en het dagelijks bestuur van het IFV doorgevoerd. De invulling van de formele positie uit de wet is belegd in het nieuwe bestuursreglement dat in maart 2018 is vastgesteld. Het dagelijks bestuur van het IFV bestaat uit drie bestuurders, waarbij de voorzitter van het dagelijks bestuur tevens voorzitter van het algemeen bestuur IFV is. De focus van het dagelijks bestuur lag in 2018 met name op de koers en de ambitie van het IFV.

## **6.2 Diensten aan managementraden**

Het IFV ondersteunt de Raad van Brandweercommandanten (RBC), de Raad Directeuren Veiligheidsregio (RDVR) en het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg (LNB). In deze managementraden zijn alle 25 veiligheidsregio's vertegenwoordigd en wordt gewerkt aan het realiseren van gemeenschappelijke doelen.

### **Raad Brandweercommandanten**

Door de RBC is in 2018 een vervolg gegeven aan de uitvoering van de Landelijke agenda brandweertzorg. Daarin is aangegeven welke ambities de brandweer de komende jaren wil oppakken om de ambities uit de visie 'Brandweer over morgen' te realiseren. Dit is een agenda van, voor en door de brandweer. Deze landelijke agenda is vertaald in een Uitvoeringsagenda Brandweer die aan het IFV in uitvoering is gegeven. In 2018 is binnen het IFV een programmamanager voor de uitvoeringsagenda aangesteld. Voor twee belangrijke speerpunten van deze agenda, 'Rembrand' en 'vrijwilligheid', is subsidie

verkregen van het ministerie van JenV. De uitvoering van de projecten uit de landelijke agenda is aanvullend aan de reguliere activiteiten die het IFV voor Brandweer Nederland faciliteert. De thema's uit de uitvoeringsagenda zijn in belangrijke mate ook bepalend voor de agenda's van de programmaraden van de RBC.

De programmaraden van de RBC zijn in 2018 grotendeels voorzien van programmaplannen. De verschillende programmaraden houden zich, in onderlinge afstemming, bezig met:

- Risicobeheersing: RemBrand, Wet Verbetering kwaliteitsborging voor het bouwen, Omgevingswet, Visie risicogerichtheid, Brandveilig leven, BRZO+, overleg Dienst Justitiële Inrichtingen.
- Incidentbestrijding: een groot aantal projecten gerelateerd aan de Uitvoeringsagenda Brandweer, arbeidsveiligheid, IBGS, waterongevallen, THV, MSO.
- Mens en bedrijfsvoering (tevens verbonden aan de RDVR): arbeidsrelatie-arrangementen, strategisch personeelsinzicht, diversiteit, vrijwilligheid, PPMO, Steunpunt Brandweer, betrokkenheid werkvloer, derde tranche wijzigingsbesluiten, presterend vermogen, visitaties en het onderzoek 'mentale gezondheid en veerkracht brandweerpersoneel'.
- Vakbekwaamheid en Kennis: een groot aantal projecten gerelateerd aan de Uitvoeringsagenda Brandweer, ontwikkeling les- en leerstof niet-officiersleergangen, blijvende vakbekwaamheid, voucherregeling en officiersopleidingen, brandonderzoek, beheer ELO.

Steeds vaker zijn er thema's die vanuit alle programmaraden benaderd worden, vanwege het integrale karakter ervan.

### **Raad Directeuren Veiligheidsregio**

De RDVR heeft in 2018 een belangrijke eerste stap gezet in het vastleggen van zijn ambities in een landelijke Ontwikkelagenda veiligheidsregio's, die naar verwachting in 2019 definitief wordt vastgesteld. De ontwikkelagenda brengt focus en samenhang aan in ambities en legt het accent op crisisbeheersing, met het oog op de nieuwe en onbekende dreigingen waar de samenleving steeds vaker mee te maken krijgt. In de ontwikkelagenda staat het creëren van meerwaarde voor veiligheid voorop. Samenwerking en verbinding met elkaar en met de omgeving staan hierbij centraal.

Daarnaast heeft de RDVR ingestemd met het programmaplan crisisbeheersing 2018-2019, dat concreet uitvoering geeft aan landelijke ambities op het gebied van crisisbeheersing. Het doel van dit programma is om de veiligheidsregio's te ondersteunen bij hun taken met bijzondere aandacht voor thema's als klimaat, extreem weer, terrorismegevolgbestrijding, cybercriminaliteit, digitale verstoring en de vitale samenleving. Daarnaast heeft de programmaraad crisisbeheersing zich in 2018 gericht op risico's voor de toekomst en risicocommunicatie.

Het IFV heeft de totstandkoming van zowel de concept ontwikkelagenda als het programmaplan in nauwe samenwerking met het veld ondersteund. Via het Programmaoverleg Informatievoorziening heeft de RDVR mede gestuurd op de uitvoering van het Programma Informatievoorziening Veiligheidsregio's. Het regieoverleg Mens en Bedrijfsvoering was in 2018 verbonden aan de RBC en de RDVR.

### **Bevolkingszorg**

In 2018 is in opdracht van het Veiligheidsberaad de ondersteuning van het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg (LNB) structureel belegd bij het IFV, evenals die van het meer operationele Landelijk Overleg Coördinatoren Bevolkingszorg (LOCB). Beide gremia hebben de ambitie om hun kennis en ervaring op het gebied van bevolkingszorg te verbinden, te verrijken en te

verspreiden.

Het LOCB heeft zich in 2018 met name gefocust op de toekomst van crisiscommunicatie. Dit heeft geleid tot een aantal adviezen aan coördinerend gemeentesecretarissen en functionarissen in de veiligheidsregio's om de crisiscommunicatie in de regio te versterken. Daarnaast is in opdracht van het LNB en in samenwerking met het IFV en Arq kenniscentrum Impact eind 2018 gestart met het project communicatie in de nafase. Doel van het project is om praktische handreikingen en onderwijsmiddelen te ontwikkelen voor communicatiefunctionarissen bij de voorbereiding op of uitvoering van de nafase van een crisis.

# 7 Jaarrekening

## 7.1 Enkelvoudige jaarrekening

### ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER

(na bestemming saldo)

Bedragen in duizenden euro's

| Activa                            | Noot | 2018          | 2017          |
|-----------------------------------|------|---------------|---------------|
| <b>Vaste activa</b>               |      |               |               |
| Immateriële vaste activa          | 1    | 1.530         | 2.298         |
| Materiële vaste activa            | 2    | 10.536        | 10.428        |
| Financiële vaste activa           | 3    | 1.606         | 1.660         |
| <b>Totaal vaste activa</b>        |      | <b>13.672</b> | <b>14.386</b> |
| <b>Vlottende activa</b>           |      |               |               |
| Voorraden                         | 4    | 2.358         | 2.767         |
| Onderhanden werk                  | 5    | 41            |               |
| Onderhanden projecten             | 6    | 517           | 243           |
| Vorderingen en overlopende activa | 7    | 6.628         | 5.452         |
| Liquide middelen                  | 8    | 40.892        | 35.274        |
| <b>Totaal vlottende activa</b>    |      | <b>50.436</b> | <b>43.736</b> |
| <b>Totaal activa</b>              |      | <b>64.108</b> | <b>58.122</b> |
| <b>Passiva</b>                    |      |               |               |
| <b>Eigen vermogen</b>             | 9    |               |               |
| Startvermogen                     |      | 4.556         | 4.556         |
| Algemene reserve                  |      | (3.840)       | (3.884)       |
| Wettelijke reserve                |      | 1.735         | 1.437         |
| Bestemde reserve                  |      | 15.285        | 15.083        |
| Bestemmingsfonds                  |      | 563           | 595           |
| <b>Totaal eigen vermogen</b>      |      | <b>18.300</b> | <b>17.787</b> |
| <b>Voorzieningen</b>              | 10   | 10.848        | 10.857        |
| <b>Kortlopende schulden</b>       | 11   | 34.960        | 29.477        |
| <b>Totaal passiva</b>             |      | <b>64.108</b> | <b>58.122</b> |

**ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN**  
**Bedragen in duizenden euro's**

|                                                                 | Noot | 2018          | Begroting<br>2018 | 2017          |
|-----------------------------------------------------------------|------|---------------|-------------------|---------------|
| <b>Baten</b>                                                    |      |               |                   |               |
| Onderwijs                                                       | 11   | 15.179        | 14.215            | 14.126        |
| Kennis                                                          | 12   | 10.587        | 10.061            | 10.525        |
| Ondersteuning bestuur en managementraden                        | 13   | 6.320         | 5.507             | 5.739         |
| Informatievoorziening                                           | 14   | 6.805         | 6.935             | 6.357         |
| Materieelbeheer                                                 | 15   | 11.960        | 11.578            | 11.918        |
| Opbrengst geleverde producten                                   | 16   | 2.263         | 2.350             | 3.289         |
| Overige opbrengsten                                             | 17   | 436           | 255               | 916           |
| <b>Som der baten</b>                                            |      | <b>53.550</b> | <b>50.901</b>     | <b>52.870</b> |
| <b>Lasten</b>                                                   |      |               |                   |               |
| Inkoopwaarde van geleverde producten                            |      | 1.590         | 2.038             | 2.261         |
| Personeelskosten                                                | 18   | 26.316        | 25.010            | 24.870        |
| Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa         | 19   | 2.797         | 2.853             | 2.685         |
| Huisvestingskosten                                              | 20   | 1.369         | 1.340             | 1.320         |
| Materiële lasten                                                | 21   | 1.496         | 1.993             | 1.591         |
| Leveranties door derden                                         | 22   | 20.047        | 17.362            | 19.455        |
| <b>Som der lasten</b>                                           |      | <b>53.615</b> | <b>50.596</b>     | <b>52.183</b> |
| <b>Bedrijfsresultaat</b>                                        |      | <b>(66)</b>   | <b>305</b>        | <b>687</b>    |
| Financiële baten en soortgelijke opbrengsten                    |      | 0             | 0                 | 0             |
| Financiële lasten en soortgelijke kosten                        |      | 7             | 6                 | 4             |
|                                                                 |      | <b>(7)</b>    | <b>(6)</b>        | <b>(4)</b>    |
| <b>Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening</b>                     |      | <b>(73)</b>   | <b>299</b>        | <b>683</b>    |
| Bijzondere baten & lasten                                       |      | 80            | --                | 50            |
| Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen | 23   | 504           | 400               | 657           |
| <b>Saldo van baten en lasten</b>                                |      | <b>511</b>    | <b>699</b>        | <b>1.390</b>  |

**Resultaatbestemming**

Er zijn geen statutaire bepalingen inzake de bestemming van het saldo van baten en lasten van het IFV. In de jaarrekening is het saldo op de volgende wijze verwerkt in de verschillende reserves. Het saldo wordt als volgt toegevoegd/onttrokken aan de verschillende reserves:  
 (bedragen in euro's)

|                                     |                |
|-------------------------------------|----------------|
| - wettelijke reserve                | 93.000         |
| - bestemde reserve NIBHV            | 408.000        |
| - bestemmingsfonds brandweerkleding | (33.000)       |
| - algemene reserve                  | 43.000         |
| <b>Totaal</b>                       | <b>511.000</b> |

## Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

### *Baten*

De totale baten zijn € 2.649.000 hoger dan begroot. Per hoofdproductgroep ontwikkelen de baten zich als volgt ten opzichte van de begroting:

#### **Onderwijs**

De baten uit onderwijs zijn € 964.000 hoger dan begroot door hogere baten bij examinering training en bijscholing en leergangen brandweermanagement. Het IFV heeft in 2018 meer leergangen brandweermanagement gerealiseerd dan begroot. Ook ten opzichte van 2017 was dit meer. De omzet uit examens is al een aantal jaren hoger dan begroot, doordat de omloopsnelheid van het brandweerpersoneel hoger is, waardoor er meer nieuw personeel is dat opgeleid moet worden en examen doet.

#### **Kennis**

De baten uit kennis zijn € 526.000 hoger dan begroot met name door een hogere omzet uit kennisontwikkeling (onderzoek). Het IFV heeft in 2018 een groot aantal onderzoeken uitgevoerd (zie ook de toelichting op de pagina's 15-17).

#### **Ondersteuning bestuur en managementraden**

De baten Ondersteuning bestuur en managementraden zijn € 813.000 hoger dan begroot door een hogere besteding voor de meerjarenprogramma's (o.a. Uitvoeringsagenda Brandweer).

#### **Informatievoorziening**

De baten informatievoorziening zijn € 131.000 lager dan begroot. Deze omzet is echter wel € 448.000 hoger dan in 2017.

#### **Materieelbeheer**

De baten materieelbeheer zijn € 382.000 hoger dan begroot.

#### **Opbrengst geleverde producten**

De opbrengst geleverde producten is € 87.000 lager dan begroot door een lagere omzet uit de verkoop van brandweerkleding en de verkoop van les- en leermiddelen buiten het fonds les-en leerstof

#### **Overige opbrengsten**

De overige opbrengsten zijn € 182.000 hoger dan begroot.

### *Lasten*

#### **Inkoopwaarde van geleverde producten**

Inkoopwaarde van geleverde producten is € 448.000 lager dan begroot door de lagere omzet en een hogere bruto marge.

### **Personeelskosten**

De personeelskosten zijn € 1.306.000 hoger dan begroot als gevolg van:

- Een dotatie aan de voorziening personeel van € 289.000 als gevolg van vaststellingsovereenkomsten met drie medewerkers.
- Lagere kosten eigen personeel € 463.000.
- Hogere kosten inhuur extern personeel door hogere omzet: € 1.480.000.

### **Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa**

De afschrijvingen zijn € 56.000 lager dan begroot, doordat geplande investeringen niet allemaal zijn gerealiseerd.

### **Huisvestingskosten**

De huisvestingskosten zijn € 29.000 hoger dan begroot.

### **Materiële lasten**

De materiële lasten zijn € 496.000 lager dan begroot, met name door lagere kosten voor:

- Advieskosten en management ondersteuning: € 140.000;
- Overige materieel kosten door hoger pro rat BTW aftrek: € 157.000;
- Repro en drukkosten: € 138.000;
- Literatuur en abonnementen: € 31.000.

### **Leveranties door derden**

De leveranties door derden zijn € 2.686.000 hoger dan begroot als gevolg van de hogere omzet.

### **Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening**

Het saldo uit gewone bedrijfsuitoefening is door bovengenoemde ontwikkelingen € 372.000 lager dan begroot. Indien dit saldo wordt genormaliseerd voor de bovengenoemde dotatie aan de voorziening personeel van € 289.000, dan bedraagt het saldo uit de gewone bedrijfsuitoefening € 216.000. Dit is € 83.000 lager dan begroot.

### **Bijzondere baten en lasten**

De bijzondere bate van € 80.000 in 2018 betreft een gift van IE Beheer B.V. aan het IFV, die de VPB druk bij IE beheer B.V. verlaagt en anders in de vorm van dividend was uitgekeerd aan het IFV. Dit is fiscaal toegestaan omdat het IFV de status van ANBI heeft.

### **Aandeel in resultaat deelnemingen**

Het aandeel in resultaat deelnemingen is € 104.000 hoger dan begroot

### **Saldo van baten en lasten**

Qua werkpakket heeft het IFV in 2018 een goed jaar gehad. Dit heeft ten opzichte van de begroting geleid tot hogere opbrengsten en kosten en een saldo uit gewone bedrijfsuitoefening dat lager is dan begroot.

Samen met het ten opzichte van de begroting € 104.000 hogere resultaat uit deelnemingen en een bijzondere bate van € 80.000 leidt dit tot een saldo van baten en lasten dat € 188.000 lager is dan begroot. Na normalisatie voor de dotatie aan de voorziening personeel is dit € 101.000 hoger dan begroot.

**ENKELVOUDIG KASSTROOMOVERZICHT**  
**Bedragen in duizenden euro's**

|                                                 | <b>2018</b>    | <b>2017</b>    |
|-------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Bedrijfsresultaat                               | (66)           | 687            |
| Bijzondere baten & lasten                       | 80             | 50             |
| <i>Aanpassingen voor:</i>                       |                |                |
| Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen) | 2.797          | 2.685          |
| Afschrijvingen desinvesteringen                 | (181)          | (228)          |
| Mutatie in voorzieningen                        | 9              | 331            |
| Mutatie in werkkapitaal                         | 4.405          | (2.567)        |
| <b>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</b>          | <b>7.043</b>   | <b>958</b>     |
| Ontvangen interest en soortgelijke opbrengsten  |                | --             |
| Betaalde interest en soortgelijke kosten        | (7)            | (4)            |
| Ontvangen dividend                              | 574            | 482            |
|                                                 | <b>567</b>     | <b>478</b>     |
| <b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>  | <b>7.610</b>   | <b>1.436</b>   |
| Investeringsactiviteiten in:                    |                |                |
| - immateriële vaste activa                      | (515)          | (450)          |
| - materiële vaste activa                        | (1.659)        | (1.140)        |
| - desinvesteringen materiële vaste activa       | 181            | 257            |
| - verwerving groepsmaatschappijen               | --             | --             |
| <b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>   | <b>(1.992)</b> | <b>(1.333)</b> |
| <b>Netto kasstroom</b>                          | <b>5.618</b>   | <b>103</b>     |

## Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2018

### Omschrijving organisatie en voornaamste activiteiten

Het Instituut Fysieke Veiligheid, met KvK nummer 56802633, is op 1 januari 2013 opgericht bij de Wet veiligheidsregio's. Het IFV is een Zelfstandig Bestuursorgaan (ZBO) met als statutaire vestigingsplaats Kemperbergerweg 783 in Arnhem. De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd op de locatie aan de Kemperbergerweg in Arnhem en twee locaties in Zoetermeer, de Zilverstraat en de Chroomstraat.

Het IFV is de landelijke voorziening waarin vanaf 2013 zes organisaties zijn samengevoegd die als gemeenschappelijk kenmerk hebben dat ze hun werkzaamheden verrichten voor hulpverleningsdiensten, gemeenten en andere partners in de veiligheidsregio's. De zes organisaties waren het NIFV, het Bureau Veiligheidsberaad, Bureau Brandweer Nederland, de Landelijke Faciliteit Rampenbestrijding, het Landelijke Management Development voor veiligheidsregio's en het Nederlands bureau brandweerexamens. Met deze samenvoeging is een zelfstandig bestuursorgaan ontstaan dat zich richt op de ondersteuning van de veiligheidsregio's. De doelstelling van het IFV is om als kennisinstituut de vanzelfsprekende partner te worden voor de regio's bij hun vraagstukken naar professionalisering en optimalisering van hun taakuitvoering in het domein van de fysieke veiligheid.

### Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor Organisaties zonder-winststreven (RJ 640) en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. De RJ 640 wordt integraal toegepast.

### Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

### Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

### *Algemeen*

Voor zover niet anders vermeld, zijn activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen, wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar het IFV zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen, wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

### *Gebruik van schattingen*

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen

en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

#### *Transacties in vreemde valuta*

Transacties luidend in vreemde valuta's worden in de betreffende functionele valuta van de groepsmaatschappijen omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum.

In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de staat van baten en lasten opgenomen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen actuele waarde worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als deel van de herwaarderingsreserve rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

#### *Financiële instrumenten*

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financierings-verplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsvorderingen en overige vorderingen en financiële verplichtingen.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door het IFV gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord, indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd

#### *Handels- en overige vorderingen*

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

#### *Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen*

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

#### *Afgeleide financiële instrumenten*

De eerste waardering voor afgeleide financiële instrumenten is reële waarde. Na eerste waardering worden afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij hedge accounting onder het kostprijs hedgemodel wordt toegepast.

Voor valutatermijncontracten afgesloten ter afdekking van monetaire activa en passiva in vreemde valuta's wordt kostprijs hedge accounting toegepast om te bereiken dat de in de staat van baten en lasten verantwoorde resultaten als gevolg van de omrekening van de monetaire posten worden gecompenseerd met waardewijzigingen van de valutacontracten tegen de contante koers op rapporteringsdatum. Het verschil tussen de waarde van het valutatermijncontract tegen de contante koers op afsluitdatum en de waarde van het valutatermijncontract tegen de termijnkoers wordt via de staat van baten en lasten geamortiseerd over de looptijd van het valutatermijncontract.

Het IFV documenteert de hedgerelaties en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat er sprake is van een effectieve hedge, respectievelijk dat er geen sprake is van overhedges. De effectiviteitstest vindt plaats door vergelijking van de kritieke kenmerken van het afdekkingsinstrument met de afgedekte positie. Indien sprake is van een overhedge, wordt de hiermee samenhangende waarde op basis van kostprijs of lagere marktwaarde direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

#### *Immateriële vaste activa*

De in de balans van het IFV opgenomen immateriële vaste activa hebben betrekking op software (deels in eigen beheer) en licenties. Deze zijn gewaardeerd tegen de direct toewijsbare kosten. Amortisatie van de geactiveerde ontwikkelkosten voor de publicaties vindt plaats op basis van het aantal gedrukte boeken. Amortisatie van geactiveerde kosten voor de leergangen vindt plaats op jaarbasis (twee of drie jaar).

Goodwill wordt bepaald als het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs van de deelnemingen en het belang van de groep in de netto reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en de 'voorwaardelijke' verplichtingen van de overgenomen deelneming, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De geactiveerde goodwill wordt lineair afgeschreven over de geschatte economische levensduur, die is bepaald op vijf jaar.

#### *Materiële vaste activa*

De bedrijfsgebouwen en terreinen, machines en installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs), verminderd met de daarop van toepassing zijnde afschrijvingen, dan wel lagere bedrijfswaarde.

De afschrijvingen zijn berekend volgens de lineaire methode op basis van de bedrijfseconomisch verantwoord geachte gebruiksduur; er wordt geen rekening gehouden

met een eventuele restwaarde. Investerings worden geactiveerd, indien zij meer bedragen dan € 500. De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

- gebouwen: 4-30 jaar;
- terreininrichting/bestrating: 10-15 jaar;
- vervoermiddelen: 3-18 jaar;
- machines en installaties: 6-20 jaar;
- inventarissen: 5-10 jaar;
- hardware automatisering: 1-5 jaar;
- software en licenties: 2-6 jaar.

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

#### *Financiële vaste activa*

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van het IFV gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer het IFV garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door het IFV ten behoeve van deze deelneming.

#### *Vorraden*

De voorraad brandweerkleding wordt gewaardeerd tegen de gemiddelde inkoopprijs/vaste verrekenprijs. De waardering van de voorraden vindt plaats op basis van 'first in first out' (FIFO). De voorraad grond- en hulpstoffen wordt gewaardeerd tegen historische kostprijs.

#### *Onderhanden werken (projecten voor eigen rekening van het IFV)*

In de waardering van onderhanden werken worden de kosten begrepen, die direct betrekking hebben op het project dat voor eigen rekening van het IFV wordt uitgevoerd, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project. De toerekening van, kosten op onderhanden werken geschiedt naar rato van de verrichte prestaties bij de uitvoering van het werk ('percentage of completion'-methode) per balansdatum op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Uitgaven die verband houden met projectkosten die na de balansdatum tot te verrichten prestaties leiden, worden als activa verwerkt, indien het waarschijnlijk is dat ze in een volgende periode zullen leiden tot opbrengsten.

#### *Onderhanden Projecten (projecten in opdracht van derden)*

In de waardering van onderhanden projecten worden de kosten begrepen, die direct betrekking hebben op het project, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project. De toerekening van opbrengsten, kosten en winstneming op onderhanden werken geschiedt naar rato van de verrichte prestaties bij de uitvoering van het werk ('percentage of completion'-methode) per balansdatum op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Uitgaven die verband houden met projectkosten die na de balansdatum tot te verrichten prestaties leiden, worden als activa verwerkt, indien het waarschijnlijk is dat ze in

een volgende periode zullen leiden tot opbrengsten. Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten als last verwerkt.

#### *Vorderingen*

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

#### *Voorzieningen*

##### Algemeen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, tenzij anders aangegeven. Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van: een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

##### Voorzieningen Personeel

De voorziening Personeel houdt verband met de geschatte kosten van afvloeiing van medewerkers.

##### Voorziening vervanging materieel

Het IFV heeft van het ministerie van JenV boedel overgedragen gekregen. Het is een wettelijke taak van het IFV om deze boedel in stand te houden. Voor de uitvoering van deze wettelijke taak wordt door het IFV een deel van de rijksbijdrage gedoteerd aan de voorziening vervanging materieel, teneinde de vervanging van het materieel in de toekomst te kunnen financieren. Het jaarlijkse bedrag dat gedoteerd wordt aan de voorziening vervanging materieel, is gebaseerd op de verwachte besteding voor de komende vijf jaar. Bestedingen in het kader van de instandhouding van de boedel worden onttrokken aan de voorziening.

##### Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

#### *Kortlopende schulden*

De grondslagen voor waardering van kortlopende schulden zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

#### *Opbrengstverantwoording*

##### Algemeen

In de jaarrekening 2018 is de omzet van het IFV gespecificeerd naar de verschillende diensten die het IFV levert.

##### Overheidssubsidies en rijksbijdragen

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten, zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat het IFV zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door

het IFV gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van het IFV voor de kosten van een actief worden systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

#### Verkoop van goederen

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden opgenomen in de baten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van retouren en tegemoetkomingen, handels- en volumekortingen. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden in de staat van baten en lasten verwerkt, wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten of eventuele retouren van goederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van aanhoudende managementbetrokkenheid bij de goederen.

#### Diensten

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de staat van baten en lasten als baten opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden.

#### Onderhanden werk

Zodra een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het resultaat van een onderhanden werk, worden de projectopbrengsten en -kosten als baten en lasten in de staat van baten en lasten verwerkt naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum.

De mate waarin prestaties van een onderhanden werk zijn verricht, wordt bepaald aan de hand van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Indien het resultaat van een onderhanden project niet betrouwbaar kan worden bepaald, worden de projectopbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald. Verwachte verliezen op projecten worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten opgenomen.

De 'percentage of completion' methode wordt gehanteerd voor alle activiteiten.

#### *Pensioenen*

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt

gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen, als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

#### *Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen*

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen, omvat het aandeel van het IFV in de resultaten van deze deelnemingen.

#### *Kasstroomoverzicht*

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

#### *Bepaling reële waarde*

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening van de groep vereisen de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Ten behoeve van waardering en informatieverschaffing is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.

#### *Handels- en overige vorderingen*

De reële waarde van handels- en overige vorderingen wordt tegen de contante waarde van de toekomstige kasstromen geschat.

#### *Derivaten*

De reële waarde van valutatermijncontracten is gebaseerd op de genoteerde marktprijs, indien voorhanden. Indien geen genoteerde marktprijs beschikbaar is, wordt de reële waarde bepaald door de verwachte kasstromen gediscoteerd tegen actuele rentes waarin een opslag is opgenomen om de relevante risico's contant te maken.

#### *Niet-afgeleide financiële verplichtingen*

De reële waarde van niet-afgeleide financiële verplichtingen wordt berekend op basis van de contante waarde van toekomstige aflossingen en rentebetalingen, gediscoteerd tegen de marktrente waarin een opslag is opgenomen voor de relevante risico's per verslagdatum. Voor financiële leases wordt de marktrente bepaald aan de hand van vergelijkbare leaseovereenkomsten.

#### *Afrondingen*

Als gevolg van afrondingen kunnen afwijkingen in de tellingen ontstaan.

**TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS**  
**Bedragen in duizenden euro's (tenzij anders vermeld)**

**1 Immateriële vaste activa**

|                                    | Software/<br>Licenties | Goodwill     | Totaal       |
|------------------------------------|------------------------|--------------|--------------|
| <b>Balans per 1 januari 2018</b>   |                        |              |              |
| Aanschafwaarde                     | 5.278                  | 4.303        | 9.581        |
| Cumulatieve afschrijving           | (3.841)                | (3.443)      | (7.283)      |
| <b>Boekwaarde</b>                  | <b>1.437</b>           | <b>860</b>   | <b>2.298</b> |
| <b>Mutaties</b>                    |                        |              |              |
| Investerings                       | 478                    | --           | 478          |
| Desinvesteringen                   | --                     | --           | --           |
| Afschrijvingen desinvesteringen    | --                     | --           | --           |
| Nieuwe consolidaties               | --                     | --           | --           |
| Afschrijvingen                     | (386)                  | (860)        | (1.245)      |
|                                    | <b>93</b>              | <b>(860)</b> | <b>(713)</b> |
| <b>Balans per 31 december 2018</b> |                        |              |              |
| Aanschafwaarde                     | 5.757                  | 4.303        | 10.059       |
| Cumulatieve afschrijving           | (4.227)                | (4.303)      | (8.528)      |
| <b>Boekwaarde</b>                  | <b>1.530</b>           | <b>0</b>     | <b>1.530</b> |

**2 Materiële vaste activa (\*)**

|                                    | Gebouwen en<br>terreinen | Vervoermiddelen | Machines en<br>installaties | Materieel en<br>inventarissen | Totaal        |
|------------------------------------|--------------------------|-----------------|-----------------------------|-------------------------------|---------------|
| <b>Balans per 1 januari 2018</b>   |                          |                 |                             |                               |               |
| Aanschafwaarde                     | 16.293                   | 1.740           | 3.579                       | 6.167                         | 27.779        |
| Cumulatieve afschrijving           | (9.251)                  | (1.076)         | (2.393)                     | (4.631)                       | (17.352)      |
| <b>Boekwaarde</b>                  | <b>7.042</b>             | <b>664</b>      | <b>1.186</b>                | <b>1.536</b>                  | <b>10.428</b> |
| <b>Mutaties</b>                    |                          |                 |                             |                               |               |
| Investerings                       | 918                      | 241             | 148                         | 353                           | 1.659         |
| Desinvesteringen                   | --                       | (181)           | --                          | --                            | (181)         |
| Afschrijvingen desinvesteringen    | --                       | 181             | --                          | --                            | 181           |
| Nieuwe consolidaties               | --                       | --              | --                          | --                            | --            |
| Afschrijvingen                     | (606)                    | (273)           | (241)                       | (430)                         | (1.550)       |
|                                    | <b>311</b>               | <b>(32)</b>     | <b>(94)</b>                 | <b>(77)</b>                   | <b>109</b>    |
| <b>Balans per 31 december 2018</b> |                          |                 |                             |                               |               |
| Aanschafwaarde                     | 17.211                   | 1.800           | 3.727                       | 6.520                         | 29.256        |
| Cumulatieve afschrijving           | (9.858)                  | (1.168)         | (2.634)                     | (5.061)                       | (18.721)      |
| <b>Boekwaarde</b>                  | <b>7.354</b>             | <b>632</b>      | <b>1.093</b>                | <b>1.459</b>                  | <b>10.536</b> |

(\*) De verzekerde waarde van de gebouw en huurlersbelangen is 24.901.100 Euro.  
Verzekerde waarde van de inventaris/ bedrijfsuitrusting / goederen 15.426.600 Euro.

**Toelichting overdracht boedel FDC**

Bij oprichting van het IFV per 1 januari 2013 heeft het Ministerie van J&V de boedel die door de afdeling FDC van het IFV wordt beheerd overgedragen aan het IFV.  
Deze boedel heeft een geschatte historische aanschafwaarde per 01/01/2013 van 71.200.000 euro excl. BTW.  
Aangezien de boedel om niet is verkregen is deze in het verloopoverzicht Materiële vaste activa niet opgenomen.  
Om de continuïteit van het materieel te borgen is een vervangingsplan opgesteld waarin de verplichtingen voor de komende vijf jaar zijn opgenomen.  
Jaarlijks wordt hiervoor ten laste van de winst en verliesrekening een bedrag gedoteerd aan de vervangingsvoorziening materieel. In 2018 bedraagt dit 2.960.719 euro.

### 3 Financiële vaste activa

|                               | 2018         | 2017         |
|-------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Balans per 1 januari</b>   | <b>1.660</b> | <b>1.484</b> |
| <b>Mutaties</b>               |              |              |
| Aandeel in het resultaat      | 504          | 657          |
| Nieuwe consolidaties          | --           | --           |
| Kapitaalsvermindering         | --           | --           |
| Ontvangen dividend            | (558)        | (482)        |
|                               | <b>(54)</b>  | <b>176</b>   |
| <b>Balans per 31 december</b> | <b>1.606</b> | <b>1.660</b> |

Het IFV heeft de volgende kapitaalbelangen:

| Naam           | Vestigingsplaats | Aandeel in geplaatst kapitaal |
|----------------|------------------|-------------------------------|
| NIBHV B.V.     | Rotterdam        | 77,78%                        |
| IE Beheer B.V. | Woerden          | 100,00%                       |

### 4 Voorraden

|                                   | 2018         | 2017         |
|-----------------------------------|--------------|--------------|
| Grond - en hulpstoffen            | 648          | 759          |
| Gereed product en handelsgoederen | 1.710        | 2.008        |
| Vooruitbetaald op voorraden       | --           | --           |
|                                   | <b>2.358</b> | <b>2.767</b> |

#### Grond - en hulpstoffen

|                                | 2018       | 2017       |
|--------------------------------|------------|------------|
| Aanschafprijs                  | 648        | 759        |
| Voorziening voor incourantheid | --         | --         |
|                                | <b>648</b> | <b>759</b> |

#### Gereed product en handelsgoederen

|                              | 2018         | 2017         |
|------------------------------|--------------|--------------|
| Voorraad brandweerkleding    | 1.862        | 2.109        |
| Voorziening brandweerkleding | (153)        | (101)        |
| Voorraad lesmateriaal        | --           | --           |
| Voorziening lesmateriaal     | --           | --           |
|                              | <b>1.710</b> | <b>2.008</b> |

|                                                                              |                |                |
|------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| <b>5 Onderhanden werken</b>                                                  |                |                |
|                                                                              | <b>2018</b>    | <b>2017</b>    |
| Gerealiseerde projectkosten                                                  | 41             | --             |
| Toegerekende winsten                                                         | --             | --             |
| Af: Gedecclareerde termijnen                                                 | --             | --             |
| Voorziening te verwachten verliezen                                          | --             | --             |
|                                                                              | <b>41</b>      | <b>0</b>       |
| Waarde van verricht werk > gefactureerde termijnen                           | 41             | --             |
| Waarde van verricht werk < gefactureerde termijnen                           | --             | --             |
|                                                                              | <b>41</b>      | <b>0</b>       |
| <b>6 Onderhanden projecten</b>                                               |                |                |
|                                                                              | <b>2018</b>    | <b>2017</b>    |
| Gerealiseerde projectkosten                                                  | 24.672         | 22.115         |
| Toegerekende winsten                                                         | 173            | (1.000)        |
| Af: Gedecclareerde termijnen                                                 | (30.748)       | (26.424)       |
| Voorziening te verwachten verliezen                                          | (48)           | (52)           |
|                                                                              | <b>(5.951)</b> | <b>(5.361)</b> |
| Waarde van verricht werk > gefactureerde termijnen                           | 517            | 243            |
| Waarde van verricht werk < gefactureerde termijnen                           | (6.468)        | (5.605)        |
|                                                                              | <b>(5.951)</b> | <b>(5.361)</b> |
| <b>7 Vorderingen en overlopende activa</b>                                   |                |                |
|                                                                              | <b>2018</b>    | <b>2017</b>    |
| Vorderingen op handelsdebiteuren                                             | 4.625          | 4.112          |
| Vorderingen op deelnemingen                                                  | 456            | 387            |
| Overige vorderingen en overlopende activa                                    |                |                |
| - vooruitbetaalde kosten                                                     | 990            | 519            |
| - pro rata BTW                                                               | 120            | 101            |
| - overige vorderingen en overlopende activa                                  | 437            | 333            |
|                                                                              | <b>6.628</b>   | <b>5.452</b>   |
| <b>Vorderingen op handelsdebiteuren</b>                                      |                |                |
|                                                                              | <b>2018</b>    | <b>2017</b>    |
| Vorderingen op handelsdebiteuren                                             | 4.625          | 4.112          |
| Af: Voorziening wegens oninbaarheid                                          | --             | --             |
|                                                                              | <b>4.625</b>   | <b>4.112</b>   |
| Alle vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar |                |                |
| <b>8 Liquide middelen</b>                                                    |                |                |
|                                                                              | <b>2018</b>    | <b>2017</b>    |
| Deposito's                                                                   | --             | --             |
| Bank/kas                                                                     | 40.892         | 35.274         |
|                                                                              | <b>40.892</b>  | <b>35.274</b>  |

Liquide middelen zijn vrij beschikbaar en ondergebracht bij het Ministerie van Financiën/Schatkistbankieren.  
Het IFV heeft kredietfaciliteiten bij ING van € 4,0 miljoen.

## 9 Eigen vermogen

|                                           | Startver-<br>mogen | Algemene<br>Reserve | Wettelijke<br>reserve<br>1) | Bestemde<br>Reserve<br>Bedrijfsris.<br>2) | Wettelijke<br>Reserve<br>deelneming | Bestemde<br>Reserve<br>NIBHV<br>3) | Bestemmings-<br>fonds<br>Brandweerkleding<br>4) | Totaal<br>Eigen<br>Vermogen |
|-------------------------------------------|--------------------|---------------------|-----------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------|
| <b>Stand per<br/>01 januari 2018</b>      | 4.556              | (3.884)             | 1.438                       | 3.300                                     | --                                  | 11.783                             | 595                                             | 17.788                      |
| <i>Mutaties</i>                           |                    |                     |                             |                                           |                                     |                                    |                                                 |                             |
| Investering                               | --                 | (478)               | 478                         | --                                        | 205                                 | (205)                              | --                                              | --                          |
| Mutatie bestemde reserve bedrijfsrisico's | --                 | --                  | --                          | --                                        |                                     | --                                 | --                                              | --                          |
| Mutatie bestemde reserve                  |                    |                     |                             |                                           |                                     |                                    |                                                 |                             |
| Brandweerkleding                          | --                 | 33                  | --                          | --                                        |                                     | --                                 | (33)                                            | --                          |
| Afschrijving software/licenties           | --                 | 386                 | (386)                       | --                                        |                                     | --                                 | --                                              | --                          |
| Saldo                                     | --                 | 511                 | --                          | --                                        |                                     | --                                 | --                                              | 511                         |
| Bestemming resultaat NIBHV                | --                 | (408)               | --                          | --                                        |                                     | 408                                | --                                              | --                          |
| <b>Stand per<br/>31 december 2018</b>     | <b>4.556</b>       | <b>(3.840)</b>      | <b>1.530</b>                | <b>3.300</b>                              | <b>205</b>                          | <b>11.985</b>                      | <b>562</b>                                      | <b>18.299</b>               |

1) Het IFV heeft een verplichte wettelijke reserve van € 1.530.000 als tegenhanger van de boekwaarde van de geactiveerde ontwikkelkosten voor immateriële activa (bijvoorbeeld software en automatiseringssystemen)

2) Het bestuur van het IFV heeft een bestemde reserve bedrijfsrisico's aangebracht van € 3.300.000 om een aantal specifiek bedrijfsrisico's te ondervangen. Deze bestemde reserve is bedoeld ter dekking van de kosten van de volgende risico's, die in het directieverslag worden toegelicht:  
- Integratie in IFV van nieuwe bedrijfsonderdelen: € 2,0 mln.  
- Bedrijfsrisico's als gevolg van veranderende marktomstandigheden: € 1,3 miljoen.

3) Het bestuur van het IFV heeft een bestemde reserve NIBHV aangebracht, waarin de resultaten uit de deelneming NIBHV B.V. zijn opgenomen, zodat goed zichtbaar is wat de ontwikkeling van het eigen vermogen van het IFV zonder NIBHV is. De omvang van deze bestemde reserve was per 1 januari 2018 € 11.783.000. Hieraan is in 2018 het aandeel van het IFV ( 77,78%) in het resultaat van het NIBHV aan toegevoegd van € 408.000.

4) Het IFV heeft een bestemmingsfonds Brandweerkleding gevormd waarin de resultaten uit de verkoop van Brandweerkleding zijn opgenomen.

## 10 Voorzieningen

|                                               | Voorziening<br>personeel | Voorziening<br>vervanging<br>materieel | Jubileum-<br>voorziening | Totaal        |
|-----------------------------------------------|--------------------------|----------------------------------------|--------------------------|---------------|
| <b>Stand per 1 januari 2018</b>               | 378                      | 10.204                                 | 276                      | 10.857        |
| <i>Mutaties:</i>                              |                          |                                        |                          |               |
| - Toevoegingen ten laste van<br>het resultaat | 289                      | 2.961                                  | 86                       | 3.336         |
| - Onttrekkingen                               | (303)                    | (3.008)                                | (35)                     | (3.345)       |
| - Nieuwe consolidaties                        | --                       | --                                     | --                       | --            |
| - Toevoeging gefinancierd door V&J            | --                       | --                                     | --                       | --            |
| - Herrubricering van kortlopende schulden     | --                       | --                                     | --                       | --            |
| <b>Stand per 31 december 2018</b>             | <b>365</b>               | <b>10.157</b>                          | <b>327</b>               | <b>10.848</b> |

De voorziening vervanging materieel kan ook voor een groot deel als kortlopend worden aangemerkt, omdat er in 2019 grote uitgaven gepland zijn.

## 11 Kortlopende schulden en overlopende passiva

|                                                       | 2018          | 2017          |
|-------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Schulden aan leveranciers en handelskredieten         | 5.836         | 4.764         |
| Schulden aan deelnemingen                             | 387           | 131           |
| Belastingen                                           |               |               |
| - te betalen loonheffing                              | 6             | 35            |
| - te betalen omzetbelasting                           | 390           | 325           |
| Onderhanden projecten                                 | 6.468         | 5.606         |
| Nog te besteden bijdragen J&V en regio's *)           | 17.657        | 14.813        |
| Overige kortlopende schulden en overlopende passiva:  |               |               |
| - te betalen salariskosten/ personeelskosten          | 136           | 138           |
| - te betalen pensioenen/premies sociale verzekeringen | 287           | 247           |
| - reservering vakantiegeld                            | 720           | 682           |
| - reservering vakantiedagen                           | 791           | 677           |
| - overige schulden en overlopende passiva             | 2.283         | 2.060         |
|                                                       | <b>34.960</b> | <b>29.477</b> |

Alle kortlopende schulden en overlopende passiva in het bovenstaande overzicht hebben een looptijd korter dan 1 jaar

\*) specificaties subsidies: zie bijlage Subsidieoverzicht IFV 2018

## Financiële instrumenten

### Algemeen

Het IFV maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstellen aan markt-en/of kredietrisico's.

Betreffende financiële instrumenten zijn in de balans opgenomen.

Het IFV heeft in 2018 geen gebruik gemaakt van valutatermijncontracten en valutaopties.

Het IFV handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen

om de omvang van de kredietrisico's bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de onderneming verschuldigde betalingen

blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de

desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de

financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's

### Kredietrisico's

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn verdeeld over een groot aantal afnemers bij de overheid en de semi-overheid. De liquiditeit van deze afnemers is goed, waardoor het kredietrisico voor het IFV zeer beperkt is.

### Liquiditeitsrisico

Gezien de balansposities van het IFV is het liquiditeitsrisico zeer gering.

### Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

### Valuta risico's

Het IFV heeft in 2018 de (beperkte) valuta risico's niet afgedekt.

## Niet in de balans opgenomen regelingen

### Leasing

De operationele leasekosten worden lineair over de leaseperiode in de staat van baten en lasten verwerkt. Ten aanzien van de huurovereenkomsten geldt dat deze bij niet tijdige opzegging stilzwijgend worden verlengd. De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

| bedragen in duizenden euro's                                                                 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | => 2023 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|---------|
| Operationele lease overeenkomsten met leveranciers van kopieermachines en overige apparatuur | 42   | 30   | 30   | 24   | 1       |
| Huiverplichtingen                                                                            | 270  | 0    | 0    | 0    | 0       |

### IFV niet contractpartij

Via de balans worden ook projecten afgewikkeld waarbij het IFV niet de contractpartij is van de gecontracteerde leveranciers, maar het Ministerie van JenV.

Zie ook toelichting op het Overzicht Rijksbijdragen. In 2018 gaat dit om een bedrag van € 7,6 miljoen.

### Onzekerheid in de verantwoording

IFV hanteert als uitgangspunt dat sprake is van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting tussen IFV en IE Beheer BV.

De Belastingdienst stelt zich vooralsnog op het standpunt dat niet voldaan wordt aan de voorwaarden voor het vormen van een dergelijke fiscale eenheid.

Als gevolg van door het IFV aangevoerde argumenten vindt thans nog overleg plaats met de Belastingdienst.

De essentie van deze discussie is, of al dan niet sprake is van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting op grond van het criterium economische verwevenheid.

Op grond van de aangevoerde argumenten is het IFV en haar belastingadviseur van mening dat wel degelijk sprake is van een fiscale eenheid.

Indien de Belastingdienst in het gelijk wordt gesteld, bedraagt het financiële effect van een mogelijke naheffing (exclusief rente en boetes) € 1,4 miljoen.

Dit betreft de alsnog af te dragen omzetbelasting voor de periode 2014 tot en met 2018.

In de jaarrekening is met deze mogelijke verplichting geen rekening gehouden.

**TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN**  
**Bedragen in duizenden euro's (tenzij anders vermeld)**

|                                                    |               |               |
|----------------------------------------------------|---------------|---------------|
| <b>11 Onderwijs</b>                                |               |               |
|                                                    | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
| Opleiden                                           | 6.818         | 6.953         |
| Examinering                                        | 3.330         | 3.203         |
| Training en bijscholing                            | 4.297         | 3.444         |
| Toezicht certificering                             | 733           | 526           |
|                                                    | <b>15.179</b> | <b>14.126</b> |
| <b>12 Kennis</b>                                   |               |               |
|                                                    | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
| Kennis makelen                                     | 728           | 790           |
| Kennisontwikkeling                                 | 5.390         | 4.764         |
| Kennisfuncties                                     | 3.310         | 3.393         |
| Opbrengst advies                                   | 1.158         | 1.578         |
|                                                    | <b>10.587</b> | <b>10.525</b> |
| <b>13 Ondersteuning bestuur en managementraden</b> |               |               |
|                                                    | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
| Beleids- en strategie advisering                   | 1.572         | 1.955         |
| Diensten aan managementraden                       | 4.748         | 3.784         |
|                                                    | <b>6.320</b>  | <b>5.739</b>  |
| <b>14 Informatievoorziening</b>                    |               |               |
|                                                    | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
| Beheer informatie systemen                         | 6.805         | 6.357         |
|                                                    | <b>6.805</b>  | <b>6.357</b>  |
| <b>15 Materieelbeheer</b>                          |               |               |
|                                                    | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
| Materieelbeheer                                    | 5.115         | 4.576         |
| Instandhouding voorzieningen (multi)               | 3.527         | 4.189         |
| Bovenregionale voorzieningen                       | 2.439         | 2.415         |
| Standaardisatie                                    | 879           | 738           |
|                                                    | <b>11.960</b> | <b>11.918</b> |
| <b>16 Opbrengst geleverde producten</b>            |               |               |
|                                                    | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
| Verkopen brandweerkleding                          | 2.190         | 2915          |
| Verkopen les - en leermiddelen                     | 73            | 374           |
|                                                    | <b>2.263</b>  | <b>3.289</b>  |
| <b>17 Overige opbrengsten</b>                      |               |               |
|                                                    | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
| Overige projectopbrengsten                         | 436           | 916           |
|                                                    | <b>436</b>    | <b>916</b>    |

## 18 Personeelskosten

|                             | 2018          | 2017          |
|-----------------------------|---------------|---------------|
| Lonen en Salarissen         | 16.169        | 15.406        |
| Pensioenlasten              | 2.459         | 2.165         |
| Sociale lasten              | 1.987         | 1.843         |
| Uitzendkrachten/detachering | 3.766         | 3.833         |
| Reis- en verblijfkosten     | 945           | 921           |
| Overige personeelskosten    | 991           | 702           |
|                             | <b>26.316</b> | <b>24.870</b> |

In de overige personeelskosten zijn ook de dotaties en de vrijval van de voorziening personeel opgenomen.

De gemiddelde personeelsbezetting was in 2018 260 FTE (2017: 246 FTE)

## Pensioenen

ABP heeft een herstelplan gemaakt omdat dekkingsgraad lager is dan de door DNB vereiste 128%. De actuele dekkingsgraad op 12-02-2019 is 98,6%.

In dit herstelplan is aangegeven hoe de beleidsdekkingsgraad in een periode van 10 jaar kan groeien naar minimaal 127,8%

Het IFV heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het IFV heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

**Publicatie in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT)**

De leden van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur ontvangen geen bezoldiging voor het vervullen van hun functie.

De namen van de leden van het DB en AB zijn in Bijlagen 6.1 (samenstelling bestuur en management) opgenomen. De WNT norm voor de maximale bezoldiging van de directieleden voor 2017 is € 181.000 en voor 2018 € 189.000. De bezoldiging van de directieleden van het IFV is als volgt (definities conform WNT):

| bedragen x € 1                                               | L. Zaal            | IJ. Stelstra <sup>3)</sup> | W. Papperse               |
|--------------------------------------------------------------|--------------------|----------------------------|---------------------------|
| Functiegegevens                                              | algemeen directeur | directeur brandweer        | directeur bedrijfsvoering |
| Aanvang en einde functievervulling in 2018                   | 01/01 – 30/09      | 01/01 – 21/10              | 01/01 – 31/12             |
| Functiegegevens                                              | algemeen directeur |                            |                           |
| Aanvang en einde functievervulling in 2018                   |                    | 22/10 – 31/12              |                           |
| Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)             | 1,0                | 1,0                        | 1,0                       |
| Dienstbetrekking?                                            | ja                 | ja                         | ja                        |
| Bezoldiging                                                  |                    |                            |                           |
| Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen <sup>1)</sup>  | 124.517            | 128.743                    | 133.766                   |
| Beloningen betaalbaar op termijn <sup>2)</sup>               | 13.881             | 18.112                     | 18.187                    |
| <i>Subtotaal</i>                                             | <i>138.398</i>     | <i>146.855</i>             | <i>151.953</i>            |
| Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum                | 141.750            | 189.000                    | 189.000                   |
| -/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag | N.v.t.             | N.v.t.                     | N.v.t.                    |
| <b>Totale bezoldiging</b>                                    | <b>138.398</b>     | <b>146.855</b>             | <b>151.953</b>            |
| Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan     | N.v.t.             | N.v.t.                     | N.v.t.                    |
| Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling  | N.v.t.             | N.v.t.                     | N.v.t.                    |
| Gegevens 2017                                                |                    |                            |                           |
| bedragen x € 1                                               | L. Zaal            | IJ. Stelstra               | W. Papperse               |
| Functiegegevens                                              | algemeen directeur | directeur brandweer        | directeur bedrijfsvoering |
| Aanvang en einde functievervulling in 2017                   | 01/01 – 31/12      | 01/01 – 31/12              | 01/01 – 31/12             |
| Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)             | 1,0                | 1,0                        | 1,0                       |
| Dienstbetrekking?                                            | ja                 | ja                         | ja                        |
| Bezoldiging                                                  |                    |                            |                           |
| Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen <sup>1)</sup>  | 152.937            | 122.476                    | 132.951                   |
| Beloningen betaalbaar op termijn <sup>2)</sup>               | 17.199             | 16.707                     | 16.894                    |
| <i>Subtotaal</i>                                             | <i>170.136</i>     | <i>139.183</i>             | <i>149.845</i>            |
| Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum                | 181.000            | 181.000                    | 181.000                   |
| <b>Totale bezoldiging</b>                                    | <b>170.136</b>     | <b>139.183</b>             | <b>149.845</b>            |

<sup>1)</sup> de heren Papperse en Stelstra hebben een leaseauto waarvan de fiscale bijtelling in de beloning is mee genomen,

de heer Zaal heeft een privé auto en ontvangt een reiskostenvergoeding

<sup>2)</sup> werkgeversbijdrage pensioenpremie

<sup>3)</sup> per 22 oktober 2018 heeft de heer Stelstra de functie van Algemeen directeur aanvaard.

**19 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa**

|                                 | 2018         | 2017         |
|---------------------------------|--------------|--------------|
| <i>Immateriële vaste activa</i> |              |              |
| - Software/Licenties            | 386          | 284          |
| - Goodwill                      | 860          | 861          |
| <i>Materiële vaste activa</i>   |              |              |
| - Gebouwen en terreinen         | 606          | 566          |
| - Vervoermiddelen               | 273          | 311          |
| - Machines en installaties      | 241          | 232          |
| - Materieel en inventarissen    | 430          | 431          |
|                                 | <b>2.797</b> | <b>2.685</b> |

**20 Huisvestingskosten**

|                                 | 2018         | 2017         |
|---------------------------------|--------------|--------------|
| Huur                            | 387          | 375          |
| Energie                         | 244          | 212          |
| Schoonmaken                     | 270          | 284          |
| Onderhoud gebouwen en terreinen | 235          | 234          |
| Bewaking                        | 82           | 80           |
| Verzekeringen, heffingen en OZB | 79           | 80           |
| Overige huisvestingskosten      | 72           | 55           |
|                                 | <b>1.369</b> | <b>1.320</b> |

**21 Materiële lasten**

|                                                | 2018         | 2017         |
|------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Overige kosten vervoermiddelen                 | 402          | 372          |
| Overige kosten inventaris                      | 31           | 31           |
| Repro- en drukkosten                           | 38           | 115          |
| Telefoon/fax                                   | 159          | 129          |
| Porti                                          | 117          | 113          |
| Automatisering                                 | 592          | 600          |
| Literatuur en abonnementen                     | 34           | 52           |
| Representatie en vergaderkosten                | 44           | 51           |
| Accountantskosten-controle jaarrekening        | 61           | 57           |
| Adviesdiensten op fiscaal terrein              | 46           | 54           |
| Overige advieskosten & managementondersteuning | 79           | 118          |
| Overige materiële kosten                       | (108)        | (101)        |
|                                                | <b>1.496</b> | <b>1.591</b> |

**22 Leveranties door derden**

|                                             | 2018          | 2017          |
|---------------------------------------------|---------------|---------------|
| Diensten, gastdocenten, externe deskundigen | 16.593        | 15.980        |
| Dotatie voorziening vervanging materieel    | 2.961         | 2.961         |
| Catering                                    | 494           | 515           |
|                                             | <b>20.047</b> | <b>19.455</b> |

**23 Aandeel in resultaat van ondernemingen  
waarin wordt deelgenomen**

|                                     | 2018       | 2017       |
|-------------------------------------|------------|------------|
| Aandeel in resultaat NIBHV B.V.     | 408        | 574        |
| Aandeel in resultaat IE Beheer B.V. | 97         | 84         |
|                                     | <b>504</b> | <b>657</b> |

**Transacties met verbonden partijen**

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen het IFV, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet zakelijke grondslag.

## 7.2 Geconsolideerde jaarrekening

### GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER

(na bestemming saldo)

Bedragen in duizenden euro's

| Activa                            | Noot | 2018          | 2017          |
|-----------------------------------|------|---------------|---------------|
| <b>Vaste activa</b>               |      |               |               |
| Immateriële vaste activa          | 1    | 2.148         | 2.760         |
| Materiële vaste activa            | 2    | 10.975        | 10.937        |
| <b>Totaal vaste activa</b>        |      | <b>13.124</b> | <b>13.697</b> |
| <b>Vlottende activa</b>           |      |               |               |
| Vorraden                          | 3    | 2.490         | 2.827         |
| Onderhanden werk                  |      | 41            |               |
| Onderhanden projecten             |      | 517           | 243           |
| Vorderingen en overlopende activa | 4    | 6.841         | 5.844         |
| Liquide middelen                  | 5    | 41.784        | 36.475        |
| <b>Totaal vlottende activa</b>    |      | <b>51.673</b> | <b>45.389</b> |
| <b>Totaal activa</b>              |      | <b>64.797</b> | <b>59.086</b> |
| <b>Passiva</b>                    |      |               |               |
| Eigen vermogen                    |      | 18.299        | 17.787        |
| Minderheids belang derden         |      | 314           | 357           |
| <b>Totaal groepsvermogen</b>      |      | <b>18.613</b> | <b>18.144</b> |
| <b>Voorzieningen</b>              |      | <b>10.854</b> | <b>10.862</b> |
| <b>Kortlopende schulden</b>       | 6    | <b>35.331</b> | <b>30.080</b> |
| <b>Totaal passiva</b>             |      | <b>64.797</b> | <b>59.086</b> |

**GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN**  
**Bedragen in duizenden euro's**

|                                                            | Noot | 2018          | 2017          |
|------------------------------------------------------------|------|---------------|---------------|
| <b>Baten</b>                                               |      |               |               |
| Onderwijs                                                  |      | 15.179        | 14.126        |
| Kennis                                                     |      | 10.587        | 8.947         |
| Ondersteuning bestuur en managementraden                   |      | 6.320         | 5.739         |
| Informatievoorziening                                      |      | 6.805         | 6.357         |
| Materieelbeheer                                            |      | 11.960        | 11.918        |
| Opbrengst geleverde producten                              | 7    | 6.269         | 7.481         |
| Overige opbrengsten                                        |      | 155           | 2.336         |
| <b>Som der baten</b>                                       |      | <b>57.275</b> | <b>56.904</b> |
| <b>Lasten</b>                                              |      |               |               |
| Inkoopwaarde van geleverde producten                       | 8    | 2.324         | 2.960         |
| Personeelskosten                                           | 9    | 29.117        | 27.627        |
| Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa    |      | 2.985         | 2.821         |
| Huisvestingskosten                                         | 10   | 1.490         | 1.451         |
| Materiële lasten                                           | 11   | 2.028         | 2.224         |
| Leveranties door derden                                    | 12   | 18.500        | 18.002        |
| <b>Som der lasten</b>                                      |      | <b>56.444</b> | <b>55.085</b> |
| <b>Bedrijfsresultaat</b>                                   |      | <b>830</b>    | <b>1.820</b>  |
| Financiële baten en soortgelijke opbrengsten               |      | (0)           | 0             |
| Financiële lasten en soortgelijke kosten                   |      | (14)          | (11)          |
|                                                            |      | <b>(14)</b>   | <b>(11)</b>   |
| <b>Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening</b>                |      | <b>816</b>    | <b>1.809</b>  |
| Belastingen                                                | 13   | (189)         | (254)         |
| <b>Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening ná belastingen</b> |      | <b>628</b>    | <b>1.555</b>  |
| Bijzondere baten & lasten                                  |      | --            | 0             |
| Belang derden                                              |      | (116)         | (165)         |
| <b>Saldo van baten en lasten</b>                           |      | <b>511</b>    | <b>1.390</b>  |

**GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT**  
**Bedragen in duizenden euro's**

|                                                 | <b>2018</b>    | <b>2017</b>    |
|-------------------------------------------------|----------------|----------------|
|                                                 |                |                |
| Bedrijfsresultaat                               | 830            | 1.819          |
| Bijzondere baten & lasten                       | 0              | 0              |
| <i>Aanpassingen voor:</i>                       |                |                |
| Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen) | 2.985          | 2.821          |
| Afschrijvingen desinvesteringen                 | (208)          | (279)          |
| Mutatie in voorzieningen                        | (8)            | 328            |
| Mutatie in werkkapitaal                         | 4.276          | (2.341)        |
| <b>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</b>          | <b>7.875</b>   | <b>2.348</b>   |
| Ontvangen interest en soortgelijke opbrengsten  | (0)            | 0              |
| Betaalde interest en soortgelijke kosten        | (14)           | (11)           |
| Betaalde winstbelasting                         | (196)          | (209)          |
|                                                 | <b>(210)</b>   | <b>(220)</b>   |
| <b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>  | <b>7.665</b>   | <b>2.128</b>   |
| Investerings in:                                |                |                |
| - immateriële vaste activa                      | (747)          | (643)          |
| - materiële vaste activa                        | (1.708)        | (1.531)        |
| - desinvesteringen materiële vaste activa       | 215            | 314            |
| - verwerving groepsmaatschappijen               | 0              | 0              |
| <b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>   | <b>(2.240)</b> | <b>(1.860)</b> |
| Betaald dividend                                | (116)          | (137)          |
| Inkoop aandelen                                 | 0              | 0              |
| <b>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>  | <b>(116)</b>   | <b>(137)</b>   |
| <b>Netto kasstroom</b>                          | <b>5.309</b>   | <b>130</b>     |

## Toelichting geconsolideerde jaarrekening

### Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2018 van het IFV. Voor zover posten uit de geconsolideerde balans en de geconsolideerde staat van baten en lasten hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten.

### Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

#### Grondslagen van consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van het IFV en zijn groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend, dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken, die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend. Participaties die worden aangehouden om te vervreemden, worden niet geconsolideerd.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht.

| Geconsolideerde vennootschappen | Vestigingsplaats | Aandelenbelang | % consolidatie |
|---------------------------------|------------------|----------------|----------------|
| NIBHV B.V.                      | Rotterdam        | 77,78%         | 100%           |
| IE Beheer B.V.                  | Zoetermeer       | 100%           | 100%           |

#### NIBHV B.V.

##### *Omschrijving van de doelstelling*

Het verlenen van diensten op het gebied van bedrijfshulpverlening en veiligheid.

##### *Samenstelling van bestuur en directie.*

De Raad van Commissarissen van NIBHV B.V. bestaat uit:

- De heer P.J.M.L. Keulen;
- Mevrouw C.I.J.M. Ross;
- De heer A. A. L. de Raaff.

De heer J. Pulleman is de directeur van het NIBHV B.V.

**IE Beheer B.V.***Omschrijving van de doelstelling*

De import, distributie en verkoop van computersystemen, alsmede het verlenen van diensten op het gebied van technische automatisering

*Samenstelling van bestuur en directie.*

Als 100% deelneming van het IFV wordt het bestuur van IE Beheer B.V. gevormd door het bestuur van het IFV. De directie van IE Beheer B.V. bestaat uit:

- De heer I.J.J. Stelstra;
- De heer W. Papperse.

**Minderheidsbelang derden**

Het minderheidsbelang derden wordt gewaardeerd op het aandeel van derden in de netto-vermogenswaarde, bepaald overeenkomstig de waarderingsgrondslagen van het IFV.

**Belastingen**

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winst-belastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

**TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS**  
**Bedragen in duizenden euro's (tenzij anders vermeld)**

**1 Immateriële vaste activa**

|                                    | Software/<br>Licenties | Goodwill     | Totaal       |
|------------------------------------|------------------------|--------------|--------------|
| <b>Balans per 1 januari 2018</b>   |                        |              |              |
| Aanschafwaarde                     | 6.425                  | 4.303        | 10.728       |
| Cumulatieve afschrijving           | (4.562)                | (3.442)      | (8.004)      |
| <b>Boekwaarde</b>                  | <b>1.863</b>           | <b>1.720</b> | <b>2.724</b> |
| <b>Mutaties</b>                    |                        |              |              |
| Investerings                       | 747                    | --           | 747          |
| Desinvesteringen                   | --                     | --           | --           |
| Afschrijvingen desinvesteringen    | --                     | --           | --           |
| Afschrijvingen                     | (462)                  | (861)        | (1.323)      |
|                                    | <b>285</b>             | <b>(861)</b> | <b>(575)</b> |
| <b>Balans per 31 december 2018</b> |                        |              |              |
| Aanschafwaarde                     | 7.173                  | 4.303        | 11.475       |
| Cumulatieve afschrijving           | (5.025)                | (4.303)      | (9.327)      |
| <b>Boekwaarde</b>                  | <b>2.148 *)</b>        | <b>0</b>     | <b>2.148</b> |

\*) In dit bedrag zijn ook opgenomen de ontwikkelkosten van het project 'Digitaal Vitaal' van het NIBHV voor een bedrag van 264.000 euro. Hiervoor is in de jaarrekening van het NIBHV een wettelijke reserve gevormd.

**2 Materiële vaste activa (\*)**

|                                    | Gebouwen en<br>terreinen | Vervoermiddelen | Machines en<br>installaties | Materieel en<br>inventarissen | Totaal        |
|------------------------------------|--------------------------|-----------------|-----------------------------|-------------------------------|---------------|
| <b>Balans per 1 januari 2018</b>   |                          |                 |                             |                               |               |
| Aanschafwaarde                     | 16.335                   | 1.896           | 3.581                       | 6.825                         | 28.637        |
| Cumulatieve afschrijving           | (9.290)                  | (1.142)         | (2.394)                     | (4.872)                       | (17.700)      |
| <b>Boekwaarde</b>                  | <b>7.045</b>             | <b>753</b>      | <b>1.186</b>                | <b>1.952</b>                  | <b>10.937</b> |
| <b>Mutaties</b>                    |                          |                 |                             |                               |               |
| Investerings                       | 918                      | 276             | 148                         | 366                           | 1.708         |
| Desinvesteringen                   | --                       | (215)           | --                          | --                            | (215)         |
| Afschrijvingen desinvesteringen    | --                       | 208             | --                          | --                            | 208           |
| Nieuwe consolidaties               | --                       | --              | --                          | --                            | --            |
| Afschrijvingen                     | (608)                    | (301)           | (241)                       | (513)                         | (1.662)       |
|                                    | <b>310</b>               | <b>(31)</b>     | <b>(94)</b>                 | <b>(147)</b>                  | <b>38</b>     |
| <b>Balans per 31 december 2018</b> |                          |                 |                             |                               |               |
| Aanschafwaarde                     | 17.253                   | 1.957           | 3.728                       | 7.191                         | 30.129        |
| Cumulatieve afschrijving           | (9.898)                  | (1.235)         | (2.635)                     | (5.386)                       | (19.154)      |
| <b>Boekwaarde</b>                  | <b>7.354</b>             | <b>722</b>      | <b>1.093</b>                | <b>1.805</b>                  | <b>10.975</b> |

\*) Voor toelichting op de verzekerde waarde van de activa, zie toelichting in de enkelvoudige jaarrekening.

|                                                                              |               |               |
|------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| <b>3 Voorraden</b>                                                           |               |               |
|                                                                              | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
| Grond - en hulpstoffen                                                       | 659           | 759           |
| Gereed product en handelsgoederen                                            | 1.830         | 2.068         |
| Vooruitbetaald op voorraden                                                  | 0             | 0             |
|                                                                              | <b>2.490</b>  | <b>2.827</b>  |
| <b><i>Grond - en hulpstoffen</i></b>                                         |               |               |
|                                                                              | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
| Aanschafprijs                                                                | 659           | 759           |
| Voorziening voor incourantheid                                               | --            | --            |
|                                                                              | <b>659</b>    | <b>759</b>    |
| <b><i>Gereed product en handelsgoederen</i></b>                              |               |               |
|                                                                              | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
| Gereed product en handelsgoederen IFV                                        | 1.862         | 2.108         |
| Voorziening                                                                  | (153)         | (101)         |
| Gereed product en handelsgoederen NIBHV                                      | 121           | 60            |
| Voorziening                                                                  | --            | --            |
|                                                                              | <b>1.830</b>  | <b>2.067</b>  |
| <b>4 Vorderingen en overlopende activa</b>                                   |               |               |
|                                                                              | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
| Vorderingen op handelsdebiteuren                                             | 5.064         | 4.638         |
| Vennootschapsbelasting                                                       | --            | 4             |
| Overige vorderingen en overlopende activa                                    |               |               |
| - vooruitbetaalde kosten                                                     | 993           | 677           |
| - pro rata BTW                                                               | 120           | 101           |
| - overige vorderingen en overlopende activa                                  | 665           | 423           |
|                                                                              | <b>6.841</b>  | <b>5.844</b>  |
| <b><i>Vorderingen op handelsdebiteuren</i></b>                               |               |               |
|                                                                              | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
| Vorderingen op handelsdebiteuren                                             | 5.064         | 4.638         |
| Af: Voorziening wegens oninbaarheid                                          | --            | --            |
|                                                                              | <b>5.064</b>  | <b>4.638</b>  |
| Alle vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar |               |               |
| <b>5 Liquide middelen</b>                                                    |               |               |
|                                                                              | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
| Deposito's                                                                   | --            | --            |
| Bank/kas                                                                     | 41.784        | 36.475        |
|                                                                              | <b>41.784</b> | <b>36.475</b> |

Liquide middelen zijn vrij beschikbaar en ondergebracht bij het Ministerie van Financiën/Schatkistbankieren.

Het IFV heeft bij ING kredietfaciliteiten van € 4,0 miljoen.

## 6 Kortlopende schulden en overlopende passiva

|                                                       | 2018          | 2017          |
|-------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Schulden aan leveranciers en handelskredieten         | 6.090         | 4.931         |
| Belastingen                                           |               |               |
| - te betalen loonheffing                              | 50            | 93            |
| - te betalen omzetbelasting                           | 412           | 363           |
| - te betalen vennootschapsbelasting                   | 0             | 79            |
| Onderhanden projecten                                 | 6.468         | 5.605         |
| Nog te besteden bijdragen J&V en regio's (*)          | 17.657        | 14.813        |
| Overige kortlopende schulden en overlopende passiva:  |               |               |
| - te betalen salariskosten/ personeelskosten          | 136           | 224           |
| - te betalen pensioenen/premies sociale verzekeringen | 287           | 260           |
| - reservering vakantiegeld                            | 720           | 719           |
| - reservering vakantiedagen                           | 791           | 687           |
| - overige schulden en overlopende passiva             | 2.720         | 2.305         |
|                                                       | <b>35.331</b> | <b>30.080</b> |

Alle kortlopende schulden en overlopende passiva in het bovenstaande overzicht hebben een looptijd korter dan 1 jaar

\*) specificaties subsidies: zie bijlage Subsidieoverzicht IFV 2018

### Niet in de balans opgenomen regelingen

#### Leasing

De operationele leasekosten worden lineair over de leaseperiode in de staat van baten en lasten verwerkt. Ten aanzien van de huurovereenkomsten geldt dat deze bij niet tijdige opzegging stilzwijgend worden verlengd. De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

| bedragen in duizenden euro's                                                                 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | => 2023 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|---------|
| Operationele lease overeenkomsten met leveranciers van kopieermachines en overige apparatuur | 42   | 30   | 30   | 24   | 1       |
| Huurverplichtingen                                                                           | 346  | 76   |      | 0    | 0       |

#### IFV niet contractpartij

Via de balans worden ook projecten afgewikkeld waarbij het IFV niet de contractpartij is van de gecontracteerde leveranciers, maar het Ministerie van JenV.  
Zie ook toelichting op het Overzicht Rijksbijdragen. In 2018 gaat dit om een bedrag van € 7,6 miljoen.

#### Onzekerheid in de verantwoording

IFV hanteert als uitgangspunt dat sprake is van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting tussen IFV en IE Beheer BV. De Belastingdienst stelt zich vooralsnog op het standpunt dat niet voldaan wordt aan de voorwaarden voor het vormen van een dergelijke fiscale eenheid.

Als gevolg van door het IFV aangevoerde argumenten vindt thans nog overleg plaats met de Belastingdienst.

De essentie van deze discussie is, of al dan niet sprake is van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting op grond van het criterium economische verwevenheid.

Op grond van de aangevoerde argumenten is het IFV en haar belastingadviseur van mening dat wel degelijk sprake is van een fiscale eenheid.

Indien de Belastingdienst in het gelijk wordt gesteld, bedraagt het financiële effect van een mogelijke naheffing (exclusief rente en boetes) € 1,4 miljoen.

Dit betreft de alsnog af te dragen omzetbelasting voor de periode 2014 tot en met 2018.

In de jaarrekening is met deze mogelijke verplichting geen rekening gehouden.

**TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN**  
**Bedragen in duizenden euro's (tenzij anders vermeld)**

**7 Opbrengst geleverde producten**

|                               | <b>2018</b>  | <b>2017</b>  |
|-------------------------------|--------------|--------------|
| Verkopen brandweerkleding     | 2.190        | 2.915        |
| Verkopen les- en leermiddelen | 4.079        | 4.566        |
|                               | <b>6.269</b> | <b>7.481</b> |

**8 Overige opbrengsten, inkoopwaarde van geleverde producten en afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa**

Als gevolg van het consolideren van de cijfers van IE beheer B.V en NIBHV B.V. zijn de opbrengsten en de kosten iets hoger dan in de enkelvoudige jaarrekening. Gezien de beperkte omvang is dit niet separaat toegelicht. De hogere inkoopwaarde van geleverde producten is volledig toe te schrijven aan NIBHV. B.V.

**9 Personeelskosten**

|                             | <b>2018</b>   | <b>2017</b>   |
|-----------------------------|---------------|---------------|
| Lonen en Salarissen         | 18.217        | 17.387        |
| Pensioenlasten              | 2.757         | 2.428         |
| Sociale lasten              | 2.249         | 2.106         |
| Uitzendkrachten/detachering | 3.766         | 3.903         |
| Reis- en verblijfkosten     | 1.003         | 1.004         |
| Overige personeelskosten    | 1.125         | 797           |
|                             | <b>29.117</b> | <b>27.624</b> |

De gemiddelde personeelsbezetting was in 2018 295 FTE ( 2017: 280)

Voor een toelichting op de pensioenen en de overige personeelskosten zie de enkelvoudige jaarrekening.

**10 Huisvestingskosten**

|                                 | 2018         | 2017         |
|---------------------------------|--------------|--------------|
| Huur                            | 471          | 463          |
| Energie                         | 257          | 226          |
| Schoonmaken                     | 286          | 301          |
| Onderhoud gebouwen en terreinen | 235          | 234          |
| Bewaking                        | 82           | 80           |
| Verzekeringen, heffingen en OZB | 79           | 80           |
| Overige huisvestingskosten      | 79           | 66           |
|                                 | <b>1.490</b> | <b>1.451</b> |

**11 Materiële lasten**

|                                                | 2018         | 2017         |
|------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Overige kosten vervoermiddelen                 | 402          | 381          |
| Overige kosten inventaris                      | 35           | 67           |
| Repro- en drukkosten                           | 38           | 115          |
| Telefoon/fax                                   | 183          | 145          |
| Porti                                          | 240          | 237          |
| Automatisering                                 | 791          | 795          |
| Literatuur en abonnementen                     | 34           | 52           |
| Representatie en vergaderkosten                | 44           | 51           |
| Accountantskosten-controle jaarrekening        | 92           | 98           |
| Adviesdiensten op fiscaal terrein              | 46           | 54           |
| Overige advieskosten & managementondersteuning | 79           | 143          |
| Overige materiële lasten                       | 43           | 86           |
|                                                | <b>2.028</b> | <b>2.224</b> |

**12 Leveranties door derden**

|                                             | 2018          | 2017          |
|---------------------------------------------|---------------|---------------|
| Diensten, gastdocenten, externe deskundigen | 15.045        | 14.433        |
| Dotatie voorziening vervanging materieel    | 2.961         | 3.096         |
| Catering                                    | 494           | 473           |
|                                             | <b>18.500</b> | <b>18.002</b> |

**13 Belastingen**

Het toepasselijke belastingtarief bedraagt 25%. De belastinglast in de staat van baten en lasten over 2018 bedraagt EUR 189.000 ofwel 23% van het saldo uit gewone bedrijfsuitoefening. verschil tussen het toepasselijke en het effectieve belastingtarief wordt veroorzaakt doordat

- de activiteiten van het IFV vrijgesteld zijn voor de vennootschapsbelasting
- de activiteiten van NIBHV B.V. en IE beheer B.V. belastingplichtig zijn gesteld.

## 7.3 Overzicht rijksbijdragen, subsidies en gemeenschappelijke taken

### Ontvangen en bestede bijdragen (in duizenden euro`s)

#### Structurele bijdragen

##### Rijksbijdragen

| Omschrijving                          | Rekening<br>courant 2017 | Ontvangen     | Besteed<br>via W&V | Besteed niet<br>contractpartij | Rekening<br>courant |
|---------------------------------------|--------------------------|---------------|--------------------|--------------------------------|---------------------|
| Kaderbrief IFV                        | 7.268                    | 18.262        | 18.194             |                                | 7.337 <sup>1)</sup> |
| Reservering beheer WAS                | 165                      | 3.577         | 452                | 3.418                          | (128)               |
| Reservering beheer NCV                | 35                       | 1.300         | 44                 | 1.128                          | 163                 |
| Reservering beheer USAR               | 873                      | 1.854         | 1.603              | --                             | 1.124               |
| Incidentele Bijdrage USAR 2018        | --                       | 300           | 35                 |                                | 265                 |
| Verhoging jaarlijkse bijdrage USAR    | --                       | 48            | 47                 |                                | 1                   |
| Projecten nader in te vullen door V&J | 392                      | --            | 32                 | --                             | 360                 |
| Reeds afgerekend                      | 199                      | --            | 127                | --                             | 72                  |
| <b>Totaal Rijksbijdragen</b>          | <b>8.932</b>             | <b>25.341</b> | <b>20.535</b>      | <b>4.546</b>                   | <b>9.193</b>        |

<sup>1)</sup> In de rekening courant positie is 610 duizend euro verantwoord van nog niet bestede gelden die aan onderhanden projecten zijn toebedeeld.

##### Regionale bijdragen

| Omschrijving                                  | Rekening<br>courant 2017 | Ontvangen     | Besteed<br>via W&V | Rekening<br>courant |
|-----------------------------------------------|--------------------------|---------------|--------------------|---------------------|
| Werkplan informatievoorziening                | 230                      | 603           | 336                | 497                 |
| Veiligheidsberaad, communicatie               | 141                      | 235           | 113                | 264                 |
| Veiligheidsberaad, algemeen                   | 294                      | 1.113         | 1.232              | 175                 |
| Leiderschapsontwikkeling LMD-brandweer        | 750                      | 933           | 819                | 864                 |
| Les- en leerstof niet-officiersfuncties       | 95                       | 256           | --                 | 351                 |
| Brandweeronderwijsraad                        | 287                      | 154           | 191                | 251                 |
| Implementatiefase L-ICT VR's                  | --                       | 222           | 217                | 6                   |
| Verkenning Datawarehouse                      | --                       | 9             | 5                  | 3                   |
| Ondersteuning reddingsvloot                   | --                       | 330           | 262                | 68                  |
| Loon en prijsbijstelling afgeroomd deel BDuR  | 83                       | --            | --                 | 83                  |
| Algemene bijdrage Brandweer Nederland         | 375                      | 3.105         | 3.480              | (0)                 |
| Product financiering Brandweer Nederland      | --                       | 707           | 557                | 150                 |
| Upgrade brandweer.nl                          | --                       | 154           | 139                | 16                  |
| Ondersteuning managementraad Bevolkingszorg   | --                       | 75            | 44                 | 31                  |
| Ontwikkelfonds Les- en leerstof               | 21                       | 912           | 764                | 169                 |
| Stichting Nationaal Brandweermuseum           | 41                       | 26            | 33                 | 35                  |
| Beheer/Borging SIS                            | 49                       | 454           | 422                | 80                  |
| Exploitatie ELO                               | 141                      | 366           | 381                | 126                 |
| Netcentrisch werken                           | --                       | 2.627         | 2.627              | --                  |
| Programma GEO                                 | --                       | 620           | 620                | --                  |
| Bovenregionaal team crisiscommunicatie        | 82                       | 95            | 96                 | 81                  |
| Bevolkingszorg                                | 101                      | 182           | 262                | 20                  |
| <b>Totaal structurele regionale bijdragen</b> | <b>2.690</b>             | <b>13.179</b> | <b>12.601</b>      | <b>3.269</b>        |

## Incidentele bijdragen

### Regionale bijdragen

| Omschrijving                                  | Ontvangen totaal | Ontvangen 2018 | Cumulatieve besteding | Rekening courant | Besteed via W&V |
|-----------------------------------------------|------------------|----------------|-----------------------|------------------|-----------------|
| Aanvullende bijdrage Strategische Agenda 2015 | 749              | --             | 519                   | 231              | 17              |
| Werkbudget veiligheidsberaad                  | 1.020            | 300            | 533                   | 487              | 236             |
| Bovenregionaal                                | 144              | --             | 79                    | 65               | --              |
| <b>Totaal incidentele regionale bijdragen</b> | <b>1.913</b>     | <b>300</b>     | <b>1.131</b>          | <b>782</b>       | <b>252</b>      |

### Bijdragen Ministerie van J&V

| Omschrijving                                                 | Ontvangen totaal | Ontvangen 2018 | Cumulatieve besteding | Rekening courant | Besteed via W&V |
|--------------------------------------------------------------|------------------|----------------|-----------------------|------------------|-----------------|
| BRZO 2017                                                    | 80               | --             | 80                    | --               | 44              |
| BRZO 2018                                                    | 80               | 80             | 46                    | 34               | 46              |
| Verlening begeleiding onderzoeken SIBR2                      | 32               | --             | 40                    | (8)              | 22              |
| Bijdrage transitiekosten LMO 2014-2018                       | 4.500            |                | 3.882                 | 618              | 947             |
| E-learning BES eilanden                                      | 32               |                | 16                    | 16               | --              |
| Commando voorziening, Bonaire                                | 80               |                | 47                    | 33               | 27              |
| Bijdrage verkenning regionale risicoprofielen                | 80               |                | 99                    | (19)             | 37              |
| Innovatiepartnerschap Early warning Natuurbranden en droogte | 200              |                | 196                   | 4                | 196             |
| Bijdrage projecten RemBrand                                  | 300              |                | 214                   | 86               | 214             |
| Bijdrage voorstel terrorismegevolgbestrijding                | 137              |                | 110                   | 27               | 110             |
| Bijdrage ontwikkeling en actualisatie kwalificatiedossiers   | 182              |                | 144                   | 38               | 144             |
| Bijdrage vervolgonderzoek risicoprofielen                    | 80               |                | 61                    | 19               | 61              |
| Bijdrage project rookverspreiding in apparatemenen           | 371              | 371            | 55                    | 316              | 55              |
| Masterclass crisisbeheersing                                 | 12               | 12             | 16                    | (3)              | 16              |
| Bijdrage Project Data Alliantie                              | 200              | 200            | 92                    | 108              | 92              |
| Bijdrage programmaplan Vrijwilligheid Brandweer              | 500              | 500            | 48                    | 452              | 48              |
| Bijdrage uitwerkingskader meldkamer                          | 892              | 892            | --                    | 892              | --              |
| Bijdrage blockchain en hackaton bijeenkomst                  | 10               | 10             | --                    | 10               | --              |
| Incidentele bijdrage vervanging NCV randapp                  | 784              | 784            | --                    | 784              | --              |
| Bijdrage kosten vertraging C2000                             | 300              | 300            | --                    | 300              | --              |
| Aanvullende bijdrage realisatie mobiele commandovoorziening  | 84               | 84             | --                    | 84               | --              |
| Bijdrage actualisering van de E learning module van NL Alert | 25               | 25             | --                    | 25               | --              |
| Beheer Politie middelen 2018 V&J / DG POL                    | 47               | 47             | 57                    | (10)             | 57              |
| Reeds afgerekend                                             | 1.427            | 131            | 1.399                 | 28               | 42              |
| <b>Totaal incidentele bijdragen Ministerie van J&amp;V</b>   | <b>10.435</b>    | <b>3.436</b>   | <b>6.602</b>          | <b>3.833</b>     | <b>2.158</b>    |

### Overige bijdragen en subsidies

| Omschrijving                                     | Ontvangen totaal | Ontvangen 2018 | Cumulatieve besteding | Rekening courant | Besteed via W&V   |
|--------------------------------------------------|------------------|----------------|-----------------------|------------------|-------------------|
| Beheer Politie middelen 2018 (Nationale Politie) | 5.142            | 5.142          | 3.951                 | 1.191            | 600 <sup>1)</sup> |
| Reeds afgerekend                                 | 9.682            | (628)          | 9.682                 | 0                | 212               |
| <b>Totaal overige bijdragen en subsidies</b>     | <b>14.824</b>    | <b>4.514</b>   | <b>13.633</b>         | <b>1.191</b>     | <b>812</b>        |

<sup>1)</sup> In de cumulatieve besteding is voor 3.351 duizend euro aan bestedingen verantwoord waarbij het IFV niet de contractpartij is.

# 8 Overige gegevens

## 8.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

### Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

#### Ons oordeel

Wij hebben de in dit jaarverslag op pagina's 40 tot en met 75 opgenomen jaarrekening 2018 van Instituut Fysieke Veiligheid te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Instituut Fysieke Veiligheid op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de goedgekeurde begroting (begrotingsrechtmatigheid), met de interne regelingen, waaronder met name de relevante bepalingen in de Wet veiligheidsregio's en het besluit, die de bestedingsrichting van en de voorwaarden met betrekking tot bijdragen bepalen (bestuursrechtmatigheid), zoals beschreven in het Besluit tot vaststelling van regels over de bijdragen van de Minister van Justitie en Veiligheid aan het Instituut Fysieke Veiligheid (Besluit Rijksbijdragen IFV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de enkelvoudige en geconsolideerde balans per 31 december 2018;
2. de enkelvoudige en geconsolideerde staat van baten en lasten over 2018;
3. het enkelvoudige en geconsolideerde kasstroomoverzicht;
4. de toelichting behorende tot de jaarrekening met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

#### De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Accountantscontrole IFV en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Instituut Fysieke Veiligheid zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

#### **Paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden**

Wij vestigen de aandacht op hetgeen uiteen is gezet bij het onderdeel onzekerheid in de verantwoording op pagina 57 en 70 van de jaarrekening.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

#### **Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd**

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

#### **Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie**

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Voorwoord;
- Directieverslag;
- Verslag van het bestuur IFV;
- Kennisontwikkeling en onderwijs;
- Informatievoorziening;
- Materieelbeheer en procurement;
- Diensten aan managementraden en bestuur;
- Overige gegevens;
- Bijlagen 9.1 tot en met 9.14.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het directieverslag en het verslag van het bestuur IFV in overeenstemming met RJ- Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

## **Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening**

### **Verantwoordelijkheden van het bestuur en de directie voor de jaarrekening**

Het bestuur en de directie zijn verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ- Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur en directie zijn ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de Wet veiligheidsregio's en het besluit, die de bestedingsrichting van en de voorwaarden met betrekking tot bijdragen bepalen (bestuursrechtmatigheid), zoals beschreven in het Besluit tot vaststelling van regels over de bijdragen van de Minister van Justitie en Veiligheid aan het Instituut Fysieke Veiligheid (Besluit Rijksbijdragen IFV). In dit kader zijn het bestuur en de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur en de directie noodzakelijk achten om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moeten het bestuur en de directie afwegen of de instelling in staat is haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moeten het bestuur en de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur en de directie het voornemen hebben om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur en de directie moeten gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

### **Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening**

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Accountantscontrole IFV, de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - \* dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - \* van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur en de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het bestuur over onder andere de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nijmegen, 23 mei 2019

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

H.M. Geerts RA

# 9 Bijlagen

## 9.1 Samenstelling bestuur en management per 31-12-2018

### Samenstelling algemeen bestuur IFV, 31 december 2018

- G.O. van Veldhuizen, voorzitter AB IFV en voorzitter Veiligheidsregio Twente
- A. Aboutaleb, voorzitter Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
- H.F.M. Bruls, voorzitter Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
- J.C.G.M. Berends, voorzitter Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
- P.I. Broertjes, voorzitter Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek
- P.M. Bruinooge, voorzitter Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
- F.J.M. Crone, voorzitter Veiligheidsregio Fryslân
- F. Halsema, voorzitter Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
- J. Hamming, voorzitter Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
- O. Hoes, voorzitter Veiligheidsregio Kennemerland
- J. Jorritsma, voorzitter Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
- A.W. Kolff, voorzitter Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- P.C. Krikke, voorzitter Veiligheidsregio Haaglanden
- H.J.J. Lenferink, voorzitter Veiligheidsregio Hollands Midden
- J.A.H. Lonink, voorzitter Veiligheidsregio Zeeland
- A. Marcouch, voorzitter Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden
- H.J. Meijer, voorzitter Veiligheidsregio IJsselland
- J. Mikkers, voorzitter Veiligheidsregio Brabant-Noord
- P.E.J. den Oudsten, voorzitter Veiligheidsregio Groningen
- M.L.J. Out, voorzitter Veiligheidsregio Drenthe
- J.M. Penn-te Strake, voorzitter Veiligheidsregio Limburg-Zuid
- A.S. Scholten, voorzitter Veiligheidsregio Limburg-Noord
- F.M. Weerwind, voorzitter Veiligheidsregio Flevoland
- Th. L.N. Weterings, voorzitter Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
- J.H.C. van Zanen, voorzitter Veiligheidsregio Utrecht

### Samenstelling dagelijks bestuur IFV

- G.O. van Veldhuizen, voorzitter DB IFV en voorzitter Veiligheidsregio Twente
- P.I. Broertjes, voorzitter Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek
- A. Marcouch, voorzitter Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden

### Rooster van aftreden

- 2021 G.O. van Veldhuizen
- 2021 P.I. Broertjes
- 2021 A. Marcouch

## Management

- IJ.J. Stelstra, algemeen directeur
- ing. W. Papperse, directeur Bedrijfsvoering
- W. Beckmann MMe, manager Kennisontwikkeling en Onderwijs
- ir. F. van der Aart, manager Informatievoorziening
- R. IJzelendoorn, manager Facilitair Dienstencentrum a.i.
- mevrouw drs. M. Jacobs, manager Bestuurs-, beleids- en directieondersteuning
- drs. C.J.M. Huijben, concerncontroller

## Lectoren

- ing. R.R. Hagen MPA, lector Brandpreventie
- dr. ir. R. Weewer, lector Brandweerkunde
- dr. M. van Duin, lector Crisisbeheersing
- dr. ir. N. Rosmuller, lector Transportveiligheid

## Curatorium Master of Crisis and Public Order Management (MCPM)

- mr. T.P.J. Bruinsma, wnd. burgemeester Leerdam
- J. Rooijmans, directeur Veiligheidsregio Limburg-Noord
- mr. ing. J. Eshuis, gemeentesecretaris Hengelo
- drs. M. Smeeke, arts, directeur GHOR/ambulancetzorg Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
- W. Woelders, plaatsvervangend Politiechef Eenheid Midden Nederland
- dr. M. Bollen, hoogleraar/ministerie van Defensie
- W. Beckmann, MMe, manager Kennisontwikkeling en Onderwijs IFV
- dr. M. van Duin, lector Crisisbeheersing IFV/Politieacademie
- E. Braakhekke, decaan MCPM/coördinator multi-opleidingen IFV
- S. van Aubel, onderwijskundige IFV

## Curatorium Brandweeronderwijs

- prof. dr. M.J.M. Vermeulen, professor sociology of education Tilburg University
- dr. G.A. van de Watering, policy advisor Bachelor College TU Eindhoven
- M.J.M. van den Berg, lector Aeres Hogeschool Wageningen
- kol. drs. W.C. Roepers, Commandant ECLD Ministerie van Defensie
- J.A. Reuvers, MBA, sectorhoofd Vakspecialistisch Politie Onderwijs Politieacademie
- A. Slofstra, directeur/commandant Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden
- W.F. Beckmann, MMe, manager Kennisontwikkeling en Onderwijs IFV
- drs. Y. Smits, hoofd Bureau TEC IFV

## 9.2 Congressen en bijeenkomsten

|    | KENNISEVENT                                                     | Datum                      | Deelnemers  |
|----|-----------------------------------------------------------------|----------------------------|-------------|
| 1  | Uitrukkleding                                                   | donderdag 18 januari 2018  | 84          |
| 2  | Diploma-uitreiking GHOR                                         | donderdag 18 januari 2018  | 50          |
| 3  | Netwerkdag crisiscommunicatie                                   | vrijdag 19 januari 2018    | 175         |
| 4  | Kennissymposium IFV                                             | woensdag 23 januari 2019   | 172         |
| 5  | VC2000                                                          | donderdag 25 januari 2018  | 40          |
| 6  | Jeugbrandweer                                                   | zaterdag 27 januari 2018   | 175         |
| 7  | Kennisdag Inzicht in Vakbekwaamheid                             | dinsdag 30 januari 2018    | 50          |
| 8  | Landelijke inkoopdag                                            | donderdag 1 februari 2018  | 110         |
| 9  | Informatiebijeenkomst leergang chauffeur                        | vrijdag 2 februari 2018    | 105         |
| 10 | Fukushima                                                       | dinsdag 6 februari 2018    | 40          |
| 11 | GBO SO                                                          | donderdag 8 februari 2018  | 89          |
| 12 | Afzwaaien voltijdsopleiding 50ste leergang                      | woensdag 28 februari 2018  | 122         |
| 13 | Netwerkdag Internationaal: denken en handelen buiten de grenzen | dinsdag 6 maart 2018       | 30          |
| 14 | Brzo Netwerkdag                                                 | donderdag 8 maart 2018     | 63          |
| 15 | Netwerkdag OVD bevolkingszorg                                   | donderdag 8 maart 2018     | 90          |
| 16 | Omgevingsrecht                                                  | dinsdag 13 maart 2018      | 140         |
| 17 | Incidentonderzoeksdag                                           | dinsdag 13 maart 2018      | 220         |
| 18 | Kennissessie ontwikkelingen meldkamer                           | donderdag 15 maart 2018    | 130         |
| 19 | Infodag Voltijdsopleiding 51ste leergang                        | zaterdag 17 maart 2018     | 240         |
| 21 | Innoveren is investeren - Lectoraat TV                          | donderdag 22 maart 2018    | 80          |
| 22 | C2000                                                           | donderdag 22 maart 2018    | 32          |
| 23 | CCV                                                             | donderdag 5 april 2018     | 10          |
| 24 | Brandsymposium monument tegen brand beschermd                   | donderdag 12 april 2018    | 210         |
| 25 | Grensoverschrijdende samenwerking NL-DE                         | donderdag 19 april 2018    | 180         |
| 26 | Excursie Brussel 19 & 20 april                                  | donderdag 19 april 2018    | 26          |
| 27 | Expert meeting brandpreventie weken                             | donderdag 26 april 2018    | 125         |
| 28 | Grensverleggend samenwerken GBO-SO                              | dinsdag 15 mei 2018        | 250         |
| 29 | Plug-in Maatschappelijke onrust en gemeente                     | vrijdag 25 mei 2018        | 150         |
| 30 | Hackathon (ATLV)                                                | dinsdag 29 mei 2018        | 60          |
| 31 | VBE Jaarcongres                                                 | woensdag 6 juni 2018       | 184         |
| 32 | ELO dag                                                         | donderdag 7 juni 2018      | 90          |
| 33 | Plug-in energietransitie                                        | dinsdag 12 juni 2018       | 100         |
| 34 | Haardvuursessie                                                 | woensdag 13 juni 2018      | 20          |
| 35 | Herdenking Brandweermuseum                                      | zaterdag 16 juni 2018      | 175         |
| 37 | Mentaal Vitaal                                                  | woensdag 20 juni 2018      | 100         |
| 38 | Congres Veiligheid en Energie                                   | woensdag 20 juni 2018      | 50          |
| 39 | OTOpia                                                          | donderdag 28 juni 2018     | 150         |
| 40 | Netwerkdag NIMNiCT                                              | donderdag 28 juni 2018     | 150         |
| 41 | Diploma uitreiking GHOR                                         | donderdag 6 september 2018 | 30          |
| 42 | Fatale woningbranden                                            | woensdag 12 september 2018 | 170         |
| 43 | Plug-in Klimaat                                                 | dinsdag 18 september 2018  | 100         |
| 44 | Opstart Voltijdsopleiding 51ste Leergang                        | woensdag 26 september 2018 | 25          |
| 45 | Omgevingsbewust commandovoeren                                  | vrijdag 28 september 2018  | 41          |
| 46 | PSH                                                             | zaterdag 29 september 2018 | 100         |
| 47 | Kamer van Koophandel - ZZP (faciliterend)                       | dinsdag 2 oktober 2018     | nvt         |
| 48 | Kamer van Koophandel Internationaal (faciliterend)              | donderdag 4 oktober 2018   | nvt         |
| 49 | Netwerkdag SIS                                                  | donderdag 4 oktober 2018   | 50          |
| 50 | Brandweercongres (eerste dag)                                   | donderdag 4 oktober 2018   | 850         |
| 50 | Brandweercongres (tweede dag)                                   | vrijdag 5 oktober 2018     | 750         |
| 51 | CCV bijeenkomst                                                 | dinsdag 23 oktober 2018    | 11          |
| 52 | Brzo Netwerkdag                                                 | donderdag 8 november 2018  | 80          |
| 53 | Kennissessie CO                                                 | dinsdag 13 november 2018   | 126         |
| 54 | FSS (eerste dag)                                                | woensdag 14 november 2018  | 250         |
| 54 | FSS (tweede dag)                                                | donderdag 15 november 2018 | 250         |
| 55 | Arbeidsveiligheid                                               | donderdag 22 november 2018 | 90          |
| 56 | Netwerkdag Brandonderzoek (faciliterend)                        | vrijdag 22 november 2019   | nvt         |
| 57 | GGB                                                             | dinsdag 27 november 2018   | 40          |
| 58 | Themadag nafase - bevolkingszorg                                | vrijdag 30 november 2018   | 186         |
| 59 | Kennissessie Meldkamer najaar 2018                              | dinsdag 11 december 2018   | 60          |
|    | <b>Totaal aantal bezoekers</b>                                  |                            | <b>7476</b> |

## 9.3 Onderzoeken 2018 in opdracht

| Onderzoek                                                  | Opdrachtgever                                         | publicatie/product                                                                 |
|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Brandweerkunde</b>                                      |                                                       |                                                                                    |
| Tweede orde leren van incidenten bij WO-beheersing         | Brandweer Nederland                                   | Tweede orde leren van waterongevallen, oktober 2018                                |
| Pilot commandovoering                                      | VR Haaglanden, Gelderland-Zuid, Kennemerland, Drenthe |                                                                                    |
| Firefront                                                  | University of Gloucester (EU-project)                 |                                                                                    |
| De beroepsbrandweer, organisatievormen                     | Brandweer Nederland                                   |                                                                                    |
| Mythburners                                                | VR Noord Holland                                      | Het dichtvriezen van het reduceerventiel, september 2018                           |
| <b>Brandpreventie</b>                                      |                                                       |                                                                                    |
| De zorg brandveilig                                        | Stichting Crisislab                                   |                                                                                    |
| Adviesopdracht Woonzorg Nederland                          | Woonzorg Nederland                                    |                                                                                    |
| Verwarde personen en brandveiligheid (fase 2 en 3)         | Brandweer Nederland                                   | Actorenschema                                                                      |
| Fire Safety Platform                                       | Nederlandse brandwonden stichting                     |                                                                                    |
| Testmethoden meubilair en matrassen extern                 | Brandweer Nederland                                   |                                                                                    |
| Expert opinion Leerstof BHV, fase 1                        | NIBHV                                                 |                                                                                    |
| Inspectieonderzoek Urbanuskerk Amsterdam                   | Inspectie Justitie en Veiligheid                      | publicatie in 2019                                                                 |
| Veranderde opzet bedrijfsbrandweer                         | FloraHolland Aalsmeer                                 |                                                                                    |
| Rookverspreiding in woongebouwen, voorbereiding            | Ministerie Justitie en Veiligheid                     |                                                                                    |
| Kerstmarkten grotten Valkenburg                            | Crisislab - gemeente Valkenburg                       |                                                                                    |
| <b>Transportveiligheid</b>                                 |                                                       |                                                                                    |
| LNG Hulpplan                                               | Deltalings                                            |                                                                                    |
| Samenwerken aan veilig spoor                               | VR Zuid-Holland Zuid                                  | publicatie en implementatie 2019                                                   |
| Lec BRZO (samenwerkingsverband met RR)                     | Min. Veiligheid en Justitie                           |                                                                                    |
| Impuls omgevingsveiligheid PGS                             | Provincie Zuid-Holland                                |                                                                                    |
| Alternatieve brandstoffen (kennistafels)                   | Provincie Zuid-Holland                                |                                                                                    |
| Tunnelveiligheid gemeente Vlaardingen                      | Gemeente Vlaardingen                                  |                                                                                    |
| Spoorongevallen Meeteren - Boxtel                          | Brandweer Brabant-Noord                               |                                                                                    |
| Informatiebladen Omgevingsvisie (4 delen)                  | VR Groningen                                          | Infoblad Energietransitie ten bate van veiligheidsregio's                          |
| Protocolkaarten waterstof                                  | Provincie Zuid Holland                                | Publicatie voorjaar 2019                                                           |
| Training aandachtsgebieden                                 | Provincie Zuid Holland                                |                                                                                    |
| Scheveningen Haven                                         | VR Haaglanden                                         |                                                                                    |
| Impact analyse omgevingsrecht                              | RDVR                                                  |                                                                                    |
| Implementatie vrijstelling rijden met sirenes/zwaailichten | Douane Rotterdam                                      |                                                                                    |
| <b>Crisisbeheersing</b>                                    |                                                       |                                                                                    |
| Fort Oranje Multidisciplinair                              | VR Midden- en West-Brabant                            | Grip-3 bij Fort Oranje, juni 2018<br>De GGD, de GHOR en Fort Oranje, december 2018 |
| Grip 4 bij Fort Oranje                                     | VR Midden- en West-Brabant                            | Grip-4 bij Fort Oranje, maart 2018                                                 |
| Evaluatie crisismanagement orkaan Irma                     | Ministerie van Infrastructuur en Milieu               | Evaluatie crisismanagement na orkaan Irma, juli 2018                               |
| Verkenning regionale risicoprofielen                       | Veiligheidsberaad                                     | Risico's in samenhang, april 2018                                                  |
| Vuurwerkopslag Ulicoten                                    | Ministerie van Financiën, directie bedrijfsvoering    | Sprinklerincident in vuurwerkopslag Ulicoten, okt 2018                             |
| Aanvaring Bow Jubail olietanker, Rotterdam                 | Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond                   |                                                                                    |
| Verminderd zelfredzaamheid bij rampen                      | Veiligheidsberaad, RDVB                               | Verminderd zelfredzaamheid ten tijde van rampen en crises, nov 2018                |
| Terrorisme Gevolgbestrijding (TGB)                         | Ministerie Justitie en Veiligheid                     |                                                                                    |
| * Kennis delen                                             |                                                       |                                                                                    |
| * Lessen learned                                           |                                                       | Lessons Learned, oktober 2018                                                      |
| * Specialistische teams                                    |                                                       | Nut en noodzaak specialistisch teams, oktober 2018                                 |
| * Signaleren extremisme                                    |                                                       |                                                                                    |
| * TGB voorbereiding                                        |                                                       | Mentale veerkracht en realistisch oefenen, oktober 2018                            |
| * TGB nazorg                                               |                                                       |                                                                                    |

## 9.4 Onderzoeken in eigen beheer

| Project                                                                                | start | einde  | Publicatie/rapport                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-------|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Brandweerkunde</b>                                                                  |       |        |                                                                                                                   |
| Database grootschalig brandweeroptreden 2017                                           | 1-jan | 31-dec | Grootschalig brandweeroptreden, data-analyse, november 2018                                                       |
| Rapportage database grootschalig brandweeroptreden 2016                                | 1-jan | 31-dec | Grootschalig brandweeroptreden. Jaaroverzicht 2017, november 2018                                                 |
| Standaardscenario's woningbrand                                                        | 1-jan | 1-jul  |                                                                                                                   |
| Defensieve buiteninzet                                                                 | 1-jan | 31-dec | Handelingsperspectief en literatuuroverzicht brandoverslag (defensief buiten), september 2018                     |
| Hernieuwde kijk op brandbestrijding                                                    | 1-mrt | 31-dec | De hernieuwde kijk op brandbestrijding, april 2018. Engelse vertaling: mei 2018.                                  |
| Casustiek voor vakbekwaamheid                                                          | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Analyse/rapportage pilot commandovoering                                               | 1-mei | 31-dec |                                                                                                                   |
| Actieleren met O-bundels                                                               | 1-mrt | 31-dec |                                                                                                                   |
| Mindfitness                                                                            | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Toepassen Kwadrantenmodel (TKM)                                                        | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| * casestudie rookgasontbrandingen                                                      | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| * casestudie defensief binnen                                                          | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| * literatuurstudie defensief binnen                                                    | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| * plofkastexperimenten                                                                 | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| * Waterbehoefte                                                                        | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| * Rookgasanalyse                                                                       | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| * Defensief buiten                                                                     | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| * Praktijkexperimenten rookgaskoeling                                                  | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Moderne blusmiddelen                                                                   | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| COP Battery pacs                                                                       | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Zonnepanelen                                                                           |       |        |                                                                                                                   |
| <b>Kenniscentrum Arbeidsveiligheid</b>                                                 |       |        |                                                                                                                   |
| Blootstelling aan rook                                                                 | 1-jan | 31-dec | Blootstelling aan rook, juli 2018                                                                                 |
| <b>Kenniscentrum Natuurbranden</b>                                                     |       |        |                                                                                                                   |
| KEN: Kennisuitwisseling                                                                | 1-jan | 31-dec | Informatiegids brandstofmodellen/vegetatietypen                                                                   |
| KEN: Backoffice                                                                        | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| KEN: project Verdamping op de Veluwe: water en vuur (GBO-SO-NBB (Brandweer Nederland): | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Satelliet/vegetatiekaarten                                                             |       |        | Vegetatiekaarten op basis van satellietdata                                                                       |
| Geo Natuurbeheer                                                                       |       |        |                                                                                                                   |
| NBVM 1.0                                                                               |       |        | Webbased applicatie Natuurbrandverspreidingsmodel (NBVM)                                                          |
| RIN                                                                                    |       |        | Webbased applicatie Risico Index Natuurbranden (RIN); Handreiking RIN                                             |
| Database/statistiek                                                                    |       |        |                                                                                                                   |
| Early Warning droogte                                                                  |       |        |                                                                                                                   |
| Voor- en tegenbranden                                                                  |       |        |                                                                                                                   |
| TBO/NBO                                                                                |       |        |                                                                                                                   |
| FBO                                                                                    |       |        |                                                                                                                   |
| Vuistregels                                                                            |       |        |                                                                                                                   |
| Gebiedsgerichte aanpak                                                                 |       |        |                                                                                                                   |
| Natuurbrandrisico.nl                                                                   |       |        |                                                                                                                   |
| Adviseurs Copi/ROT                                                                     |       |        |                                                                                                                   |
| Doctrine                                                                               |       |        |                                                                                                                   |
| Maatgevend incident                                                                    |       |        |                                                                                                                   |
| Richtlijn 1ste uitruk                                                                  |       |        |                                                                                                                   |
| <b>Brandpreventie</b>                                                                  |       |        |                                                                                                                   |
| Fatale woningbranden 2017                                                              | 1-jan | 10-mrt | Jaaroverzicht fatale woningbranden 2017, maart 2018                                                               |
| Fatale woningbranden Europees                                                          | 1-jan | 31-dec | Fatal residential fires in Europe, november 2018                                                                  |
| Fatale woningbranden                                                                   | 1-jan | 31-dec | 10 jaar Fatale woningbranden, september 2018                                                                      |
| Fatale woningbranden 2018                                                              | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Verwarde personen fase 2 en 3                                                          | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Database reddingen                                                                     | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Meerjarenplan FSE                                                                      | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| * Onderzoek ASET/RSET                                                                  | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| * Kennisdeling                                                                         | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| * Toolbox FSE risicobeheersing                                                         | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| * Samenwerking UL                                                                      | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Brandveiligheid meubilair                                                              | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Maatschappelijke impact van branden                                                    |       |        | Maatschappelijke impact van branden, juli 2018                                                                    |
| <b>Transportveiligheid</b>                                                             |       |        |                                                                                                                   |
| Innovaties Transportveiligheid                                                         | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Internationale vergelijking energietransitie                                           | 4-okt | 31-dec |                                                                                                                   |
| Community of practice waterstof                                                        | 1-jul | 31-dec |                                                                                                                   |
| <b>Kenniscentrum voorrangsvoertuigen</b>                                               |       |        |                                                                                                                   |
| Ongevallenstatistiek 2016-2017                                                         | 1-jan | 31-dec | Ongevallenstatistiek voorrangsvoertuigen 2016-2017, december 2018                                                 |
| Inrichting wegen                                                                       | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Advisering Talking Traffic                                                             | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Evaluatie OGS pas                                                                      | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| OGS in de nacht                                                                        | 1-jan | 31-dec | Het gebruik van optische en geluidssignalen in de nacht, november 2018                                            |
| Ongevallenstatistiek 2018                                                              | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| <b>Brandpreventie en Transportveiligheid</b>                                           |       |        |                                                                                                                   |
| Omgewingsrecht/-veiligheid                                                             | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| <b>Crisisbeheersing</b>                                                                |       |        |                                                                                                                   |
| Lessen uit crises en mini-crisis 2017                                                  | 1-jan | 31-dec | Lessen uit crises en mini-crisis 2017                                                                             |
| <b>Kennisprogramma bevolkingszorg</b>                                                  |       |        |                                                                                                                   |
| * Burgerhulpverlening literatuuronderzoek buitenland                                   | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| * Lokale minicrisis cases                                                              | 1-jan | 31-mrt | Maatschappelijke onrust en de rol van de gemeente, april 2018                                                     |
| * Behoeften nafase                                                                     | 1-jan | 31-jan | Kennispublicatie IFV & Impact 'ondersteuning van getroffen: psychosociale impact bij ingrijpende gebeurtenissen'. |
| * Minicrisis bijeenkomsten OVD BZ, incl leergesprekken bevolkingszorg                  | 1-jan | 31-dec |                                                                                                                   |
| Inventarisatie inzet NL-alert                                                          | 1-jan | 31-dec | Inventarisatie inzet NL-alert, januari 2019                                                                       |

## 9.5 Kennisdocumenten

| Project                                                 | Publicatie                                                           |
|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| 1. Regulier onderhoud kennisdocumenten                  | Handreiking Voorbereiding bestrijding Buisleiding                    |
| 2. Nieuw in beheer te nemen kennisdocumenten            | Vastgestelde standaarden meldkamer brandweer en multi-opstaling      |
| 3. Activiteiten ihkv doorontwikkeling kennisborging     |                                                                      |
| 4. Evaluatie Handreiking Aanpak Asbestincidenten 1.0    | Handreiking aanpak Asbestincidenten                                  |
| 5. Bestuurlijke netwerkkaarten CB en bevoegd.h.schema's | Bestuurlijke Netwerkkaarten Crisisbeheersing en Bevoegdheidsschema's |
| 6. Handreiking Decontaminatie 1.0                       |                                                                      |
| 7. Protocol SOE                                         |                                                                      |
| 8. Leidraad Risicoinventarisatie deel 2 , OR            |                                                                      |
| 9. Handreiking Crisisbeheersing op luchthavens          |                                                                      |
| 10. Handboek Incidentbestrijding op het water           |                                                                      |
| 11 Handboek NBC                                         |                                                                      |
| 12. Handreiking Tunnelincidentbestrijding               |                                                                      |
| 13.Best. Handreiking Openstellingsvergunning Wegtunnels |                                                                      |
| 14.Handreiking Evenementenveiligheid                    | HEV 2018: Procesmodel Evenementen                                    |
| 15.Vastleggen en ontsluiten brandweerdoctrine           |                                                                      |

## 9.6 Brandweeracademie

|                                         | Start 2016 en afronding 2018             |    |    |    |    | Start 2017 en afronding 2018             |     |     |    |     | Start 2018 en afronding 2018             |      |     |    |     | Start 2017 en afronding 2019             |    |     |    |    | Start 2018 en afronding 2019 of 2020     |     |     |     |     | Totaal aantal cursistonderwijsseenheden 2018 |        |
|-----------------------------------------|------------------------------------------|----|----|----|----|------------------------------------------|-----|-----|----|-----|------------------------------------------|------|-----|----|-----|------------------------------------------|----|-----|----|----|------------------------------------------|-----|-----|-----|-----|----------------------------------------------|--------|
|                                         | Aantal theorie/prakt. onderwijsseenheden |    |    |    |    | Aantal theorie/prakt. onderwijsseenheden |     |     |    |     | Aantal theorie/prakt. onderwijsseenheden |      |     |    |     | Aantal theorie/prakt. onderwijsseenheden |    |     |    |    | Aantal theorie/prakt. onderwijsseenheden |     |     |     |     | Totaal aantal onderwijsseenheden 2018        |        |
|                                         | Aantal werkgroep onderwijsseenheden      |    |    |    |    | Aantal werkgroep onderwijsseenheden      |     |     |    |     | Aantal werkgroep onderwijsseenheden      |      |     |    |     | Aantal werkgroep onderwijsseenheden      |    |     |    |    | Aantal werkgroep onderwijsseenheden      |     |     |     |     | Totaal aantal cursistonderwijsseenheden 2018 |        |
|                                         | Totaal aantal onderwijsseenheden         |    |    |    |    | Totaal aantal onderwijsseenheden         |     |     |    |     | Totaal aantal onderwijsseenheden         |      |     |    |     | Totaal aantal onderwijsseenheden         |    |     |    |    | Totaal aantal onderwijsseenheden         |     |     |     |     | Totaal aantal cursistonderwijsseenheden 2018 |        |
|                                         | Aantal leergang deelnemers               |    |    |    |    | Aantal leergang deelnemers               |     |     |    |     | Aantal leergang deelnemers               |      |     |    |     | Aantal leergang deelnemers               |    |     |    |    | Aantal leergang deelnemers               |     |     |     |     | Totaal aantal cursistonderwijsseenheden 2018 |        |
|                                         | Aantal groepen                           |    |    |    |    | Aantal groepen                           |     |     |    |     | Aantal groepen                           |      |     |    |     | Aantal groepen                           |    |     |    |    | Aantal groepen                           |     |     |     |     | Totaal aantal cursistonderwijsseenheden 2018 |        |
| <b>Module / Opleiding / Leergang</b>    |                                          |    |    |    |    |                                          |     |     |    |     |                                          |      |     |    |     |                                          |    |     |    |    |                                          |     |     |     |     |                                              |        |
| <b>Leergangen Incidentmanagement</b>    |                                          |    |    |    |    |                                          |     |     |    |     |                                          |      |     |    |     |                                          |    |     |    |    |                                          |     |     |     |     |                                              |        |
| Officier van Dienst                     |                                          |    | 0  |    |    | 1                                        | 24  | 164 | 52 | 112 |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    | 1                                        | 24  | 263 | 120 | 143 | 427                                          | 10.248 |
| Officier van Dienst                     |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    | 1                                        | 22  | 126 | 56  | 70  | 126                                          | 2.772  |
| Hoofdofficier van Dienst                |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     | 1                                        | 11   | 156 | 24 | 132 |                                          |    | 0   |    |    |                                          |     | 0   |     |     | 156                                          | 1.716  |
| Adviseur gevaarlijke stoffen            |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    | 1                                        | 18  | 64  | 32  | 32  | 64                                           | 1.152  |
| Meetplanleider                          |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     | 1                                        | 13   | 104 | 64 | 40  |                                          |    | 0   |    |    |                                          |     | 0   |     |     | 104                                          | 1.352  |
| <b>Leergangen Organisatiemanagement</b> |                                          |    |    |    |    |                                          |     |     |    |     |                                          |      |     |    |     |                                          |    |     |    |    |                                          |     |     |     |     |                                              |        |
| Operationeel Manager                    |                                          |    | 0  |    |    | 1                                        | 17  | 36  | 18 | 18  |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    |                                          |     | 0   |     |     | 36                                           | 612    |
| Tactisch Manager                        |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    |                                          |     | 0   |     |     | 0                                            | 0      |
| Adviseur Beleid en Bestuur              |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    |                                          |     | 0   |     |     | 0                                            | 0      |
| Specialist Opleiden en Oefenen          |                                          |    | 0  |    |    | 1                                        | 10  | 28  | 8  | 10  |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    |                                          |     | 0   |     |     | 28                                           | 280    |
| Docent                                  |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    |                                          |     | 0   |     |     | 0                                            | 0      |
| Ploegchef                               |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     | 1                                        | 18   | 48  | 24 | 24  |                                          |    | 0   |    |    | 1                                        | 19  | 48  | 24  | 24  | 96                                           | 1.776  |
| <b>Leergangen Risicomanagement</b>      |                                          |    |    |    |    |                                          |     |     |    |     |                                          |      |     |    |     |                                          |    |     |    |    |                                          |     |     |     |     |                                              |        |
| Specialist Brandpreventie               | 1                                        | 25 | 80 | 36 | 44 |                                          |     | 0   |    |     |                                          |      | 0   |    |     | 1                                        | 25 | 168 | 80 | 88 | 1                                        | 51  | 58  | 26  | 32  | 306                                          | 9.158  |
| Specialist Brandpreventie               |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    | 1                                        | 26  | 102 | 46  | 56  | 102                                          | 2.652  |
| Specialist Risico en Veiligheid         |                                          |    | 0  |    |    | 1                                        | 11  | 112 | 56 | 56  |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    |                                          |     | 0   |     |     | 112                                          | 1.232  |
| Specialist Operationele Voorbereiding   |                                          |    | 0  |    |    | 1                                        | 6   | 128 | 64 | 64  |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    |                                          |     | 0   |     |     | 128                                          | 768    |
| Specialist Industriële Veiligheid       |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    | 1                                        | 15  | 80  | 40  | 40  | 80                                           | 1.200  |
| Medewerker Brandpreventie               |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     | 1                                        | 24   | 142 | 60 | 82  |                                          |    | 0   |    |    |                                          |     | 0   |     |     | 142                                          | 3.408  |
| Brandonderzoeker                        |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    | 1                                        | 18  | 158 | 68  | 90  | 158                                          | 2.844  |
| FSE                                     |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     | 1                                        | 14   | 52  | 20 | 32  |                                          |    | 0   |    |    |                                          |     | 0   |     |     | 52                                           | 728    |
| PostHBO FSE&FSM                         |                                          |    | 0  |    |    | 1                                        | 22  | 54  |    | 54  |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    |                                          |     | 0   |     |     | 54                                           | 1.188  |
| <b>Overige leergangen</b>               |                                          |    |    |    |    |                                          |     |     |    |     |                                          |      |     |    |     |                                          |    |     |    |    |                                          |     |     |     |     |                                              |        |
| VakOVD                                  |                                          |    | 0  |    |    |                                          |     | 0   |    |     |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    |                                          |     | 0   |     |     | 0                                            | 0      |
| Voltijdopleiding Brandweerofficier      | 1                                        | 13 | 40 |    | 40 |                                          |     | 0   |    |     |                                          |      | 0   |    |     |                                          |    | 0   |    |    | 1                                        | 21  | 220 |     | 220 | 260                                          | 5.140  |
| <b>Vakbekwaam blijven</b>               |                                          |    |    |    |    |                                          |     |     |    |     |                                          |      |     |    |     |                                          |    |     |    |    |                                          |     |     |     |     |                                              |        |
| Bijscholingen                           |                                          |    | 0  |    |    | 12                                       | 179 | 3   |    |     | 96                                       | 1161 | 6   |    |     |                                          |    | 0   |    |    | 9                                        | 140 | 2   |     |     | 8                                            | 7.783  |
| Praktijktrainingen                      |                                          |    | 0  |    |    | 7                                        | 34  | 12  |    |     | 50                                       | 475  | 15  |    |     |                                          |    | 0   |    |    | 30                                       | 120 | 2   |     |     | 17                                           | 7.773  |
| <b>Totaal</b>                           |                                          |    |    |    |    |                                          |     |     |    |     |                                          |      |     |    |     |                                          |    |     |    |    |                                          |     |     |     |     | <b>63.782</b>                                |        |

## 9.7 GHOR Academie

|                                      | Start 2018 en afronding 2018 |                           |                                  |                                    |                                   | Start 2017 en afronding 2018 of 2019 |                           |                                  |                                    |                                   | Start 2018 en afronding 2019 of 2020 |                           |                                  |                                    |                                   | Totaal aantal cursisonderwijsseenheden 2018 | Totaal aantal cursisonderwijsseenheden 2019 |
|--------------------------------------|------------------------------|---------------------------|----------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------------|---------------------------|----------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------------|---------------------------|----------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------|---------------------------------------------|---------------------------------------------|
|                                      | Aantal leerang deelnemers    | Aantal leerang deelnemers | Totaal aantal onderwijsseenheden | Aantal werkplek onderwijsseenheden | Aantal theorie onderwijsseenheden | Aantal leerang deelnemers            | Aantal leerang deelnemers | Totaal aantal onderwijsseenheden | Aantal werkplek onderwijsseenheden | Aantal theorie onderwijsseenheden | Aantal leerang deelnemers            | Aantal leerang deelnemers | Totaal aantal onderwijsseenheden | Aantal werkplek onderwijsseenheden | Aantal theorie onderwijsseenheden |                                             |                                             |
| <b>Module / Opleiding / Leergang</b> |                              |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                             |                                             |
| OvD-G                                | 2                            | 19                        | 36                               | 0                                  | 36                                |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 36                                          | 684                                         |
| ACGZ                                 | 2                            | 11                        | 24                               | 0                                  | 24                                |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 24                                          | 264                                         |
| ACGZ vrijstelling groep 2            | 1                            | 5                         | 16                               | 0                                  | 16                                |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 16                                          | 80                                          |
| HIN                                  | 1                            | 8                         | 20                               | 0                                  | 20                                |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 1                                    | 5                         | 20                               | 0                                  | 20                                | 40                                          | 260                                         |
| HON                                  | 1                            | 4                         | 24                               | 0                                  | 24                                |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 24                                          | 96                                          |
| HON vrijstelling groep 2             | 1                            | 1                         | 16                               | 0                                  | 16                                |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 16                                          | 16                                          |
| Sociale Media                        | 1                            | 7                         | 8                                | 0                                  | 8                                 |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 8                                           | 56                                          |
| OvD-G TGB                            | 3                            | 17                        | 8                                | 0                                  | 8                                 |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 8                                           | 136                                         |
| DPG Intervisie                       | 1                            | 6                         | 4                                | 0                                  | 4                                 |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 4                                           | 24                                          |
| GHORDiaanse terugkomdag              | 1                            | 7                         | 8                                | 0                                  | 8                                 |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 8                                           | 56                                          |
| PSH seminar TGB                      | 1                            | 65                        | 8                                | 0                                  | 8                                 |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 8                                           | 520                                         |
| GHOR - IM                            | 1                            | 5                         | 4                                | 0                                  | 4                                 |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 4                                           | 20                                          |
| HIN - Ico                            | 1                            | 15                        | 4                                | 0                                  | 4                                 |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 4                                           | 60                                          |
| OvD-G bijscholing                    | 1                            | 5                         | 8                                | 0                                  | 8                                 |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 8                                           | 40                                          |
| DPG 2 daagse                         | 1                            | 8                         | 8                                | 0                                  | 8                                 |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 8                                           | 64                                          |
| Backoffice medew. GHOR               | 1                            | 6                         | 8                                | 0                                  | 8                                 |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 8                                           | 48                                          |
| Scenario Denken                      | 1                            | 5                         | 4                                | 0                                  | 4                                 |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 4                                           | 20                                          |
| Incompany scholingen                 | 14                           | 147                       | 10                               |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 10                                          | 1.470                                       |
| GROP e-learning uitgave              | 1                            | 18                        | 1                                | 1                                  | 1                                 |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 1                                           | 18                                          |
| GHORDiaanse e-learning               | 1                            | 25                        | 4                                | 4                                  | 4                                 |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   | 4                                           | 100                                         |
| <b>Totaal</b>                        |                              |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                      |                           |                                  |                                    |                                   |                                             | <b>4.032</b>                                |

## 9.8 Crisismanagement Academie

| Module / Opleiding / Leergang                   | Start 2017 en afronding 2018      |                                    |                                  |                            | Start 2018 en afronding 2018 |                                   |                                    |                                  | Start 2017 en afronding 2018 of 2019 |                |                                   |                                    | Start 2018 en afronding 2019 of 2020 |                            |                |                                   | Totaal aantal onderwijsseenheden 2018 |                                  |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------|----------------------------------|----------------------------|------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------------|----------------|-----------------------------------|------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------|----------------|-----------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------|
|                                                 | Aantal theorie onderwijsseenheden | Aantal werkplek onderwijsseenheden | Totaal aantal onderwijsseenheden | Aantal leergang deelnemers | Aantal groepen               | Aantal theorie onderwijsseenheden | Aantal werkplek onderwijsseenheden | Totaal aantal onderwijsseenheden | Aantal leergang deelnemers           | Aantal groepen | Aantal theorie onderwijsseenheden | Aantal werkplek onderwijsseenheden | Totaal aantal onderwijsseenheden     | Aantal leergang deelnemers | Aantal groepen | Aantal theorie onderwijsseenheden | Aantal werkplek onderwijsseenheden    | Totaal aantal onderwijsseenheden |
| <b>Informatiemanagement</b>                     |                                   |                                    |                                  |                            |                              |                                   |                                    |                                  |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   |                                       |                                  |
| IM Informatie coordinator                       |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 7                                 | 57                                 | 18                               |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 18                                    | 1.026                            |
| IM Informatie manager                           |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 11                                | 145                                | 14                               |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 14                                    | 2.030                            |
| GIM-opleiding                                   |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 8                                 | 70                                 | 9                                |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 9                                     | 630                              |
| IM Overig                                       |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 4                                 | 99                                 | 11                               |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 11                                    | 1.089                            |
| <b>Samenwerken, Oefenen en Evalueren</b>        |                                   |                                    |                                  |                            |                              |                                   |                                    |                                  |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 0                                     | 0                                |
| Team Resource management                        |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 3                                 | 29                                 | 9                                |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 9                                     | 261                              |
| Basisopleiding Oefenen en evalueren             |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 2                                 | 26                                 | 15                               |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 15                                    | 390                              |
| Verdiepingsopleiding Evalueren                  |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 1                                 | 7                                  | 20                               |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 20                                    | 140                              |
| Verdiepingsopleiding Oefenen                    |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 2                                 | 14                                 | 20                               |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 20                                    | 280                              |
| Waarnemen                                       |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 2                                 | 150                                | 3                                |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 3                                     | 450                              |
| Overig SOE                                      |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 22                                | 359                                | 4                                |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 4                                     | 1.436                            |
| <b>Leiding &amp; coördinatie</b>                |                                   |                                    |                                  |                            |                              |                                   |                                    |                                  |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   |                                       |                                  |
| Leider ROT                                      |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 2                                 | 14                                 | 28                               |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 28                                    | 392                              |
| Begeleiden ROT oefening                         |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 1                                 | 93                                 | 4                                |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   |                                       |                                  |
| Calamiteitencoördinator                         |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 1                                 | 7                                  | 32                               |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 32                                    | 224                              |
| Leider Copi                                     |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 1                                 | 12                                 | 44                               |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   |                                       |                                  |
| Nulmeting leider copi                           |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 2                                 | 2                                  | 1                                |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   |                                       |                                  |
| <b>Crisisbeheersing algemeen</b>                |                                   |                                    |                                  |                            |                              |                                   |                                    |                                  |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   |                                       |                                  |
| Master crisis public management 6               | 1                                 | 21                                 | 102                              |                            |                              |                                   |                                    |                                  |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 102                                   | 2.142                            |
| Landschap Crisisbeheersing                      |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 3                                 | 23                                 | 5                                |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 5                                     | 115                              |
| Bestuurlijke netwerkkaarten                     |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 1                                 | 16                                 | 4                                |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 4                                     | 64                               |
| Masterclass stralingsincidenten tactisch niveau |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 1                                 | 18                                 | 2                                |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 2                                     | 36                               |
| Bestuurlijke menukaart                          |                                   |                                    |                                  |                            |                              | 16                                | 131                                | 4                                |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 4                                     | 524                              |
| E-learning Basiskennis Crisisbeheersing         |                                   |                                    |                                  |                            |                              |                                   | 692                                | 2                                |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   | 2                                     | 1.384                            |
| <b>Totaal</b>                                   |                                   |                                    |                                  |                            |                              |                                   |                                    |                                  |                                      |                |                                   |                                    |                                      |                            |                |                                   |                                       | <b>12.613</b>                    |

## 9.9 Leiderschapsontwikkeling

| Aantal onderwijseenheden in 2018                                                   |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            |        |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|-----|----|---|------------------------------|-----|-----|---|------------------------------|---|----|----|--------------------------------------|--------------------------------------------|--------|
|                                                                                    | Start 2017 en afronding 2018 |     |    |   | Start 2018 en afronding 2018 |     |     |   | Start 2018 en afronding 2019 |   |    |    | Totaal aantal onderwijseenheden 2018 | Totaal aantal cursisonderwijseenheden 2018 |        |
|                                                                                    |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            |        |
| Programma / Masterclass / Workshop / Bijeenkomst                                   |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            |        |
| Programma's open aanbod                                                            |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            |        |
| Creëren met Toekomst 2018-2019                                                     |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              | 1 | 20 | 68 | -                                    | 68                                         | 1.360  |
|                                                                                    |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            |        |
| Maatwerk / incompany programma                                                     |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            |        |
| Leiderschapstraject (VR Zuid Holland Zuid)                                         | 1                            | 100 | 16 | - |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      | 16                                         | 1.600  |
| Leiderschapstraject Postcommandanten (VR Limburg Noord)                            |                              |     |    |   | 1                            | 10  | 12  | - |                              |   |    |    |                                      | 12                                         | 120    |
| Projectmatig Creëren (VR IJsselland)                                               |                              |     |    |   | 2                            | 12  | 16  | - |                              |   |    |    |                                      | 16                                         | 192    |
| Projectmatig Creëren (VR Gelderland Midden)                                        |                              |     |    |   | 4                            | 48  | 32  | - |                              |   |    |    |                                      | 32                                         | 1.536  |
| Workshop ontwikkelgesprekken voor lg'en en mw's (IFV)                              |                              |     |    |   | 8                            | 69  | 16  | - |                              |   |    |    |                                      | 16                                         | 1.104  |
| Intakebijeenkomsten en Leiderschapsdag (IFV)                                       |                              |     |    |   | 1                            | 28  | 10  | - |                              |   |    |    |                                      | 10                                         | 280    |
| Uitvoering persoonlijk ontwikkelprogramma trainees (IFV)                           |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              | 1 | 8  | 20 | -                                    | 20                                         | 160    |
|                                                                                    |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            |        |
| Specialisme Technische Hulpverlening                                               |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            |        |
| Oefendag: Werken onder slechte weersomstandigheden (weers-) omstandigheden (6 uur) |                              |     |    |   | 5                            | 27  | 20  | - |                              |   |    |    |                                      | 20                                         | 540    |
| Verdieping instabiliteit                                                           |                              |     |    |   | 5                            | 27  | 20  | - |                              |   |    |    |                                      | 20                                         | 540    |
| Oefendag Basisvaardigheden Crailo 1                                                |                              |     |    |   | 5                            | 27  | 20  | - |                              |   |    |    |                                      | 20                                         | 540    |
| Jaar oefening                                                                      |                              |     |    |   | 5                            | 27  | 20  | - |                              |   |    |    |                                      | 20                                         | 540    |
| Oefendag: Verdieping zoeken slachtoffers                                           |                              |     |    |   | 15                           | 9   | 120 | - |                              |   |    |    |                                      | 120                                        | 1.080  |
| Oefendag: Gereedschappen                                                           |                              |     |    |   | 5                            | 27  | 20  | - |                              |   |    |    |                                      | 20                                         | 540    |
| Oefendag: Trenching                                                                |                              |     |    |   | 5                            | 27  | 20  | - |                              |   |    |    |                                      | 20                                         | 540    |
| Oefendag STH-USAR.NL                                                               |                              |     |    |   | 5                            | 9   | 40  | - |                              |   |    |    |                                      | 40                                         | 360    |
|                                                                                    |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            |        |
| Bijeenkomsten                                                                      |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            |        |
| Infosessie Aandacht voor je veerkracht                                             |                              |     |    |   | 1                            | 18  | 2   |   |                              |   |    |    |                                      | 2                                          | 36     |
| Intersie bijeenkomst projectmatig creeren                                          |                              |     |    |   | 1                            | 9   | 2   |   |                              |   |    |    |                                      | 2                                          | 18     |
|                                                                                    |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      | 0                                          | 0      |
| Totaal                                                                             |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            | 11.086 |
| Overige activiteiten in 2018                                                       |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            |        |
| Hackathon Netwerkorganisaties                                                      |                              |     |    |   | 1                            | 42  | 6   | - |                              |   |    |    |                                      | 6                                          | 252    |
| Expertmeeting Mentaal Vitaal                                                       |                              |     |    |   | 1                            | 65  | 2   | - |                              |   |    |    |                                      | 2                                          | 130    |
| Event "Op zoek naar ruimte"                                                        |                              |     |    |   | 1                            | 50  | 4   | - |                              |   |    |    |                                      | 4                                          | 200    |
| Whitepaper Coaching                                                                |                              |     |    |   | -                            | -   | -   | - |                              |   |    |    |                                      | -                                          | -      |
| VRJong bijeenkomsten - 23 maart, 29 juni en 9 november 2018                        |                              |     |    |   | 3                            | 122 | 6   | - |                              |   |    |    |                                      | 6                                          | 732    |
| Advisering groep organisatieontwikkeling Netwerk hoofden HR                        |                              |     |    |   | 1                            | 4   | 4   |   |                              |   |    |    |                                      | 4                                          | 16     |
| Bevolkingszorg Leiderschap - LOCB. Thema-bijeenkomsten                             |                              |     |    |   | 1                            | 15  | 24  | - |                              |   |    |    |                                      | 24                                         | 360    |
| Totaal overige activiteiten                                                        |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            | 1.438  |
| Totaal ATLV                                                                        |                              |     |    |   |                              |     |     |   |                              |   |    |    |                                      |                                            | 12.524 |

## 9.10 Infopunt Veiligheid/Kennisplein

Aantal calls

|                                     | 2014  | 2015  | 2016  | 2017 | 2018 |
|-------------------------------------|-------|-------|-------|------|------|
|                                     | 1.855 | 1.303 | 1.255 | 800  | 657  |
| Beantwoordingstermijn < 5 werkdagen | 90,2% | 97,2% | 98,9% | 93%  | 88%  |

Onderwerpen

|                                       | 2014   |            | 2015   |            | 2016   |            | 2017   |            | 2018   |            |
|---------------------------------------|--------|------------|--------|------------|--------|------------|--------|------------|--------|------------|
| Categorie                             | aantal | percentage | aantal | percentage | aantal | percentage | aantal | percentage | aantal | percentage |
| Preparatie                            | 326    | 17,6%      | 564    | 43,3%      | 751    | 59,8%      | 531    | 66%        | 358    | 54%        |
| Preventie                             | 990    | 53,4%      | 318    | 24,4%      | 179    | 14,3%      | 94     | 12%        | 126    | 19%        |
| Algemeen                              | 220    | 11,9%      | 193    | 14,8%      | 178    | 14,2%      | 78     | 10%        | 75     | 11%        |
| Repressie                             | 7      | 0,4%       | 28     | 2,2%       | 23     | 1,8%       | 15     | 2%         | 12     | 2%         |
| Gevaarlijke stoffen                   | 31     | 1,7%       | 23     | 1,8%       | 43     | 3,4%       | 23     | 3%         | 10     | 2%         |
| Crisisbeheersing en rampenbestrijding | 19     | 1,0%       | 28     | 2,2%       | 20     | 1,6%       | 16     | 2%         | 23     | 4%         |
| GHOR                                  | 5      | 0,3%       | 4      | 0,3%       | 7      | 0,6%       | 7      | 1%         | 5      | 1%         |
| Bestuur                               | 2      | 0,1%       | 0      | 0          | 2      | 0,2%       | 2      | 0%         | 1      | 0%         |
| Nazorg                                | 1      | 0,1%       | 0      | 0          | 3      | 0,2%       | 1      | 0%         | 2      | 0%         |
| Kwal. Besluit Brw. personeel          | 19     | 1,0%       | 10     | 0,8%       | 4      | 0,3%       | 7      | 1%         | 4      | 1%         |
| Proactie                              | 5      | 0,3%       | 0      | 0          | 1      | 0,1%       | 2      | 0%         | 2      | 0%         |
| Overig                                | 230    | 12,4%      | 135    | 10,4%      | 44     | 3,5%       | 24     | 3%         | 39     | 6%         |
| Totaal                                | 1855   | 100,0%     | 1303   | 100%       | 1255   | 100%       | 800    | 100%       | 657    | 100%       |

Websitebezoek

|                 | 2014    | 2015    | 2016    | 2017    | 2018    |
|-----------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Paginaweergaven | 422.610 | 413.820 | 346.734 | 857.485 | 949.186 |

Actieve virtuele kantoren

|                           | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 |
|---------------------------|------|------|------|------|------|
| Actieve virtuele kantoren | 45   | 25   | 40   | 30   | 13   |

Digitale samenwerkingsruimte (DSR)

|                           | 2018 |
|---------------------------|------|
| Actieve virtuele kantoren | 16   |

Publicaties

|                    | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 |
|--------------------|------|------|------|------|------|
| Nieuwe publicaties | 10   | 16   | 8    | 15   | 8    |

Bijeenkomsten

| Jaar | aantal | bezoekers | waardering |
|------|--------|-----------|------------|
| 2014 | 3      | 321       | 8          |
| 2015 | 6      | 642       | 7,6        |
| 2016 | 6      | 663       | 7,7        |
| 2017 | 4      | 251       | 7,5        |
| 2018 | 3      | 249       | 7,3        |

## 9.11 Bureau TEC

| Kerntaak examinering                                        | Brandweer | Crisismanagement | Bevolkingszorg | GHOR | Totaal |
|-------------------------------------------------------------|-----------|------------------|----------------|------|--------|
| Vastgestelde ontwikkelde examenproducten                    | 30        | 3                | 2              | 1    | 36     |
| Vastgestelde examenuitslagen                                | 155       | 7                | 8              | 3    | 173    |
| Diplomruns                                                  |           |                  |                |      | 755    |
| Benoemde actoren                                            | 221       | 6                | 31             |      | 258    |
| Geaccrediteerde organisatoren                               |           |                  |                |      | 28     |
| Geaccrediteerde examenlocaties                              |           |                  |                |      | 88     |
| Afgegeven vrijstellingen op maat                            | 33        |                  |                |      | 33     |
| Controles praktijkexamens                                   | 124       | 5                | 10             | 2    | 141    |
| Afgehandelde bezwaren                                       | 24        | 5                | 1              | 1    | 31     |
| Portfoliocontroles hercertificatie duikarbeid/dpl           | 494       |                  |                |      | 494    |
| Afgegeven certificaten duikarbeid/dpl                       | 402       |                  |                |      | 402    |
| Uitgevoerde audits duikopleidingen                          | 4         |                  |                |      | 4      |
| Uitgevoerde audits brandweeropleidingen (KAB)               | 9         |                  |                |      | 9      |
| Uitgevoerde audits commissie Toezicht Locale Toetsing (TLT) | 3         |                  |                |      | 3      |

| Vastgestelde documenten                                        |
|----------------------------------------------------------------|
| Uitvoeringsregeling ER Benoemen actoren versie 1.1             |
| Handleiding Toetsing Kwaliteit Brandweeropleidingen versie 3.1 |
| Certificeringsreglement brandweeronderwijs versie 1.1          |
| Erkenningsreglement opleidingsinstellingen WOD CH-FV 1.0       |

## 9.12 Examens

|                                           | 2018         | 2017         |
|-------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Aantal praktijk examens</b>            | <b>1.542</b> | <b>1.592</b> |
| Aantal kandidaten                         | 8.719        | 9.306        |
| Aantal geslaagde kandidaten               | 7.266        | 7.573        |
| Aantal gezakte kandidaten                 | 1.453        | 1.733        |
| <b>Aantal theorie examens</b>             | <b>1.708</b> | <b>2.212</b> |
| Aantal kandidaten                         | 5.745        | 7.529        |
| Aantal geslaagde kandidaten               | 4.309        | 5.579        |
| Aantal gezakte kandidaten                 | 1.436        | 1.950        |
| <b>Totaal aantal examens</b>              | <b>3.250</b> | <b>3.804</b> |
| Aantal kandidaten                         | 14.464       | 16.835       |
| Aantal geslaagde kandidaten               | 11.575       | 13.152       |
| Aantal gezakte kandidaten                 | 2.889        | 3.683        |
| <b>Aantal afgegeven diploma's</b>         | <b>3.978</b> | <b>3.974</b> |
| <b>Aantal verleende vrijstellingen</b>    | <b>254</b>   | <b>265</b>   |
| <b>Aantal ingediende bezwaarschriften</b> | <b>24</b>    | <b>38</b>    |

### Totaal aantal kandidaten per doelgroep

|                        | 2018   | 2017   |
|------------------------|--------|--------|
| Brandweer*             | 13.848 | 16.052 |
| GHOR                   | 86     | 172    |
| Bevolkingszorg         | 376    | 385    |
| Crisismanagement/Multi | 154    | 226    |

\*)overheid, bedrijfsbrandweer, caribisch, hercertificering duiken

| Jaar                            | 2013          | 2014          | 2015          | 2016          | 2017          | 2018          |
|---------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| <b>Totaal aantal kandidaten</b> |               |               |               |               |               |               |
| Brandweer                       | 16.020        | 14.755        | 14.656        | 15.839        | 16.052        | 13.848        |
| GHOR                            | 102           | 154           | 131           | 171           | 172           | 86            |
| Bevolkingszorg                  | 133           | 135           | 208           | 178           | 385           | 376           |
| Multi                           | 312           | 176           | 13            | 0             | 226           | 154           |
| <b>Totaal</b>                   | <b>16.567</b> | <b>15.220</b> | <b>15.008</b> | <b>16.188</b> | <b>16.835</b> | <b>14.464</b> |
| Aantal diploma's                | 3.444         | 3.110         | 3.158         | 3.889         | 3.974         | 3.978         |
| Aantal vrijstellingen           | 81            | 198           | 144           | 385           | 265           | 254           |
| Aantal bezwaren                 | 38            | 41            | 26            | 44            | 38            | 24            |

## 9.13 Bezettingsoverzicht eigen personeel per 31-12-2018

| Afdeling                            | Functie                   | FTE         | Schaal |
|-------------------------------------|---------------------------|-------------|--------|
| <b>Directie</b>                     |                           |             |        |
|                                     | Algemeen Directeur        | 1,0         | 18     |
|                                     | Directeur Bedrijfsvoering | 1,0         | 17     |
|                                     |                           | <b>2,0</b>  |        |
| <b>Concerncontrol</b>               |                           |             |        |
|                                     | Vakspecialist G           | 1,1         | 14     |
|                                     | Vakspecialist D           | 1,0         | 11     |
|                                     |                           | <b>2,1</b>  |        |
| <b>Stafafdeling Bedrijfsvoering</b> |                           |             |        |
| <b>Communicatie</b>                 |                           |             |        |
|                                     | Hoofd A                   | 1,0         | 12     |
|                                     | Ondersteuner B            | 0,7         | 6      |
|                                     | Ondersteuner C            | 0,7         | 7      |
|                                     | Vakspecialist A           | 1,5         | 8      |
|                                     | Vakspecialist B           | 1,0         | 9      |
|                                     | Vakspecialist C           | 2,6         | 10     |
|                                     | Vakspecialist D           | 3,3         | 11     |
|                                     |                           | <b>10,8</b> |        |
| <b>Facilitaire Zaken</b>            |                           |             |        |
|                                     | Coördinator B             | 1,1         | 9      |
|                                     | Medewerker Uitvoering A   | 3,5         | 5      |
|                                     | Medewerker Uitvoering B   | 2,0         | 6      |
|                                     | Medewerker Uitvoering C   | 1,0         | 7      |
|                                     | Medewerker Uitvoering D   | 1,1         | 8      |
|                                     |                           | <b>8,7</b>  |        |
| <b>Financiële zaken</b>             |                           |             |        |
|                                     | Hoofd A                   | 1,0         | 12     |
|                                     | Ondersteuner A            | 0,8         | 5      |
|                                     | Ondersteuner C            | 3,4         | 7      |
|                                     | Vakspecialist B           | 3,9         | 9      |
|                                     |                           | <b>9,2</b>  |        |
| <b>I&amp;A</b>                      |                           |             |        |
|                                     | Hoofd A                   | 1,0         | 12     |
|                                     | Vakspecialist B           | 6,0         | 9      |
|                                     |                           | <b>7,0</b>  |        |
| <b>HR</b>                           |                           |             |        |
|                                     | Hoofd A                   | 0,9         | 12     |
|                                     | Ondersteuner C            | 1,0         | 7      |
|                                     | Ondersteuner D            | 0,9         | 8      |
|                                     | Vakspecialist C           | 0,9         | 10     |
|                                     | Vakspecialist D           | 1,9         | 11     |
|                                     |                           | <b>5,6</b>  |        |
| <b>Totaal Bedrijfsvoering</b>       |                           | <b>41,2</b> |        |
| <b>Bureau TEC</b>                   |                           |             |        |
|                                     | Hoofd B                   | 1,0         | 13     |
|                                     | Beleidsadviseur A         | 0,9         | 11     |
|                                     | Beleidsadviseur B         | 1,0         | 12     |
|                                     | Beleidsmedewerker B       | 1,0         | 10     |
|                                     |                           | <b>3,9</b>  |        |

| Afdeling                                            | Functie                                   | FTE         | Schaal |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------|--------|
| <b>Bestuurs-, beleids- en directieondersteuning</b> |                                           |             |        |
|                                                     | Manager B                                 | 1,0         | 15     |
|                                                     | Vakspecialist G                           | 1,0         | 14     |
|                                                     | Ondersteuner B                            | 0,9         | 6      |
|                                                     | Ondersteuner C                            | 1,6         | 7      |
|                                                     | Ondersteuner D                            | 1,8         | 8      |
|                                                     |                                           | <b>6,2</b>  |        |
|                                                     | <b>Ondersteuning managementraden</b>      |             |        |
|                                                     | Beleidsadviseur A                         | 1,9         | 11     |
|                                                     | Beleidsadviseur B                         | 5,9         | 12     |
|                                                     | Beleidsmedewerker B                       | 2,0         | 10     |
|                                                     |                                           | <b>9,8</b>  |        |
|                                                     | <b>Bestuurs- en directieondersteuning</b> |             |        |
|                                                     | Beleidsadviseur A                         | 2,6         | 11     |
|                                                     | Beleidsadviseur B                         | 5,1         | 12     |
|                                                     | Beleidsmedewerker B                       | 2,0         | 10     |
|                                                     |                                           | <b>9,7</b>  |        |
| <b>Totaal BBD</b>                                   |                                           | <b>25,7</b> |        |
| <b>Kennisontwikkeling en Onderwijs</b>              |                                           |             |        |
|                                                     | Manager C                                 | 1,0         | 16     |
|                                                     | Vakspecialist G                           | 0,9         | 14     |
|                                                     | Beleidsadviseur A                         | 0,8         | 11     |
|                                                     | Projectleider A                           | 1,7         | 12     |
|                                                     | Projectleider B                           | 1,0         | 13     |
|                                                     | Trainee                                   | 4,9         | 9      |
|                                                     |                                           | <b>10,3</b> |        |
|                                                     | <b>Onderwijs</b>                          |             |        |
|                                                     | Manager A                                 | 1,0         | 14     |
|                                                     | Decaan                                    | 4,6         | 13     |
|                                                     | Projectleider A                           | 1,4         | 12     |
|                                                     | Trainer-adviseur B                        | 4,7         | 11     |
|                                                     | Trainer-adviseur C                        | 1,1         | 12     |
|                                                     | Vakspecialist B                           | 1,7         | 9      |
|                                                     |                                           | <b>14,6</b> |        |
|                                                     | <b>Onderwijskunde</b>                     |             |        |
|                                                     | Hoofd B                                   | 1,0         | 13     |
|                                                     | Onderwijskundig medewerker A              | 0,9         | 9      |
|                                                     | Onderwijskundige A                        | 6,1         | 10     |
|                                                     | Onderwijskundige B                        | 6,8         | 11     |
|                                                     |                                           | <b>14,8</b> |        |
|                                                     | <b>Onderzoek en kennisdocumenten</b>      |             |        |
|                                                     | Beleidsadviseur B                         | 1,1         | 12     |
|                                                     | Hoofd B                                   | 1,0         | 13     |
|                                                     | Lector                                    | 4,1         | 15     |
|                                                     | Onderzoeker-adviseur A                    | 2,0         | 11     |
|                                                     | Onderzoeker-adviseur B                    | 2,0         | 12     |
|                                                     | Onderzoeker-adviseur C                    | 6,8         | 13     |
|                                                     | Onderzoeksmedewerker A                    | 6,8         | 10     |
|                                                     | Projectleider B                           | 1,1         | 13     |
|                                                     | Projectmedewerker C                       | 1,0         | 11     |
|                                                     | Vakspecialist D                           | 1,0         | 11     |
|                                                     | Vakspecialist E                           | 1,0         | 12     |
|                                                     | Vakspecialist F                           | 1,0         | 13     |
|                                                     | Vakspecialist G                           | 1,0         | 14     |
|                                                     |                                           | <b>29,9</b> |        |

| Afdeling              | Functie                                                       | FTE          | Schaal |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------|--------------|--------|
|                       | <b>Kennisplein</b>                                            |              |        |
|                       | Teamleider B                                                  | 1,0          | 11     |
|                       | Ondersteuner C                                                | 0,8          | 8      |
|                       | Ondersteuner D                                                | 1,6          | 9      |
|                       | Projectmedewerker C                                           | 0,9          | 11     |
|                       | Vakspecialist A                                               | 1,0          | 8      |
|                       | Vakspecialist B                                               | 1,5          | 9      |
|                       | Vakspecialist D                                               | 4,4          | 11     |
|                       |                                                               | <b>11,2</b>  |        |
|                       | <b>Bedrijfsbureau Kennisontwikkeling en onderwijs</b>         |              |        |
|                       | Hoofd A                                                       | 1,0          | 12     |
|                       | Teamleider A                                                  | 1,0          | 10     |
|                       | Ondersteuner B                                                | 1,9          | 7      |
|                       | Ondersteuner C                                                | 5,9          | 8      |
|                       | Ondersteuner D                                                | 2,7          | 9      |
|                       | Projectmedewerker A                                           | 0,9          | 8      |
|                       | Coördinator Ondersteuning                                     | 1,0          | 9      |
|                       | Ondersteuner B                                                | 5,6          | 7      |
|                       | Ondersteuner C                                                | 2,3          | 8      |
|                       |                                                               | <b>22,3</b>  |        |
| <b>Totaal K&amp;O</b> |                                                               | <b>103,0</b> |        |
|                       | <b>Academie voor Talent en leiderschap Veiligheidsregio's</b> |              |        |
|                       | Beleidsadviseur A                                             | 0,9          | 11     |
|                       | Beleidsadviseur C                                             | 2,0          | 13     |
|                       | Ondersteuner B                                                | 1,0          | 7      |
|                       | Ondersteuner D                                                | 1,0          | 9      |
|                       | Trainer-adviseur A                                            | 1,0          | 10     |
|                       |                                                               | <b>5,9</b>   |        |
|                       | <b>Facilitair Dienstencentrum</b>                             |              |        |
|                       | Manager B                                                     | 0            |        |
|                       | <b>Stafbureau Facilitair Dienstencentrum</b>                  |              |        |
|                       | Coördinator Ondersteuning                                     | 0,8          | 9      |
|                       | Ondersteuner B                                                | 2,4          | 7      |
|                       |                                                               | <b>3,2</b>   |        |
|                       | <b>Beheer en logistiek</b>                                    |              |        |
|                       | Hoofd B                                                       | 1,0          | 13     |
|                       | Ondersteuner C                                                | 1,0          | 8      |
|                       | Projectmedewerker C                                           | 1,0          | 10     |
|                       |                                                               | <b>3,0</b>   |        |
|                       | <b>Team Kleding</b>                                           |              |        |
|                       | Teamleider A                                                  | 1,0          | 10     |
|                       | Medewerker Uitvoering A                                       | 1,1          | 5      |
|                       | Ondersteuner B                                                | 1,2          | 7      |
|                       | Ondersteuner D                                                | 1,0          | 9      |
|                       |                                                               | <b>4,3</b>   |        |
|                       | <b>Team Landelijke systemen</b>                               |              |        |
|                       | Projectleider A                                               | 1,0          | 12     |
|                       | Projectmedewerker A                                           | 1,0          | 8      |
|                       | Projectmedewerker C                                           | 1,0          | 10     |
|                       |                                                               | <b>3,0</b>   |        |

| Afdeling                     | Functie                                     | FTE          | Schaal |
|------------------------------|---------------------------------------------|--------------|--------|
|                              | <b>Team Materieel</b>                       |              |        |
|                              | Teamleider A                                | 2,0          | 10     |
|                              | Medewerker Uitvoering C                     | 3,2          | 7      |
|                              | Medewerker Uitvoering D                     | 1,0          | 8      |
|                              | Vakspecialist A                             | 2,1          | 8      |
|                              | Vakspecialist B                             | 4,0          | 9      |
|                              |                                             | <b>12,3</b>  |        |
|                              | <b>Ontwikkeling en realisatie</b>           |              |        |
|                              | Hoofd B                                     | 1,1          | 13     |
|                              | <b>Bovenregionale voorzieningen</b>         |              |        |
|                              | Ondersteuner D                              | 1,7          | 9      |
|                              | Projectleider A                             | 2,0          | 12     |
|                              |                                             | <b>3,7</b>   |        |
|                              | <b>Team Huisstijl en striping</b>           |              |        |
|                              | Ondersteuner B                              | 0,7          | 7      |
|                              | Vakspecialist A                             | 1,8          | 8      |
|                              | Vakspecialist C                             | 1,0          | 10     |
|                              |                                             | <b>3,5</b>   |        |
|                              | <b>Verwerving</b>                           |              |        |
|                              | Hoofd A                                     | 1,0          | 12     |
|                              | Ondersteuner D                              | 1,0          | 9      |
|                              | Vakspecialist A                             | 1,0          | 8      |
|                              | Vakspecialist B                             | 2,0          | 9      |
|                              | Vakspecialist C                             | 2,0          | 10     |
|                              | Vakspecialist D                             | 2,0          | 11     |
|                              | Vakspecialist E                             | 1,9          | 12     |
|                              |                                             | <b>10,9</b>  |        |
|                              | <b>Arbeidsveiligheid en materieeladvies</b> |              |        |
|                              | Projectleider A                             | 3,0          | 12     |
|                              | Vakspecialist E                             | 3,1          | 12     |
|                              |                                             | <b>6,1</b>   |        |
| <b>Totaal FDC</b>            |                                             | <b>51,2</b>  |        |
| <b>Informatievoorziening</b> |                                             |              |        |
|                              | Manager C                                   | 1,0          | 16     |
|                              | <b>Projecten en contracten</b>              |              |        |
|                              | Projectleider B                             | 1,0          | 13     |
|                              | <b>Ontwikkeling</b>                         |              |        |
|                              | Hoofd B                                     | 0,9          | 13     |
|                              | Beleidsadviseur B                           | 1,9          | 12     |
|                              | Ondersteuner C                              | 0,9          | 8      |
|                              | Projectmedewerker B                         | 0,7          | 10     |
|                              |                                             | <b>4,3</b>   |        |
|                              | <b>Informatieservices</b>                   |              |        |
|                              | Manager A                                   | 1,0          | 14     |
|                              | Ondersteuner C                              | 0,7          | 8      |
|                              | Vakspecialist B                             | 1,0          | 9      |
|                              | Vakspecialist C                             | 2,0          | 10     |
|                              | Vakspecialist E                             | 0,9          | 11     |
|                              | Vakspecialist D                             | 7,6          | 12     |
|                              | Vakspecialist F                             | 1,0          | 13     |
|                              | Beleidsadviseur B                           | 1,0          | 12     |
|                              | Beleidsadviseur C                           | 1,0          | 13     |
|                              | Beleidsmedewerker A                         | 1,0          | 9      |
|                              | Beleidsmedewerker B                         | 2,0          | 10     |
|                              |                                             | <b>19,2</b>  |        |
|                              | <b>IE Beheer B.V.</b>                       |              |        |
|                              | Manager IT/Softwareontwikkeling             | 1,1          | 14     |
|                              | Product owner                               | 1,0          | 12     |
|                              | Softwareontwikkelaar                        | 5,0          | 10-11  |
|                              | Systeembeheerder/programmeur                | 4,1          | 9-11   |
|                              | Tester                                      | 1,9          | 9      |
|                              |                                             | <b>13,1</b>  |        |
| <b>Totaal IV</b>             |                                             | <b>38,7</b>  |        |
| <b>Totaal IFV</b>            |                                             | <b>273,6</b> |        |

## 9.14 Samenstelling personeel

Het IFV personeel per 31-12-2018 (exclusief studenten, uitzendkrachten, stagiaires en ingeleend personeel) omvat 296 medewerkers

|                 | <b>totaal</b> | <b>man</b> | <b>vrouw</b> | <b>% totaal</b> | <b>% man</b> | <b>% vrouw</b> |
|-----------------|---------------|------------|--------------|-----------------|--------------|----------------|
| <b>leeftijd</b> |               |            |              |                 |              |                |
| 20-29           | 27            | 11         | 16           | 9,1%            | 3,7%         | 5,4%           |
| 30-39           | 49            | 21         | 28           | 16,6%           | 7,1%         | 9,5%           |
| 40-49           | 99            | 43         | 56           | 33,4%           | 14,5%        | 18,9%          |
| 50-59           | 91            | 38         | 53           | 30,7%           | 12,8%        | 17,9%          |
| 60-69           | 30            | 21         | 9            | 10,1%           | 7,1%         | 3,0%           |
|                 | <b>296</b>    | <b>134</b> | <b>162</b>   | <b>100,0%</b>   | <b>45,3%</b> | <b>54,7%</b>   |

|                      |            |            |            |               |              |              |
|----------------------|------------|------------|------------|---------------|--------------|--------------|
| <b>werktijd</b>      |            |            |            |               |              |              |
| tot 18 uur           | 7          | 3          | 4          | 2,4%          | 1,0%         | 1,4%         |
| 18 tot en met 36 uur | 266        | 108        | 158        | 89,9%         | 36,5%        | 53,4%        |
| meer dan 36 uur      | 23         | 23         | 0          | 7,8%          | 7,8%         | 0,0%         |
|                      | <b>296</b> | <b>134</b> | <b>162</b> | <b>100,0%</b> | <b>45,3%</b> | <b>54,7%</b> |

|                    |            |            |            |               |              |              |
|--------------------|------------|------------|------------|---------------|--------------|--------------|
| <b>bezoldiging</b> |            |            |            |               |              |              |
| schaal 01 t/m 04   | 7          | 1          | 6          | 2,4%          | 0,3%         | 2,0%         |
| schaal 05 t/m 10   | 147        | 51         | 96         | 49,7%         | 17,2%        | 32,4%        |
| schaal 11 t/m 18   | 142        | 82         | 60         | 48,0%         | 27,7%        | 20,3%        |
|                    | <b>296</b> | <b>134</b> | <b>162</b> | <b>100,0%</b> | <b>45,3%</b> | <b>54,7%</b> |

|                      |            |            |            |               |              |              |
|----------------------|------------|------------|------------|---------------|--------------|--------------|
| <b>dienstverband</b> |            |            |            |               |              |              |
| bepaald              | 61         | 27         | 34         | 20,6%         | 9,1%         | 11,5%        |
| onbepaald            | 235        | 98         | 137        | 79,4%         | 33,1%        | 46,3%        |
|                      | <b>296</b> | <b>125</b> | <b>171</b> | <b>100,0%</b> | <b>42,2%</b> | <b>57,8%</b> |

# 10 Afkortingen

|        |                                                           |
|--------|-----------------------------------------------------------|
| AVG    | Algemene verordening gegevensbescherming                  |
| BRZO   | Besluit Risico's Zware Ongevallen                         |
| CRKBO  | Centraal Register Kort Beroepsonderwijs                   |
| ELO    | Elektronische leeromgeving                                |
| GBO SO | Grootschalig brandweeroptreden en specialistisch optreden |
| GGB    | Grootschalige Geneeskundige Bijstand                      |
| GMS    | Geïntegreerd meldkamersysteem                             |
| GNK    | Geneeskundige combinatie                                  |
| IFV    | Instituut Fysieke Veiligheid                              |
| JenV   | Justitie en Veiligheid                                    |
| LCMS   | Landelijk Crisis Management Systeem                       |
| LMO    | Landelijke meldkamerorganisatie                           |
| LNB    | Landelijk netwerk bevolkingszorg                          |
| LOCB   | Landelijk overleg coördinatoren bevolkingszorg            |
| LOCC   | Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum                |
| LVR    | Landelijke voorziening reddingsvloot                      |
| MCPM   | Master of Crisis and Public Order Management              |
| MDA    | Multidisciplinair adviesorgaan                            |
| NBVM   | Natuurbrandverspreidingsmodel                             |
| NCV    | Noodcommunicatievoorziening                               |
| NMS    | Nieuw meldkamersysteem                                    |
| OTO    | Opleiden, trainen en oefenen                              |
| RBC    | Raad van Brandweercommandanten                            |
| RDVR   | Raad Directeuren Veiligheidsregio                         |
| SCL    | Special coverage locations                                |
| SIS    | Slachtofferinformatiesystematiek                          |
| STH    | Specialisme technische hulpverlening                      |
| VenJ   | Veiligheid en Justitie                                    |
| VWS    | Volksgezondheid, Welzijn en Sport                         |
| WAS    | Waarschuwing- en alarmeringssysteem                       |